

# BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.  
Fiókiadóhivatal: Museum-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.  
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.  
TÁRCA szerkesztőség.

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.  
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.  
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

## Hid nélkül.

Budapest, március 19.

(v.) A tudás és a hit közt széles örvény tátong s nincs az a merész és lángelméjű hidépítő, aki ezt az örvényt át tudná hidalni. Nincs és nem is lesz, mert mire hidjának ívét az örvény fölé feszítené, egyik széle, a tudásé már ismét jódarabnyira távolabb tolódott a másiktól, a hitétől. Lehetetlen itt minden kiegyenlítés, mert a tudomány szárnyakon száguld előre, holott a hit ott vesztegel, ahová évezredek előtt láncolta a dogma békoja. Ha fáradtan lerogyna utján a tudás s bilincseiből ki tudná magát oldani a hit, akkor még összejöhethetnek valaha, ámde röpke volna akkor is a találkozás, mert rövid pihenő után ismét talpra állana a tudomány s rendeltetése szerint újra előretörne; a hit pedig, felocsudva forradalmi mámorából, vezekeivel visszatérne ismét a régi dogmákhoz, vagy legjobb esetben új békókkal új célpontjához láncolná magát, mert az ő rendeltetése a magabaterő elmékedés, az elmerülés a metafizika képzeletvilágába, a malasztot szomjazó, vizasztalanul vergődő léleknek meddő veszteglése. Tudás, mely áll, és hit, mely halad, e két fogalom egyformán hordja önmagában a megoldhatatlan ellentétet.

Valami munkamegosztásféle mégis mintha kezdene kialakulni az emberi lélek e két birodalma között. Ama tanítóit, akik a haladó tudományt, félénken bár, de követni akarnák, nehogy a modern emberi lélek teljesen elszakadjon a vallástól, e bátor férfiakat gáncsaival illeti, szigorúan fedi s ha engedniének, átkával is sújtja az egyház. De a lőkés, amit ezen ujtóktól kapott, némi részben mégis érezteti hatását. A római egyház theologiai tanszékein egyre sürűbben hangzanak fel új igék, amikből egy szellemi tavasz fűszere levegője árad a modern emberiség felé.

Igék, amelyek még ragaszkodnak a dogmákhoz, de már nem zárkoznak el a természetudományok modern igazságai előtt. Igék, melyek a vallást meg akarnák tisztítani a középkori babonáktól. Igék, melyek szembe mernek helyezkedni a vallások alapjait szolgáló ama gyermekes világfelfogással, mely, minden kikutatott igazság semmibevevéssel, a földet teszi a mindenség központjává s az embert a teremtés végcéljává, hogy aztán és szűk lelki szemhatárba szorítsák belé az isteneszmét, mely a modern világfelfogásban a végtelenséget kaphatná lényegül és hazául s mely ha megszóllhatna, haragos szózatával sújtana tulbuzgó eltörpítőit. Igenis, a kritikai szellem diadalmasan kezd bevonulni az istenről szóló tudományba. A hit meg akar ujhodni s meg akar tisztulni. Ami rajta és benne elavult, attól szabadulni vágyik s az egyházak ugyanakkor, midőn harány hangon tiltakoznak a modern természetudomány dogmatipró haladásai ellen, észrevétlenül maguk is alávetik magukat a fejlődés materialisztikus alaptörvényének: felszednek magukba modern eszmekinceket, lehátrálnak magukról avult felfogásokat s gyakorlatilag alkalmazzák így a darwinizmus tanát a létért való küzdelemről, az új életviszonyokhoz való alkalmazkodásról s arról a természetes kiválasztásról, amelynek minden szerves létező egyaránt alája van vetve, a tengerfenéken imbolygó egyszéjtő véglénytől, amelyben a növényi és állati jelleg még nem differenciálódott, egészen fel az emberig s az emberek szerves egyesüléseinek legmagasabb fokozataiig: az államokig és egyházakig. Bármily feltékeny en őzri a hit a maga öröklött régi határait, nem akadályozhatja meg, hogy a tudomány napról-napra el ne pereljen s el ne hódítson tőle óriási területeket. S akik a hívők közül nem mozognak a felekezeti keskeny lelki börtönében, akik a hitben rejlő erkölcsi javakat a végpusztulástól meg akarnák men-

teni, azok készek olyan becsületes egyezkedésre, mely az isten számára a szellemi világnak azt a részét óhajja csupán rezerválni, melyhez a tudomány verőfényének sugarai eddig el nem hatottak.

Vizsont a tudományban is vannak egészséges áramlatok, amelyek az emberi lélek hitvágyának, metafizikai szükségletének készek kiutalni a szellem végtelen világának ama részeit, amiket a tudás eddig birtokba nem vett s fel nem derített. Nem végleges határvonalakról van itt szó. Rég elmúlt és soha többé vissza nem jő az az idő, amikor a fűrkésző emberi szellem ijedten vonult vissza az egyházak rácsai mellől s fájdalommal megadással rebegte el e sivár szót: „ignorabimus“, ami azt jelentette, hogy kár ostromolni a végtelenség rejtelmeinek kapuját, mert amit az a kapu elzár, oda halandó el nem jut soha. Nem! A modern tudomány tudja, hogy birodalmának vannak korlátai. De tudja azt is, hogy haladnia kell s haladni tud, tehát mozgó hatarcölöpöket visz magával s valahányszor egy-egy lépéssel előbbre jut, mindig külsőbb tolja azokat s csak ami rajtuk túl van, azt engedti át a teológiának.

Igy van ez széles e világon mindenütt. Az emberi szellem történetében nagyobb forradalmi átalakulás nem volt soha, mint az, amelynek szemünk láttára bontakozik ki első fejlődési folyamata. Egyetlen sziget az emberi szellem e viharosan zajló oceanjában immár csak mi vagyunk. Mihozzánk egyetlen hullámgyűrűje se jut el eme világmozgalomnak. Abban a korban, amely a katolikus teológia tanszékei s a római egyház vallási irodalmának élén egy Craus Xavér Ferencet, egy Ehrhardt, egy Schell látott, amelyben Delitzsch az ó-testamentumot leemelte az oltárról s a história földszintjére szállította le, amelyben Loisy az új-testamentumot kritikai vizsgálat tárgyává teszi s katolikus pap létere egyházának alap-

## TÁRCA

### A párbaj.

— A Budapesti Napló eredeti tároja. —

— Irta: Dörö Zajos.

Az ügyvéd a kávéházban ült egyedül. Az ajtón belépett a kereskedő. Odament az ügyvédhez és pofonvágta.

Az ügyvéd káprázó szemmel nézett rá egy pillanatig. Az arc elfehéredett, kotorászott a zsebében és a következő másodpercben revolvert rántott elő. A cső megvillant a levegőben és mindjárt rá óriási dördülés következett.

Az emberek csoportban tódultak feljőők. A golyó senkit sem talált. A kereskedő remegve állott, de amint a cső még egyre felé meredt, rávetette magát az ügyvédre. Egy asztal márványlapja recsenve zuhant a földre, üvegek csörögtek és a két ember egy gomolygásban, dühös verekedésben hevert a földön.

Szétválasztották őket Porosan, piszkosan, tépve, véresen állottak és egymásra pillantottak zavartan és remegve. Azután hazamentek.

A segédek — elegáns és szédítő gentlemanek — még aznap tárgyalni kezdték az ügyet. Nagyképten és komoran tárgyalták: pisztoly vagy kard, vagy mindkettő...

A két ember otthon töprengett az előző éjszaka óta. Ótésztondós háborúság utolsó esztája volt kávéházi verekedésük. Öt évvel ezelőtt az asszonyok vészték össze valami pletyka miatt. Eleinte úgy látszott, hogy hamarosan vége lesz a haragnak, de nem lett vége. A két férj is összeveszett és dühös, keserű, makacs küzdelem támadt kö-

zöttük, vagyont és becsületet pusztító. A két ember dühödten marta egymást; libegve kereste mindegyik az alkalmat, hogy a másiknak ártson; gyalogták és becsmerélték egymást és rágalmazási pereket indítottak egymás ellen.

Az ügyvéd egy napon ezt mondta valahol: — Az a gyáva frater a szemem elé sem mer már kerülni, mert fél tőle, hogy felugrom.

Ez kiesordította a poharat. A kereskedő féltékenyen örködött a bátor és lovagias hire felett — kereskedő vagyok, de gentleman, szokta mondani — és nékiment az ügyvédnek. Jött a pofon, a revolverlövés.

A segédek megállapították a feltételeket. Súlyos inzultus: háromszoros golyóváltás, ha sebesülés nincs, utána verekedés lovassági kardokkal, kötés nélkül, harcceptelenség.

Mikor a huszárkaszánya felé köszöttek, a két ember halványan ült segédei mellett. A bátorító szavakra mindkettő megvetőleg legyintett: — Hadd álljak csak szemben vele.

Azóban mindakettő riadtan kérdezte magától: — Hová lett a gyűlöletem?

A gyűlöletük, a forró szilaj gyűlölet, amelylyel marcangolták egymást, eltűnt. Őt észtondón keresztül vad hajszával hajszolták egymást, ökolbe szorult a kezük, ha véletlenül találkoztak és most nem tudtak haraggal gondolni egymásra.

Mikor az óriási lovardában szembenállottak egymással, pisztolyal a kezükben, a kétségbeesett életösztön lánczont mindkettőben: — Miért eresztettek ide bennünket? Miért küldtek ide? Miért vonulnak ők tőle, hogy mi itt maradjunk a golyó előtt?

Rémület fojtogatta a torkukat és nem tudtak cselözni. Csak vége volna már, csak eldördült volna az a lövés.

A hat lövés — de hogy vészronognak a másodpercek! — egymásután dördült el és egyiküknek sem történt baja. A nyomás eltűnt az agyról, újra tudtak gondolkozni és újra láttak.

A kardpárbaj. Az már nem olyan rettenetes, mint a komisz, gyalogzatos pisztoly előtt állani. Az voltaképpen semmi már.

Amikor azonban levetkőztek a színteremben és néztek a segédek, amint a kardokkal jártak-keltek, és amint újra érezték a karból szagát, az agyukra rászállott a remegés nehéz nyomása. A szemük ismét nézett és nem látott.

Mindkettőnek ilyesmit mondtak a segédei: — Viselkedj bátran! Légy soajdig! Csak neki kell vágni, akkor semmi bajod sem történik! Csak neki!

Meghallgatták az elhadart békítést, kezükbe kaptak a kardot és vártak.

— Rajta! — kiáltotta a vezető segéd.

Álltak. De amint a segédek bosszankodva mozdultak meg, mindkettő vágott. Gyűlölet nélkül és öntudat nélkül, a szegyenkezőstől, a gyávaság vadjától való félelemben vágtak.

Véreztek mindaketten. Az orvosok megvizsgálták a sebeket: Jelentéktelen mind, nincs harcceptelenség. Tovább.

A segédek újra beszéltek nekik:

— Vágj oda. Csak vágj, ne gondold semmivel. Ha hamarabb vágta volna, most nem semmi bajod.

Tanácsokat adtak:

— A fegyvert ne hajsztd ugy előre. A melleidet ne hagyj fedetlenül.

Újra szembenállottak. Ekkor már tombolt a keserűség a szívükben. Miért nem szüntették be már ezt a párbajt? Minek állították újra ide őket? Hát nem elég már ez? Hát nem alávalóság itt mészároltatni őket? Hát nem megmutatták



ját, a János-evangéliumot a történelmi megbízhatatlanság bélyegével illeti s a feltámadás csodáját historialag bebizonyíthatatlannak mondja; amelyben a berlini protestáns egyetem theológiai tanszékén egy Harnack a christológiát lehántja az evangéliumi kereszténységről, a protestantizmusból még a keresztiség s az urvacsora szentségét is száműzi s a keresztény hit egész tartalmát e pár szóba foglalja össze: *a lélek s az ő istene*, — ebben a korban a magyar tudomány legmagasabb székhelyén, a budapesti egyetemen a tudományszomjas ifjuság a főiskolai hatóságától vajjon mit kér? Talán újabb tanszékeket a modern természet-tudás azon ágazatai számára, amelyek külföldi egyetemeken a szellemi haladásnak vakító fényü sugárkéveit lövellik a világra? Ó nem. Az ismeretek gyarapítása végett a tudomány csarnokába küldött ifjak az egyetem főhatóságától oltalmat kérnek a természettudományi tanszékekről s az orvosi fakultáson hirdetett modern nagy igazságok ellen. Ezek az igazságok akkora hatalmuak, hogy kulturtartalmukat ellenállhatatlan nyomással beleszorítják immár az egyházi szervezetekbe is; a dogmák, ha nem is teszik le a fegyvert előttük, de hozzájuk simulnak, nehogy az emberek lelkében elfogyjon alattuk a talaj, s a külföldi nemzetek hithű papsága nem ezeket az igazságokat akarja többé lerombolni, hanem a veszélyeztetett és megmentendő vallási ideálokat engesztelgetik a haladó kor vívmányaival. S minálunk az ifjuság egy része a hitnek kezgereziből fegyvereket akar csinálni, hogy továbbzhesse velük a szellemi haladás eszmeráját. S az egyetem főhatóságának vezérferfia mit felel erre? Kitanítja tán a megtévedteket, hogy a tudomány csarnokában a szellemi haladás korlátlanúsága a végél, amely elé sem a politikai hatalom, sem a felekezeti, sőt maga a vallási eszme sem szabhatgátakat? Felvilágosítja talán őket, hogy a tudománynak is megvan a maga lelkiismerete, mint a hitnek, s hogy békót rakni amarra épp oly kevéssé szabad, mint emerre? Megmagyarázza-e nekik, hogy malasztot ne a tudomány csarnokában keressenek, hanem a templomban, mert az iskola szöszéke ismereteket nyújt s vigaszt az isten házában szöszékekről kell keresniök? Nem! A magyar tudomány hivatalos képviselője feleletében elvileg helyesnek mondja azt a felfogást, mely a hitet akarja a tudás cenzorává tenni. E mai korban, amely a theológiát is természettudományi alapon próbálja művelni, a ma-

gyar tudományosság hivatalos képviselője elvben helyesnek mondja ama törekvést, hogy a természettudomány szolgálójává szegődjék ismét a vallásnak.

Ne csodálkozzék aztán senki, ha a most felcseperedő nemzedékben, mire kijő az élet küzdőporondjára, helyrehozhatatlanul felfordul a szellemi egyensúly. A készülő lelki forradalom nagy katasztrófáit a vallási eszme a külföldön azzal akarja megelőzni vagy legalább enyhíteni, hogy kapcsolatokat keres és szálakat igyekszik kötni a hit és a tudás között. Ezt teszik odakünn a *theológusok*. Minálunk pedig a hivatalos főtudósok pörázra kötnek a tudományt s a dogmák korlátai közé szorítanak. Mi keletkezhetik ebből egyéb, mint borzasztó meghasonlás s egy végzetes összeomlás katasztrófája?

## ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, március 19.

A tisztelt Ház mai, unalmas és egyhangú ülésén harmadik olvasásban is elfogadták a tegnapi megszavazott indemnitást. *Lukács László* pénzügyminiszter visszavonta az elmúlt évben benyújtott fólhatalmazási javaslatot s aztán áttértek az 1904. évi ujoncjavaslatok tárgyalására, melyhez *Bakonyi Samu*, *Szederkényi Nándor* és *Molnár Jenő* szólt. Az ülés végén *Horváth Gyula* interpellált.

Az ülés lefolyásáról a következő részleteket közöljük:

### A képviselőház ülése március 19-én.

— Kezdeté délelőtt 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub> órakor. —

**Elnök:** *Perczel Dezso*.  
A kormány részéről jelen vannak: Gróf *Tisza István*, *Lukács László*, *Nyíri Sándor*, *Plósz Sándor*.  
**Elnök:** Megnyitja az ülést és előterjeszti a kérényeket.

*Lukács László* pénzügyminiszter visszavonja az 1903. év végéig viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló, tárgyalanná vált törvényjavaslatot.

**Elnök:** Kimondja, hogy 12-kor a Ház áttér az interpellációra. *Horváth Gyula* kíván kérdést tenni a kereskedelmi miniszterhez a budapesti közúti villamosvasutársaság ügyében.

Következik a napirend.  
Az indemnitásról szóló törvényjavaslatot harmadik olvasásban is megszavazta a Ház és az erre vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatot nyomban hitelesíti s átküldi a főrendiházhöz.

(Az ujoncjavaslatok.)

**Mánthé Aurél** előadó elfogadásra ajánlja az 1904. évi ujoncjutalék változtatás tennartásáról szóló törvényjavaslatot. Nem szaporítja a szót, mert az a tanulságos vita, amely csak nemrég végződött be, minden katonai kérdést megvilágított.

már a bátorságukat? Hát barátok azok a segédek, akik ilyen tesznek?

Megint egymásnak vágják. Ujra sebek, hosszú, véres repedések a bőrön. Az orvosok megvizsgálták gondosan a sebeket: nincs harc-képtelenség.

A két embert újra biztatták a segédek. De azok már nem halgatták a biztatást. A kétségbeesés fojtogatta őket, az egyedülvalóság érzete, az elhagyottság, hogy ki vannak szolgáltatta itt egypár embernek és valami láthatatlan, gonosz erő, valami néma parancsra arra kényszeríti őket, hogy ez emberek szavára karddal menjenek egymásnak.

Az ügyvéd jogi gondolkozása háborgott.  
— Felindulásban, hirtelen haragban nem bűn vért ontani. De lehiggadva, nyugodt lélekkel, közömbösen vért ontani beestelenség, gyalázottság; ezt a vérontást erőszakolni gyilkosság.

Harmadszor is egymásnak mentek kétségbeesett energiával. Végre! Harcképtelenség, — mondták az orvosok. Az ügyvéd a fejére kapott egy vágást, a kereskedő az arcára; szemükbe csurgott a vér, nem lehetett tovább verekedni.

A sebek nem fájtak, a kardvágás nem fáj és mindkettőn a megkönnyebbülés nagy öröme vett erőt. De jött a varrás. A sebeket varrták: egy, öt, tíz, tizenöt öltéssel... A tü mintha az agyvelőjén menne keresztül az embernek, olyan égetően mar bele a husba. És úgy látszik, soha nem fogy el. Ujra egy öltés, újra egy.

Az ügyvéd elájult. Szeszt öntöttek belé, vizet locsolták. Zavaros szemmel nézett körül Ujra egy öltés a görbe tüvel, ismét konyakot öntöttek a torkába.

A kereskedő látta az ügyvédet elájulni és fehér arccal dőlt maga is a falhoz. Mikor bevarrták a sebeit, nem ajúlt el, de kínos verejték

cseppzett a homlokán és fuldokolva hosszasan nyögött.

Készen voltak. Mindkét ember össze volt varrva és be volt pólyázva vattás, nagy kötésekké. A fejükön óriási kötéscsomagok, a testükön össze-vissza kötést tartó gombolyagok. Az aruk fehér és a nadrágjukon vércseppek. Körül a padlón is vér mindenütt és karbolszag a levegőben.

Öltözködni indultak és szembetalálkoztak. A pillantásuk végigfutotta a másikat és mind-egyiknek a szívet szánalom és részvét öntötte el egy meleg hullámmal. A maga sorsát, a maga gyötrődéseit és kínjait sajnálta meg a másikban mindakettő és úgy érezték, hogy egy méltatlan és alávaló szennvedésben társak és testvérek lettek.

Az ügyvéd kinyújtotta megvágott és bekötött kezét. A kereskedő megszorította. És a két összevágott és bekötött ember, a nevétséges pólyákkal, a nagyra dagadt fejfel megölelte egymást. Óvatosan — magát és a másikat kiméve — félig meztelenül, összelelleztek. A kereskedő könnyezni kezdett és az ájuló ügyvéd felszabadult idegeinek egy hirtelen rohamában zokogásra fakadt.

A segédek bámulva nézték a két halálos ellenséget és kérdő, gunyos pillantásokat vetettek rájuk.

A két ember észrevette és a kereskedő odasugta az ügyvédnek:

— A gazemberek.

Az ügyvéd a gyűlölet meggyőződésével válaszolt:

— A gazemberek :::

És ettől a naptól kezdve a legjobb barátok lettek a világon.

**Bakonyi Samu:** Azon a kérdésem kezd, hogy kicsoda tanulságokat szűrt le a többség a lefolyt katonai vitából.

**Mánthé Aurél:** Azt, hogy miképpen kell obstruálni. (Derűtségg.)

**Bakonyi Samu:** Es a vita bebizonyította, hogy a mai szerencsétlen kőzjogi kapcsolatban a kormányok minden állami érdeket alárendelnek a katonai kérdésnek, sőt másfél évszázad óta is képesek annak kedvéért az állami gépezetet megakasztani, csak azért, hogy a nemzet törekvései ne teljesüljenek. Most is várhattak volna az ujoncjavaslatokkal, de a hadsereg minden előtt, mert az záloga az összbíródomai eszmének. A miniszterelnök sok fáradsággal iparkodott a 67-es ki-egyezős alaprendelést kidomborítani, de arról megfeledkezett, hogy ez a legnagyobb akadály a nemzeti állam kibővítésének. Vajjon nem szerencsétlen állapot-e, hogy minálunk nemzeti ünnepeken a kormány távollétével tündököl? A kormány nagy vívmányait busásan meg fogja fizetni az ország: magyar pénzben, magyar alapítványi helyeken, német nyelven fog szolgálatot tiszteket a közös hadseregnek. Elő-gadára ajánlja határozati javaslatát, mely kimondja, hogy mivel a kőzjogi kapcsolatban lehetetlen véd-erőt nemzeti irányban teljeszteni, honvédelemben sem rendelkezik nemzeti hadsereggel, tehát utasítja a képviselőház a kormányt az önálló magyar hadsereg szervezésére szolgáló törvényjavaslat benyújtására. (Élénk helyeslés s a szélsőbaloldal.)

**Szederkényi Nándor** csatlakozik e határozati javaslatához. A kormány szembelyezkedett a 67: XII. t.-cikkel, mikor ezt a javaslatot előterjesztette. A másfél évig folyt harcban a nemzet nagy többsége követelte a magyar vezényszót, a kormányt támogató pártok pedig egy szava sem volt a nemzeti törekvések mellett, csak szavazott. Ez a parlamentarizmus lerombolása, nem az ellenzék küzdelme értett annak. A kormány a pórtartalékosok szenvedésére hivalkozva követelte az ellenzékétől a harc beszüntetését s nem gondolta meg, hogy nagy nemzeti csökért szenvedni hazaifas kötelesség. Fejtette, hogy a benyújtott törvényjavaslat ellenkét az 1867: XII. t.-cikkel. Pihenőt kér.

**Elnök:** Szünetet ad.

**Szederkényi Nándor** szünet után folytatja azt a fejtegetését, hogy a törvényjavaslat nem telet meg a törvényes állapotnak. Nem szavazza meg az ujoncjutalékszámot. (Helyeslés s a baloldal.)

A jegyző szólásra hívja föl a következő szöveget.

**Molnár Jenő** hangsúlyozza, hogy a kormány alig várta a tavalyi ujoncjutalékszavazást.

**Szederkényi Nándor** Bogcsánatot kérék, határozati javaslatomat, melyről beszédem során szótam, nem nyújtottam be. (Molnár Jenő leül.) Felőlvassa ellenindítványát, amely azt kívánja, hogy a képviselőház utasítsa vissza a törvényjavaslatot, mert olyan közös hadsereg számára kéri az ujoncjutalékszámot, amely nem felel meg az állami önállóságának, német vezényszó alatt áll és jelvényei idegenek. (Helyeslés bal-telől.)

**Elnök:** Ezuttal kivétel tesz és előadja a határozati javaslatot, de ez nem lehet precedens arra, hogy más beszéd közben beadható legyen határozati javaslat.

**Molnár Jenő** szerint a kormány alig várta, hogy megkapja a tavalyi ujoncjutalékszavazást. A törvényes rend, mindenki azt hitte, hogy meg fog indulni a hasznos munka. Ehelyett előáll ismét a katonai javaslatokkal. A többség boldog, hogy leszavazhatja a nemzeti követeléseket, de a nép köze nem mer kimenni. (Zajos derűtségg s a jobboldal.) Nem hallott róla, hogy a szabaddülpárti képviselők beszámoló-beszédet tartottak volna mostanában, vagy hogy megjelentek volna a márciusi ünnepeken. Nem szavazza meg a törvényjavaslatot, hanem a beadott határozati javaslatokhoz csatlakozik.

**Lovassy Márton:** Kéri a Házat, hogy a legközelebbi ülésen beszédhessen.

**Rónay Jenő** előadó benyújtja a főidmüvelői bizottság jelentését a dunai halászat védelméről.

**Elnök:** Megállapítja, hogy hétéfn az ujoncjavaslatok lesznek napirenden.

**Horváth Gyula:** Meginterpellálja a kereskedelmi minisztert a közúti villamos vasúti viszonyok miatt. A társaság nem törődik a közönség érdekeivel; az állóhelyek megszüntetése következtében elvesztett jövedelmet úgy akarja visszaszerezni, a bérletjegyeket megdrágította, az arra jogosítottaktól megvonta a kedvezményeket, a külső-váozsi-uti vonalon lakó hivatalnok és szegény munkásnép olcsóbb jegyeit csökkentette és lehetetlen körforgalmi vonalakat rendezett be. Interpellációja így szól:

1. Van-e tudomása a miniszter annak arról, hogy a budapesti közúti vasúttársaság vonalain a közlekedés megbízhatatlan?

2. Van-e tudomása, hogy a most említett társaság az állóhelyek megszüntetése folytán szükségessé vált személyzeti és kocsitöbbletekről mindeddig nem gondoskodott?

3. Van-e tudomása, hogy a kiadott menetrendben megszabott menetidőket be nem tartja?

4. Végül a budapesti közúti vasúttársasággal kötött szerződés alapján megengedhetőnek tartja-e a miniszter ur, hogy a bérlet- és bérlet-cseréjegyek árárt önkényileg felemelje, hogy a bérletjegyek kiadását tetszése szerint megtagadja, a bérletjegyek használatát tetszése szerint korlátozza?

5. Szándékozik-e a miniszter ur mindezekről tudomást szerezni és a visszaéléseket sürgősen orvosolni?

**Elnök:** Kijadja az interpellációt a kereskedelmi miniszternek s az ülést délután 2 órakor bezárja.



## BELFÖLD

**Samassa József bíboros.** Beavatott köréből azt híresztelik, hogy *Samassa József* egri érsek bíborosi kinevezése befejezett tény. *Samassát* tudvalevőleg már a Széll-kormány ajánlotta a magas egyházi méltóságra, de akaratát megtört *XIII. Leo* pápa és *Rampolla* merov magatartásán. Hogy az egri érsek most mégis megkapja a bíbornoki klapot, méltán annak jelölésé tekinthető, hogy az új pápa és államtitkára szakítottak azzal a szellemmel, amely a multban nem egyszer utjába állt a magyar álláspont érvényesülésének. Megemlítjük itt, hogy szépesi püspökké csakugyan *Párvy Sándor* egri kanonokot nevezték ki.

**A temesvári mandátum.** *Temesvárról* jelentik lapunknak, hogy az ottani ellenzéki körök jelöltje, *Földes Béla* egyetemi tanár, udvari tanácsos, akit *gróf Khuen-Hederváry Károly* ellen akartak felléptetni, — a jelölést nem fogadta el. Mivel azonban az illető ellenzéki polgárok az egyhangú választást mindenképpen meg akarják akadályozni, — helyi jelölést fognak felállítani és pedig vagy dr. *Múih Gáspár* ügyvédet vagy *Cseh Lajos* piarista gimnaziumi tanárt.

**Az 1904. évi újonokok.** Mint a *Magyar Távirati Iroda* értesül, *Nyiri Sándor* honvédelmi miniszter körrendeletet bocsátott ki, amelylyel az 1904. évi újoncozás előmunkálatainak foganatba vételét rendeli el, hogy a fősorozás az újoncojavaslatok elintézése után f. évi május 24-én akadálytalanul megkezdhető legyen.

**Magyar katonai nevelés.** A képviselőház hadügyi bizottsága e hó 24-én délután öt órakor ülést tart, melyen a közöshadseregbeli nevelő-intézetek létesítendő alapítványokról szóló javaslatot fogja tárgyalni.

## Hock János és a Bánffy-párt.

Budapest, március 19.

*Hock János* képviselő a következő nyilatkozatot küldötte be lapunkhoz:

*Mélyen tisztelt szerkesztő ur!*

Legutóbbi képviselőházi felszólalásomat a lapok pártállásuk szerint méltatták s így különféleképpen magyarázták.

Joguk volt hozzá! Hiszen a sajtó csak úgy lehet a közélet tisztító-rostjává, ha a nyilvánosság illetékességéhez tartozó eszméknek és cselekedeteknek minden vonatkozásait, minden szempontjait megvilágosíthatja. E feladatának körén belül a sajtó szuverén, mivel körüljárhat az ő szabadsága.

De hogyha a sajtó felfogásában ellentétek jelentkeznek, — nemcsak szavaink és gondolataink értelmezésében, hanem politikai szándékaink megítélésében is — akkor, úgy vélem, jogunk sőt kötelességünk, a homályt minél előbb tisztítani, hogy kitzűzött céljainkat szabatosan körülírva helyezhessük a nyilvánosság ellenőrzése alá.

E kötelességemet igyekszem teljesíteni most, midnő a lapok felfogásában mutatkozó zavart — mely könnyen félreértésekre vezethet — kiegyenlíteni szándékosom.

Az ellentétek, bizonyos árnyalati különbségektől eltekintve, három alapfelfogásban összegezhetők:

1. hogy kibontottam a Házban a Bánffy-párt zászlaját;
2. hogy Bánffy álláspontja és az enyém között lényeges eltérések vannak;
3. hogy a beszéddel Bánffy és Apponyi programja között akartam hidat verni.

Ugy-e, minő széles ingadozás ez a felfogásokban? Az egyik szerint Bánffysta vagyok; a másik szerint nem vagyok az; a harmadik szerint pedig összekötő kapcsolatok vannak Bánffy és Apponyi programja között.

A félreérthetőséget okát legelőször önmagamban kerestem. Ezért figyelmesen újra átolvastam beszédemet, amely ismét csak arról győzött meg, hogy nyíltan kifejezett szándékomban nem az én szavaim vetettek árnyékot. Hiszen egy kormánypartit közbekiáltásra: „*Bánffysta-e én?*” — világosan feleltem, hogy: „En nyíltan szembenálltam vele egykor, amikor láttam, hogy kormányzásra az országra káros az a politikával, amelyet önök még akkor támogattak. Most pedig, amikor ő, a magyar nemzeti politika zászlójával azt mondja: a mult tövébenin októva, én erős nemzeti politikát és gazdasági önállóságot akarok, — nem habozom kijelenteni, hogy ezt a becsületes nemzeti programot a magamórá teszem.”

*Est a kijelentésem annál több foggal tehető, mivel én most is ugyanazon program alapján állok, amelyet választóim előtt kifejtettem s amelyhez politikai tisztességet kötöttem.*

Politikai hitvallásomnak gerincoszlopa mindig a legerőteljesebb nemzeti irányzat volt.

Mindig csak azért dolgoztam, hogy segítsem fölépíteni és nemzeti tartalommal megtölteni azt a

íövendő nagy magyar birodalmat, amelynek ereje és dicsősége egykor már beragyogott az egész világ szemébe. Ezért sürgettem, hogy államiságunknak minden intézményébe, nemzeti szervezetünknek minden üzletébe vigyük bele a fajszereket sovínizmusával nyelvünk, érzésünket, kultúránkat. Hogy létrejünk minden akadályt, mely közjogi egységünknek nemzeti egységgé való átalakítását megnehezítheti. Tizenhét év óta állandóan követeltem hogy udvartartásunkban, államiságunk külső megjelenésében cimerünkben és jelvényeinkben nemzeti önállóságunk képét domborítsuk ki. Végre hirdettem azt az erőteljes magyar kulturpolitikát is, amely közművelődési intézményeinkbe a nemzeti öntudatot rendszeresen beviszi és a magyar művészet istápolásával már az ifjúságban kitejeszti a nemesebb műtést és a faji önéreztet.

E programmért harcoltam következetesen, saját érdekeim legázolásával. Ehhez csatoltam nyolc évvel ezelőt meg az önálló vámtérület álláspontját is, mert meggyőződésem, hogy a vámközösségi viszony mai gyakorlati alkalmazásában nemcsak a kiegyezés alapjogolatát, a paritást sérti — hanem nemzeti erőfeszítésünket is teljesen megbénítja, gazdasági életünket elsorvasztja, iparfejlesztésünket csírájában megfojtja és szemérmetlenül kizsákmányol bennünket Ausztria javára.

*Magyar nemzeti politika, gazdasági önállóság!*

Ez az én programom, amelyet nyilvánosan kifejtettem választásomkor; állandóan képviseltem az országgyűlésen. E két alapelvet nem hitvány kortesfogásból hirdettem *suba alatt*, hogy a Házban ismét letagadjam, hanem színt vallottam az ország tudtával éretülük.

Illyen megbízással mentem a Házba is, ahol *Széll Kálmán* tisztességes rendszerét támogattam, míg az újoncojavaslat a nagy nemzeti küzdelmet fel nem ébresztette. E harcban az alkotmányos érzsnek, a magyar nyelvnek, a nemzeti jellegnek és hazafiságnak védőerőszerevetünkben érvényesüléséért küzdöttem. Nem csatlakoztam az obstrukcióhoz, de harcoltam az alkotmányos viatkozások minden rendelkezésemre álló fegyverével.

Most is fönntartom teljes álláspontomat és elveimből egy porszemet föl nem adok. De amikor látom, hogy a politikai helyzet újalakulásával egy olyan párt szervezkedik, amelynek programja teljesen azonos az én nyilvánosan hirdetett és becsületesen képviselt meggyőződésemmel, bünt követnék el nemcsak: saját lelkiismeretem, hanem hazámnak érdeke ellen is, ha személyi okokból a közös elvek zászlója alá nem sorakoznám.

E kötelességérzetemet meg az a tisztelet sem tudta megintatni, amely engem *gróf Apponyi Albert* nagy tehetségéhez, önzetlenségéhez és tiszta hazafiságához, egyéni vonzalmam és hosszas politikai együttműködésnek kapcsán fűz.

A mi nézeteink csak akkor tértek el, mikor az újoncojavaslat küzdelmében a szabadevüpartból kiléptem. De akkor is őszinte nyíltsággal megmondottam, hogy én *Széll Kálmán* bukásával elérkeztek látom az időt, hogy visszatérjek az összeolvadás óta begöngyöltve álló nemzeti politikának zászlója alá.

Azóta az események rohamos alakulásai engem igazoltak. Ma is erős és megingathatatlan az én hitem, hogy ha Apponyi kiváló elméjével az egész országban még akkor lényben ragyogó nimbuszával megragadta volna a csuesponpon ingadozó helyzetnek küllőit, a politika szekerere nem gurulhatott volna ilyen hirtelen vissza a régi rendszer kátyújába.

Kilépésem idejében, mely a válság fordulója volt, minden kedvező esély össztalálkozott, hogy az országos lelkesedésből és a pártok bomladozásából előállított helyzetet, egy erős és akarni tudó egyéniség a legzesebb nemzeti politika szervezésére időbászálja. Minden szem önkéntlenül Apponyira nézett. De talán széles e hazában senki igaztatásban nem várta zászlóbontását, mint én. Remegtem, mint Ibsen Nórja, mikor várta a csodát!

Mi történt?

A végzetserűleg összetorlódtott eseményeket senki nem kötötte csomóba, hanem megvártuk, míg azok ismét szerteintáznak, így osztoztunk vissza a köismét a hegyéről és a sisiphusi munkát a nemzeti újra kezdhet!

Mi, gyengébb emberek, e tévedésnek csak a súlyát éreztük, de a kibontakozás megindításához sem erőnk, sem elég tekintélyünk nem volt. Ezért sobajtoztunk lelkesen az egész nemzet ösztönserűleg vezér után. Egy szívós és akarni tudó energianak a hiányát éreztük, aki a nemzeti politikának és a gazdasági önállóságnak zászlait egyesítve viheti egy új küzdelmebe.

Ekkor dőlt el az a láthatatlan mérkőzés *gróf Apponyi* és báró *Bánffy Dező* programja között, amelyben — szerény nézetem szerint — az utóbbi lett a helyzet ura. Miért? Mivel a gazdasági önállóságot ő hirdeti legelőször kiegyezési alapon erőteljes nemzeti irányzattal s így ellenzéki álláspontja is határozottabb.

Kögy ezt a programot báró *Bánffy Dező* hirdeti az országnak, akivel én éveken keresztül nyílt harcot küzdöttem, ez csak az én személyes helyzetem teheti vele szemben kényelmetlenné, de hazafias kötelességeim teljesítésében engem ilyen kicsinyes okok meg nem akadályozhatnak. Lelkiismeretem mondja, akkor osekedném helytelenül, ha a nagy, országos szempontokat a személyes vonzalmak mértékétől tenném függővé.

Lojális őszinteséggel támogatom tehát *Bánffy Dező* politikai elveink közöességében. Zászlója alatt küzdök, míg ragyogni látom rajta a gazdasági és nemzeti újjászervezés programját. Kitarok vele most, mi-

kor hatalom nélkül az ország gazdasági felvirágzásáért és nemzeti eszményekért küzd a amikor már mindazok elhagyták őt, akiket egykor hatalmával magához fölélt.

Hazaifut tisztelettel maradtam a tisztelt szerkesztő urnak

Hock János.

## KÜLFÖLD

### Az orosz-japán háború.

Budapest, március 19.

Tegnap még akadt egy cirkusz-művész, aki valami újságot tudott az újságoknak mondani. Igaz, hogy olyan újság is volt az *Port-Arthur* első ostromáról szóló. Azaz tulajdonképpen a cirkusz-előadást dícsőít, mely az ágyuk dörgése közben is zavartalanul folyt tovább. Ma már akrobata sincs. Semmi sincs. Ami azonban méltán tölti el a japán-barátokat aggodalommal. Meddig késleltetik még az előnyomulást? Hisz a manduriai vasut nap-nap után új orosz csapatokat szállít a háború színhelyére. Ha ez még így tart néhány hétig, olyan tulnyomó orosz erővel fognak a Jalu folyó mellett találkozni, mely nagyon is kétségessé teszi majd a harc kimenetelét.

Mi az oka ennek a veszedelmes késlekedésnek? Ezen tört most mindenki a fejét, aki a háború iránt érdeklődik. Azok, akik Koreát ismerik, azzal mentik a japánokat, hogy az utak roppant rossz karban vannak. A folyókön nem vezetnek át hidak, a mellékutak pedig meredek emelkedéssel hegyeken visznek keresztül; ahol pedig olvad a hó, ott a talaj járhatatlanul sppedékes és egyáltalában nem használható. Koreában március közepétől május elejéig újszólván teljesen szünetel a szárazföldi közlekedés. Valószínű tehát, hogy a japánok a régi utak rendbehozásával, ujaknak építésével és hidak rögtönzödéssel vannak elfoglalva. De úgy látszik, hogy ezen a téren nagy munkát végeztek, mert a tokiói külföldi attasék és újságírók azt az értesítést kapták, hogy március 20-ikán elutazhatnak a haretérre. Amiből azt lehet következtetni, hogy a japánok elhárították az utakoztató nehézségeket és hogy már legközelebb megkezdik a szárazföldi előnyomulást.

**A japánok veresége.**

London, március 19.

(Reuter.) Csifui 19-iki magántávirat hirt ad a Jalu folyó mellett lefolyt ütközetről. Az oroszok azt állítják, hogy 1800 japánt elfogtak.

**As oroszok hadmosdulata.**

London, március 19.

A *Daily Chronicle* jelenti *Tokió*ből tagnapi kelettel, hogy az összes orosz haderőt, 200 kozák kivételével, visszavonták a *Jalu folyó* mögé. A *Jalu* és *Pjongjang* között kozákok önkéntes 40.000 embert kiulencseng mellett vontak össze. Az utóbbi hely és Antung közt öt-öt kozákból álló postavonal van felállítva egymástól 400 yardnyi távolságban. — A *Daily Telegraph*nak jelenti *Tokió*ből, hogy az oroszoknak Niucsang mellett néhány tábori útege, 9 Krupp-ágyuja és több mozsara áll, továbbá Sengvancseng mellett 2000 főnyi orosz gyalogság áll négy úteggel. Elegendő élelmiszerük van, hogy hosszabb ideig tarthassák magukat. — *Szöul*ból jelentik, hogy 1500 orosz lovas Vicsu s *Pjongjang* között egészen váratlanul előrenyomult. Kétszáz lovas megtámadta a tulsó parton levő japánokat, akik azonban nem viszonozták a tüzelést.

London, március 19.

Az oroszok előrenyomulását különösen az a körülmény akadályozza, hogy nincsenek megbízható vezetők. Szöngcöngben, a Jalu dél nyugati partján, nemrég orosz katonák ugyanabban a házban voltak elhelyezve, ahol öt koreainak vélt vezető lakott, valóságban azonban japán gyalogos katonák voltak, akik értettek oroszul s megtudták az oroszok szándékát. A *Daily Mail* értesülése szerint eddig kilencven ezer orosz katonát van koncentráva a koreai határon s ezek csak *Kuroj-Atkin*

**PFANHAUSER-féle**



**B** Perfect-separatorok.  
Perfect teigazdasági  
Berendezések és eszközök.

**PFANHAUSER ANTAL**  
BUDAPEST, V. ker., Báthory-utca 9. szám



tábornok megérkezését várják, hogy az offenzívát megkezdhesék. Az oroszok és a koreaiak közt a lehető legjobb viszony van.

### A japánok készülődése.

London, március 19.

Tokióból jelentik, hogy a mikádó tegnap és tegnappelölt négyezszázkilencvenhét tisztet fogadott, akik legközelebb elindulnak a harctérre. A Times értesülése szerint a külföldi attasék és az újságírók azt az értesítést kapták, hogy március 20-án elutazhatnak a harctérre. Ebből azt következtetik, hogy a japánok szárazföldi előnyomulása már legközelebb meg fog kezdődni.

A csinmapói tengeröbölben a jégzajlás nagyon megnövekedett a hajózást. A japánok mindenél el vannak látva, hogy partra szállhassanak, és pontonokból száz méter hosszú kikötőhidat építettek. Egy kisebb elkülönítmény elment Pjongjangba s elfoglalta a várost. A Csemulpóba való ocsapatszállítás nagyon lassan megy előre. Igen nagy hideg van.

### Ito márki küldetése.

Szöul, március 19.

Ito márki ma délután ünnepies kihallgatáson volt a koreai császárnál; a császár, aki igen előzékeny volt, a szertartások csarnokában fogadta Ito, Cucuki, a titkos tanács titkára, aki Ito márki kíséretében van, egy nyilatkozatot hogy Ito küldetése kizárólag a japán császár személyes megbízásából ered, akinek óhaja, hogy ezekben a mozgalmak időkben kitejésezést adjon Korea iránt való szimpátiájának. A küldetésnek politikai célja nincs.

### A rémlátó oroszok.

Pétórvár, március 19.

A kormány intézkedéseket tesz, hogy a finn és és balti tengerpartot megvédelmezze valamely európai ellenségnek váratlan támadása ellen. A finnországi ezredek és a második gárdahadosztályt a part mentén helyezték el s egyes városokban megtiltották bizonyos épületek bérbeadását, Pétervárot és Rigában nincs szükség különösebb védelmi intézkedésekre, mert Kronstadt és Dünamünde jól meg van erősítve.

### A fecsegő hadvezér.

Krisztiania, március 19.

Nyquist norvég százados, aki mint a norvég hadsereg képviselője a keletázsiai harctérre utazik, Pétervárott beszélgetést folytatott Kuropatkin tábornokkal, aki azt mondta, hogy a háború legalább két esztendőig fog tartani.

### Oroszország és Khina.

London, március 19.

Tiensinből jelentik: Lassar pekingsi orosz követ ismételte tiltakozását az ellen, hogy kínai csapatokat a nagy falon túl fekvő vidékekre küldjék, és a csapatok visszavonását követelte, mert különben Oroszország hajlandó föltüntetni, hogy Khina a semlegességet Japán javára elejti. Lassar megjegyezte fenveztéseit, hogy a Khina részéről való legesélyesebb csapatmozdulatra orosz csapatok fognak Pekingbe vonulni. Hír szerint Khina azt válaszolja, hogy nem hajlandó csapatait visszavonlatni.

### Egy japán államférfi nyilatkozata.

London, március 19.

A Reuter-ügynökség egy képviselője beszélgetést folytatott báró Suyomatsuvál, egy itt időző volt japán miniszterrel, aki veje Ito márkinak.

A beszélgetés és folyamán Suyomatsu azt mondta, hogy Japán nem tisztán önző okokból harcol. Minden ország amelvnek Kelet-Ázsia politikai és kereskedelmi érdekei vannak köztük Franciaország és Németország, épp úgy mint Anglia és az Egyesült-Államok, hasznot fognak húzni ama láradások sikeréből, hogy a nyitott ajtó elvét és a szerződéses megtartását biztosítsák. Feltétlenül félre kell tenni azt a gondolatot hogy Franciaország, Németország és Japán közt Kelet-Ázsiában valamely érdekellentét foregna tenn. Ellenkezőleg, ezeknek az országoknak köszönhetően hadügyi szervezeteinket, igazságügyünk szervezeteit a tudományok és a technika ezekkel jelentékeny kölcsönös viszonyt taranak fenn. Ezekkel a hatalmakkal barátságos viszonyban kívánunk maradni. Teljesen értjük Franciaország kényes helyzetét Oroszország-

gal való szövetsége révén, de komolyan reméljük és hisszük, hogy a szövetség fennállása nem fog akadálytalan bizonyulni a Franciaországgal való legjobb viszony fenntartása tekintetében. Németország állása Franciaország és Oroszország közepe nem könnyű. De komolyan hiszünk Németország semlegességének őszinteségében és szívből óhajtunk, hogy Németországhoz való barátságos viszonyok változatlan maradjon. Az angol-francia egyetértés egyáltalában nem kellemetlen nekünk. Ellenkezőleg, ezt hatalmas tényezőként üdvözöljük a háború területi korlátozására nézve. Az a gyanu, hogy Japán azt hiszi hogy Anglia hadseregére és hajóhadára támaszkodhatik, teljesen alaptalan. Japán a legtovábbra is gondol arra, hogy fegyveres támogatásra találjon. Báró Suyomatsu továbbá azt mondta: Nem egészen ugyanaz a nézetünk Oroszország nagyságáról, mint az európai államférfiaknak. Japánismeri Oroszország gyöngye oldalait talán jobban, mint maga Oroszország. Nem sok időre volt szükség, hogy Oroszország gyöngésége a tengeren kiderüljön. Bizton reméljük, hogy nem nagyon sok idő múlva Oroszország gyöngésége a szárazföldön is nyilvánvaló lesz a világ előtt. Nem mentünk behunyni szemmel a háborúba. Mielőtt az orosz flottát ugyszólván megsemmisítettük, azt hittük, hogy a háború vagy egy évig fog tartani. Most már nem tartjuk lehetetlennek, hogy a harc még előbb is véget fog érni.

**Az osztrák helyzet.** Ausztriában még most is vannak komoly politikuskok, akik bíznak abban, hogy sikerülni fog a csehek és németeket megbékíteni. Maguk a lengyelek is, akik a békéltetési akciót kezdeményezték, azt tartják, hogy a kormány pozitíve is közre kell működnie a tárgyalásokban. De még fennáll a cseheknek multévi határozata, hogy minden személyes érintkezést megszakítsanak a kormánnyal és főképp a miniszterelnökkel, így tehát az érdemleges békéltetési tárgyalásokat meg kell előznie e határozat felfüggesztésének. A tárgyalásokat egyebként úgy tervezik, hogy a miniszterelnök vagy a kormány más tagjai külön tárgyalnak a németekkel és külön a csekekkel. Es csak ha ez értekezleteken a pártok közeledése lesz konstatalható, indítják meg a csehek és németek közös tárgyalásait. A csehek, hír szerint, nem hajlandók hozzájárulni a nemzetiségi elhatároláshoz, de nem támasztanak kifogást a kerületi felosztás ellen, amely azonban a németek szerint a nemzetiségi elhatárolással a legszorosabb összefüggésben van. A felmerült kompenzációs tervek három vitás kérdést ölelnek föl: olyanokat, amelyeknek megoldása csak a cseheknek érdeke, olyanokat, amelyek a németek nemzeti kívánalmait érintik és végre oly vitás pontokat, amelyeknek elintézését a csehek és németek egyaránt óhajják. E tervek egyike, amely a képviselőházban közbeszéd tárgya volt a következő pontokat foglalja magában: benső cseh hivatalos nyelv, másfelől nemzetiségi elhatárolás és beosztás, mi mellett autonóm kerületi képviselők alakítása is előzlatik, továbbá az iskolai kiadásoknak nemzetiség szerint való fedezése, egy második államvasuti igazgatóság szervezése és a hivatalnokkérdés megoldása kötelező kormányegállapodás útján olyan értelemben, hogy ha külön német hivatalnokstátus nem is szerveztetik Csehországban, de hivatalnokai kinvezésekkel méysis oly eljárás követnének, mintha az tényleg volna; e tervek záróköve volna a miniszterium kiegyezítése egy cseh és egy német társasulattal miniszterrel. A tárgyalások ily bő anyag mellett természetesen hónapokig eltarthatnak, még akkor is, ha zavaró momentumok nem merülnek is föl. Egyik feltételük az volna, hogy a csehek a tárgyalások idejére feltüggeszzenék obstrukciójukat és addig a kormány semleges napirenddel foglalkoztatna a képviselőházat. Ami a morva egyetem kérdését illeti, minthogy éppen az a legnagyobb nehézség forrása, hátérbe kellene szorítani, épp úgy a házszabályok kérdését is. Egyelőre a kormány meg akarja választatni a delegációt és a kvótaküldöttségek tagjait és a változott helyzetre való tekintettel, ez elé komoly nehézségek aligha fognak felmerülni.

Bécs, március 19.

Politikai körökben az érdeklődés most a delegáció tagjainak megválasztása felé fordul. A miniszterelnök ma a pártok vezetőivel tanácskozott és hangsúlyozta a delegáció-választások halasztatlan sürgősségét; utalt arra, hogy husvét után előreláthatatlan incidensek következhetnek be s éppen azért a delegáció tagjait feltétlenül még ell választani husvét előtt. A lengyelek, akik eddig ellenezték,

hogy már husvét előtt megválaszazzák a delegációt, holnap felkeresik gróf Goluchowski, megkérdezendők, vajjon a külpolitikai helyzet követeli-e a delegáció sürgős megválasztását. Képviselői körökben beszélnek, hogy ha keddre napirendre tűzik a delegáció-választást, akkor az obstruáló pártok igen nagy harcot fognak támasztani és olyan hosszú ülésre van kilátás, amilyen a Badeni-éra alatt sem volt.

## HIREK

### Kossuth.

Csak a nép tud igazán szeretni, csak a nép tud igazán érezni. Mert nem rendez gyász-ünnepélyeket, mert nem hiszi el, hogy azok, akikért lelkesedett, hogy azok, akikért rajongott: meghaltak. Hisz érzi őket szívében, látja őket lelkeiben és követi őket képzeletében. Valahányszor öröme van, szólítja őket, valahányszor fájdalom éri, hívja őket. Egynek érzi magát velük túlaradó jókedvében és egynek szomorú kesergésében. Edesbús dallamaival elválaszthatatlanul hozzájárul szerető szívéhez és legendáiban körülfontja őket képzeletének csillogó fonalával.

Azért nem látszik a népen szomorúság nyoma, ha gyász-ünnepélyre rendelik ki, azért nem tükröződik arcán meghatottság, ha sírokat megy koszoruzni. Hidegen, közönyösen tekint az előtte emelkedő halomra vagy diszes mauzóleumra, mert nem tudja elképzelni, hogy bálványa, félistene, ott porlad a barna föld alatt vagy ott a komor falak között. Nem, nem, ott érzi szíve dobbanásában, ott lobogó lelkesedésében, a fejére hulló napsugárban, az egész körötte hullámzó életben, ott mindabban, ami szép, és mindabban, ami nagy...

Oh, a népek igaza van. Sohasem érzem ezt olyan mélyen, mint mikor évenként olvasom a hírt, hogy a főváros, az ország Kossuth halálának évfordulóját méltó gyász-ünnepély keretében fogja megünnepelni. Olyan idegenül nézek a fekete betűkre, melyek Kossuthról mint halotról szólnak. Nem tudom porladozónak, örökké pihenőnek elképzelni. Ott érzem mindenben, ami ennek az országnak sorsát irányítja. Ott, vagy küzdve, vagy feltartóztatva, vagy lelkesítve, vagy fékezve, vagy buzdítva, vagy korholva. Ha hatalmas szó harsog végig az országon, benne az ő hangja dörgését is hallom és ha komor napokra virradnak a magyar föld milliói, a busulók közt ő mindég az első...

És látni fogom őt holnap is, mikor a fekete zászlók árnyéka alatt fekete ember-tömeg fog a kerepesi-uti temető felé hőmpölygni, hogy koszorút tegyen virágos sírjára. Látni fogom őt, mint élt, ki ott halad az ő magyarjair közt most és mindég, mert nincs a magyar életnek olyan megnyilvánulása, mely ne benne, az ő örök időkre szóló munkájában gyökerezne.

Es maguk közt fogják érezni a többiek is. És íranta való szeretetük fel fog hangzani a dalban. A Kossuth-nóta mint bánatos és diadalmas, mint kesergő és biztató himnusz fog végigzengeni a magyar földeken. A magyar földeken és a magyar szívekben. Hogy valamennyi egyesüljön az ő szeretetében.

Az ablakokról fekete zászlók fognak alálengeni, a temetőbe özönlőkön fekete ruha fog feszülni, de a szívekben piros tűz fog lobogni. Az a régi, az a szent tűz, melynek csodás fényét meglepetve bámulta egykoron a megvénhedt Európa...

Kossuthról nem tudunk sírva és zokogva emlékezni. Az ő neve nem könnyeket csal a szembe, hanem szikrákat pattant ki

**Nem panaszkodik többé Erényi-féle „Ichtol-Salicyllal“** büzös izzadás, testbőr-viszketeg, sömör, exema, ótvárban szenvedő, ha az egy kísérletet tesz. Szagtalan.

Ára 3 Korona utasítással. Székküldi: Diana-gyógyosztár, Károly-körút 5. Főraktár: Török József, Király-úton 12. Egger gyógytár, Váci-körút 10



belőle. Az ő neve említése nem sápadtságot, hanem pirt borít az arcokra. És azok az ezrek és tízezrek, akik holnap sírjához zárandokolnak, büszkén, emelt ível fognak tovahaladni; nevének hangzatosítása, a tettoiról való emlékezés lángra gyújtja lelküket és egész valójuk megtelik rajongással meg a szabadságnak véghetetlen szeretetével...

És áldott legyen százszor, áldott ezerszer, amiért még halottaiban is meg tudja mozgatni a sziveket, amiért nevének varázsával tüzet tud gyújtani a kihaltvádt szivekben, amiért a közönyösségek ebben a szomorú korszakában is fel tudja lobogtatni a lelkesedést, amiért a kishitűségnek ebben a sivár világában is szárnyakat tud adni a léleknek, hogy azok a végtelen magasságba, az eszmények szférájába ragadják.

Igen, lelkes, a szabadság szeretetével oltott ezek fognak holnap a Kerepesi-úton végighaladóknak. És az ajkukon felharsogó dal, a szemükben felragyogó tűz és szívüknek gyorsabb dobbanása lesznek Kossuth emlékezetének legméltóbb hirdetői. Hirdetői annak, hogy Kossuth szelleme még mindig él, hogy neve olyan szent kapocs, mely újra egyesíteni tudja azokat, kiket társadalmi válaszfalak, előítéletek, pártszempontok messzi vetettek egymástól. És ez a tudat olyan megnyugtató és olyan felemelő! Mert ki tudja, mikor jön a perc, mely tette szolít. A perc, mikor csak az ősszertartás, az együtérzés mentheti meg ezt a sokat sanyargatott országot, amint már megmentette annyiszor...

És meg fogja menteni a jövőben is. Meggyőződen fogják ezt holnap bizonyítani az egy érzésben összeolvadó ezrek, az egy eszmében egyesülő tízezrek és az ugyanattól a lelkesedéstől hevülő százazerek...

Fekete zászlók sűrű erdejé borítja néhány óra múlva árnyát a fővárosra. De alatta nem a esüggedés bágyadt pillangói fognak röpködni, hanem a hazafiai bizalom és reménykedés madarai fogják merész szárnyukat bontogatni. A zászlóknak fekete leple nem a holttestemetek borító takaróra fog emlékeztetni, hanem azokra a felhőkre, melyek alatt a nap lángja lobog... a magyar lelkesedés lángja!

R. A.

Budapest, március 19.

— **A király a bécsi múkiállításán.** A bécsi Künstlerhaus évi kiállítását ma délelőtti nyitotta meg ő felsége. A király az üdvözlő beszédre válaszolva, melyet ismeréssel szót a kiállításról és az osztrák művészekről.

— **Az özvegy szász királyné Bécsben.** Főcsből táviratozzák, hogy Albert szász király özvegye ma reggel Bécsbe érkezett. Ő felsége ma délután meglátogatta a királynét.

— **Frigyes főherceg unokája.** Bécsből jelentik: Ma délután keresztelték itt Illés párnai herceg és Mária Anna páduai hercegné leánykáját. Az ünnepes keresztelés, melyet dr. Belepotocky tábori püspök végzett nagy segédlettel, többek közt jelen voltak az újszülött nagyszülői, Frigyes főherceg és Izabella főhercegné, valamint Robert párnai herceg és neje. Az újszülött a Mária Antoinette Erzsébet nevet kapta. A keresztelés után a főhercegi párnai reggeli volt.

— **Apponyi Flumében.** Fluméből jelentik, hogy gróf Apponyi Albert ma reggel mint a Nemzetközi Tengerügyi Egyesület magyar osztályának elnöke odaérkezett s bár Rosner Ervin kormányzónál szállt meg. A kormányzó ma Apponyi tiszteletrő 24 területi ebédet adott.

— **Az országos Kossuth-ünnep.** Kossuth Ferenc aki betegesen fekszik lakásán, levelet írt az országos Kossuth-ünnep rendező-bizottsághoz, amelyben biztosítja az ifjúságot, hogy ha testét ágyhoz szegzi is a betegség, lelke a gyászmenettel együtt időkeresi holnap apja sírját.

Az együtt töltött évek hosszú sora, — úgy mond — az együtt átélte örömei és bánatok, remények és csalódások, mint ködtályokhoz vonulnak át lelkemen. Ez éven az én gyászom a flu gyásza lesz; s míg önök közt let fog támadni a szellem, az én

betegségeimnél meg fog dobanni a szív; s itt együtt a magányban, mint egykor a hontalanság magányában, — együtt szeretjük őt: magyar nemzet, s a szonvédó Hazát!

Az ünnepre vonatkozólag Förster Lajos, az Egyetemi Kör elnöke nyilatkozott tesz közzé, amelyben az Egyetemi Körnek az ünnepelésről való távollmaradását azzal okolja meg, hogy nincs elég garancia arra, hogy tisztán ifjúsági mozgalomról van szó. A főkapitányúság figyelmezteti az összes fővárosi háztulajdonosokat, hogy házukat fekete lobogóval lássák el, nehogy a lobogók hiánya zavargásra adjon alkalmat. A rendőrség kijelenti azt is, hogy a holnapi gyűlés és a menet alkalmával teljes készenlétben lesz, a zavargókat a legszigorúbban fogja megbüntetni és a menetet a legkisebb zavargás esetén karhatalommal oszlataja föl.

— **Kossuth Ferenc betegsége.** Perczel Dezső, a képviselőelnök és Jakabffy Imre, a Ház alelnöke ma délelőtti meglátogatták a betegesen fekvő Kossuth Ferencet.

— **Bányamunkások a miniszterelnöknél.** A legutóbbi salgótarjáni bányasztrájk kapcsán etoloncolt bányamunkások egy küldöttsége járt ma a szociáldemokrata vezetőség patronátusa alatt gróf Tisza István miniszterelnöknél. A küldöttség szónoka felhívta a miniszterelnök figyelmét azokra a sérelmekre, amelyek a sztrájk alkalmával a munkásokat érték. Egy szociáldemokrata hírvörös közlése szerint gróf Tisza István félbeszakította a szónok beszédét és kijelentette, hogy minden az ő utasítása szerint történt és hogy ezek nem sérelmek, csak jogos ellenszerei a salgótarjáni bányamunkások zavargásának. Mikor aztán a küldöttség szónoka kérte Tiszát, hogy hallgassa meg a munkásokat is, a miniszterelnök állítólag ingerülten hallgatásra intette és kiment a fogadóteremből. Ezzel szemben természetesen be kell várni az ellenkező oldalról is a dolog előadását.

— **Baksay Sándor belkutatása.** A dunamelléki református egyházkerület Szász Károly helyére, aki lemondott püspöki méltóságáról, Baksay Sándort választotta meg. Az egyházkerület ma kezdte meg tavaszi közgyűlését Darányi Ignác főgondnok elnöklésével. Hivatalosan konstátálták, hogy a beadott 309 szavazat közül 182 szavazat eset Baksay Sándorra. Az új püspököt, akit küldöttség hozott a terebbe, Darányi Ignác főgondnok üdvözölte.

— **Püspök urat üdvönd, tiszteletteljesen üdvözlöm.** A legmagasabb áhást nyújtunk, amely egyházi szervezetünkben van. Külső iormákra igénytelen, ámde fontos nemcsak hivatalánál, de tartalmánál fogva is, mert száz és száz egyházközösség bízalma tá alkotói benne. Ezt a bizalmat nem előlegezték, mert püspök ur hosszú és érdemes pályá mögött áll s harminchétt esztendősen lelkesi működésének egybottozatán még csak egy báránytelő sem mutatkozott. Mi nem kérünk, nem kívánunk egyebet, mint hogy püspök ur azzal a bizalommal jöjjen ide közénk, ameylyel mi járunk püspök ur elé. Egyházunk nagy és fontos feladatok előtt áll, amelyek közül kuszobban van az 1848. évi törvényeink végrehajtása. De az anyagi dolgokon is tölti áll egyházunk becső építése és erősítése. A mi egyházi szervezetünk kettős elnökséget ismer. Idegenek ezt talán meg sem értik, mert nem értik a protestáns kötelességérzetet, amely nem a személyeket, de mindig a dolgokat és a célokat tartja szem előtt. En, miut püspök urnak egyénileg is régi tisztelője, nyujtom testvérileg jobbat. Szeressük egymást, mint testvérekhez illik s emilyképen szolgáljuk jogunk egyházunk ügyeit, azoképpen aldjon meg bennünket az Isten!

Az üdvözlő beszédet lelkes éljenzének követte, amelynek lecsillapultával az új püspök így felelt:

— A kerületi közgyűlés parancsának engedelmeskedve, megjelentem, hogy személyemet és szolgálataimat a közgyűlés további rendelkezése alá bocsássam. Alázatos köszönetemet tejezem ki a megnyilatkozott bizalomért, és kérem, fogadják szívesen ama nyilatkozatomat, hogy Isten kegyelmében, elnöktársam barátságával, egyházunk minden vezetőférfijainak jóvólába helyezett bizalommal készen nyitokozom a reám ruházott tisztséget ellagadni (Ellenzés) Kérem tehát, méltóztassanak hivata-ba való iktatásom fogamatotlásáról gondoskodni. További gondolataimat a holnapi ünnep és holnaputáni szöfoglalómban fogom teljesíteni.

Az új református püspököt holnap délelőtti tíz órakor iktaják be ünnepélyesen a Kálvin téri református templomban. A közgyűlésen ezenkívül Darányi főgondnok mély részvétellel emlékezett meg Kovács Albert teológiai tanár elhunytáról. Indítványozta, hogy az özvegyhez részvétélviratolt intézzenek és a gyűlés jegyzőkönyvében öröklítsék meg az elhunyt emlékezetét. Az indítványt elfogadták.

— **Elmaradt lakoma.** A Lipótvárosi Kaszinó holnapra, vasárnapra, március 20-ikára tüzte ki közgyűlési lakomáját, mely közbejött akadályok folytán holnapról elmarad.

— **Balatonmellékek Tallán miniszternél.** A balatonparti lakosság vezető férfiai ma délben a fővárosban értekezletet tartottak, hogy állást foglaljanak a Balaton újabb apasztásának megállítására és hívójának oly magasságban való megtartása érdekében, mely magasság a hajózásra és fürdőzésre egyaránt szükséges. Az értekezlet magáévá tette az Óvári Ferenc által a Balaton megmentésére kidolgozott emlékiratot és elhatározta, hogy azt nyomban küldöttségileg átnyújtja a miniszternek. Tallán Béla földmívelésügyi miniszter Mukkivaly Géza államtitkár jelenlétében fogadta a küldöttséget, melyet Hertelendy Ferenc főispán vezetett a miniszter elé. Hertelendy Ferenc főispán, átnyújtván a memorandumot, arra kérte a minisztert, hogy az előző földmívelésügyi kormányának a Balaton apasztására vonatkozó intézkedését helyezze hatályon kívül, mert az egész balatonmentő lakosságra nézve kész veszedelem. Tallán Béla miniszter kijelentette, hogy meg fogja hallgatni az összes érdekelteket és e céből husvét után ánkéket hív össze Balaton-Füredre. A miniszter válaszázt lekelesen megéljezte a küldöttség, mely a tisztelgés után Óvári képviselő indítványára elhatározta, hogy a Balatonmellék jogos érdekeinek megvédésére megalakítja a Balaton-Szövetséget.

— **A vármegyei főlevéltáros fizetésrendezése.** A vármegyei fő- és alleveítárosok ma tisztelgtek a képviselőházban gróf Tisza István miniszterelnöknél, kérve, hogy a közigazgatási tisztviselők fizetésrendezése alkalmával a benyújtott törvényjavaslat úgy módosítsassék, hogy 12 évi szolgálat után a magasabb fizetési osztályba bejuthassanak; ha azonban az mostani minőségük alapján lehetetlen volna, az esetben állapítsa meg a kormány a magasabb képesítést, s annak alapján teljesítse a jent kérest. A küldöttséget Kammerer Ernő és Halász Zsigor országgyűlési képviselők vezették. A levéltárosok szónoka, Köszeghy Sándor pesmegyei főlevéltáros hivatkozott a miniszterelnökre egy 1891-ik évi beszédére, melyben éppen ő süréte a vármegyei levéltáros becses történeti anyagának szaképzett levéltárosok által való felolgozását. A miniszterelnök látható jó indulatú fogadta a küldöttséget; ígéretet azonban a magasabb minőségű levéltárosoknak csak az esetre tett, ha ez a benyújtott törvényjavaslat kereteit nem érnti, s mivel ez az eset nem iorog lenn, a főlevéltárosok jó reményekkel távoztak az audienciáról.

— **Dr. Gööz József.** Az a nagy szerencsétlenség, amely tegnap az ujlaki polgári leányiskolában történt, szomorú emlékét tűz dr. Gööz Józsefnek, az intézet kiváló igazgatójának nevenapjához. A közkezdvelt direktor nevenapját akarják megünnepelni a növendékek és az előkészületek során ütött ki a borzasztó katasztrófa, amely annál inkább fáj dr. Gööz József humánus érzékenységének, mert általánosban tudott dolog, hogy ő puritánul elzárkózik minden ünneplés elől. Mikor néhány évvel ezelőtti tanítványai ugyanilyen alkalomból ajándékkal akarják meglepni, az igazgató, mihelyt ez tudomására jutott, szigorúan tiltakozott; és mivel az összeg a tudtán kívüli rendezett gyűjtés folytán már együtt volt, azt szegény növendékek segítségével szolgáló alapítványra avatta. A szerencsétlen véget ért Wittke Irma nővére is részesült egyszer az alapítvány kamataiban. Dr. Gööz József áldásos tevékenysége tette lehetővé a kerület sok szegény leányának a tanulási továbbolgoztatását. Az ujlaki polgári leányiskolában nem egy szegény növendék hálás az igazgatónak bőkezű jóllakosságáért. A főváros dr. Gööz Józsefet fáradhatatlan és avatott működése jutalmául kétféleképpen igázgatói önmagát és szűkebbi tisztelőit és az egész kerület lakosságának becsülése és szeretete adott visszhangot az elismerésre.

— **Kohn érsek vikáriusa.** Olmützből jelentik, hogy a székeskáptalan ma nagy többséggel Weinlich kanonokot választotta meg érseki vikáriussá.

— **Az automobil-csalók.** Az anverssi rendőrség, mjnt egy táviratban jelentik, ma letartóztatta az egyik automobil-csalót. Feld Adolf 53 éves ügynököt. A opalásban társa volt jészanicze Jankovics Gyula, a püchő nábob, akivel Feld a fővárosban több csalást követelt el. A büntetés elől Feld megszökött, mig Jankovics leülte a büntetését. A főkapitányúság hivatalosan értesíti a kárvalloitatkat, hogy az Anversbe küldött pénz a konzulátus intézkedése folytán letiltották s ezért sürgősen tegyék meg főjelentésüket, mert ennélkül pénzüket nem kaphaták vissza.

— **Az aradi-utcai oszalai dráma.** A aradi-utcai oszalai dráma egyik sebesülteje, Wittmann Ferenc kiözö-tulajdonos ma délelőtti tíz óra után meghalt a Rákus-kórházban. Az asszonynak, Schmidt Annának állapota is veszedelmes. Egyre vért hán. Kovács Józsefet, a merénylő péksegédét a rendőrség a rakkórházba vitette, mert hadonárás közben késével megszurta a jobb kezefejét. Szándékos emberölés büntette miatt tiltójaták ellene a vizsgálatot.

**MOLL-FÉLE SEIDLITZ POR MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ**  
 felülmutatásán hálszer mindama gyomorbetegségeknél, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógszertárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.  
 legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, esz. kösvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillért kapható. MOLL készítmény kérendő.



— **Királyi dokumentumok.** A Leopold belga király és leányai közt folyó vagyoni jogi perben olyan királyi okmányok kerülnek most napvilágra, aminek rendes körülmények között nem igen szoktak polgári szemek elé kerülni. Az okmányok között van az a házassági szerződés, melyet I. Lipót, a mostani belga király apja kötött a mi királyunkkal akkor, amikor Lipót, akkor brabanti herceg nőül vette Mária Henrietta főhercegnőt.

Az érdekes házassági szerződés pontozataiból közöljük a következőket:

Hozományul a főhercegnő 100.000 frtot kap feleség apjától, a cs. és kir. uralkodócsalád házi törvényeinek megfelelően; kap egyszersmind magas származásának megfelelő kelengyét is, tekintve a megfelelő ékszer-, arany- és ezüsttárgyakat is.

Jegyajándékul a főhercegnőnek a hozomány felét adja a belga király, s mindkét összegből ötszázalékos kamatot fizet. Ezenkívül azonban köteles magát a belga király, hogy menyének udvartartására rangjához és származásához illő tüpént fizet.

Férje elhalálása esetére a főhercegnő 100.000 frank özvegyi díjat fog húzni, a főkötőt járó ötszázalékos kamaton kívül. — Ha a feleség halna meg előbb férjénél, e tőkék hasznélvezete a férjtel illeti ugyan, de a tőkék tulajdonjoga a házasságból származó gyermekeket illeti.

Jogositva lesz a főhercegnő mindarról végrendeletben, ami halála idején az ő magántulajdonát képezi, beleértve hozományát is.

Előre nem látható esetekre a jövődombeli házasságok alá vannakelve a vagyonelkülönítés jogának, amint azt a jelenleg érvényes belga polgári törvénykönyv meghatározza.

Az elhalt királyné 1901. december 25-én kelt végrendeletéből érdekesnek találjuk közölni a következőket:

Házassági szerződésem értelmében jogom van 100.000 forintnyi hozományomról is rendelkezni. De ebből a tőkéből, sz kamataiból soha egyetlen fillért nem kaptam és erőstem, hogy minden igyekeztem a pénz nyomára jutni, hába valót.

(Je n'ai pas touché un centime ni de cet argent, ni de son revenu; j'affirme que toutes mes recherches pour retrouver trace de cette dot sont restées infructueuses.)

Mindgyeri leányommal, névszerint: Szász-Koburg Fülöp feleségének, Lomay Elemérnek és Belga Klimentinának hazulról hozott ékszerem egy-egy harmadát hagyományozom. Belgiumban kapott ékszereit a királynak ajándékozta.

Egész sereg pontozatokban emlékezik udvartartása egyes tagjairól, végül egyik utolsóban szeretett szülővárosáról Budapestről, melynek két családú képet hagyományozott.

Az ítélet alatt lévő pörnek ez a két főképmánya. — **Házasság.** Rédl Sándor az államvasutak hidvizsgáló ügyosztályának mérnöke, eljegyezte Steuer Erzsé kisasszonyt, Steuer Gyula leányát, Budapesten.

Kardos Bernát sáralval alatorvos eljegyezte Székely Aranka kisasszonyt Makróról.

— **Tüntetés Zágrábban.** Zágrábban ma megújultak a tüntetések. Mint tudósítónk jelenti, ma délután a szerb egyesületek és az Obzor-párt hívei az egyetemről hazafias dalok énekése mellett Frank képviselő házához vonultak és összes ablakait betörték. Néhány perc múlva Frank hívei is megjelentek és verekedést kezdtek a támadókkal. A rendőrség közbelepett és több embert letartóztatott. A tegnapi tüntetésen 19 embert tartóztattak le. A szerb egyesület háza és az Obzor szerkesztőségében az összes ablakokat bezúrták. A tüntetők ezután behatoltak a szerkesztői helyiségekbe, ahol köztük és a munkatársak között véres verekedés folyt. Később a szerb és realista diákok az egyetemen összegyűltek és egy határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a tiszta jogpárti diákság eljárását elítéli és amelyben elhatározta, hogy a tiszta jogpártiakkal minden összeköttetést megszakítanak. Estére csendőrség és katonaság szállta meg a szorongatott épületet környéket. Frank háza előtt, a szerb bank és a részvénynyomda épülete előtt erős csendőrfedezet áll. A Gaj-utóban a két század gyalogság áll készenlétben. Egyes utcákon erős rendőr-örzések oirkálnak. Az Ilicán és a Jellachich-terén nagyszámú kíváncsi közönség van, amely fel és alá járálva az eseményeket tárgyalja. A tiszta jogpártiaknak ma estére hirdetett összejövetele emaradt.

— **Tetszhalott leány.** Drezdából jelentik, hogy ott egy 12 éves leány abban a veszedelemben forgott, hogy élve eltemetik. Tetszhalott volt és kivitték a halottaskamrába, ahol közvetlenül a temetésre kiültöt előt kinyitotta szemét és megszólalt. A leányt hazavitték. Az orvosok azt hiszik, hogy életben tarthatják.

Magyarország egyetlen tetemesebb glauberos- és lithium-tartalmu földes savanyuvize

**A BALDÓCZI „DEÁK”-forrás.**

A legjobb és legolcsóbb gyógyvíz minden gyomorhaj és étvágytalanság ellen.

A legkellemesebb borviz. Bővebbet a kútközlelőség Baldócson. (U. p. Szepes-Váralja.) Budapesti képvislet: VI., Károly-körtől. Telefon 15-65

— **A megégett lakelhalások.** A rendőrség az újlaki iskolában tegnap történt tűzkatasztrófa ügyében megindította a vizsgálatot, hogy megállapítsa, kit terhel a felelősség a veszedelemért. A kis lányok állítólag engedelem nélkül jutottak a szekrény kulcsához, amelyben a műtárgy készítéséhez használt spirítuszlámpa volt. Wittek Iránt, aki az éjszaka a Margit-kórházban meghalt, valószínűleg holnap temetik. Weisz Etelka állapota egyre javul. Ma a tanári kar több tagja meglátogatta a zsidó-kórházban. A szerencsétlen Wittek Irmának édesanyjáról az a hír látott napvilágot, hogy napszámosasszony volna. Ez nem felel meg a valóságnak, mert özvegy Witteknének a férje a Dunagőzhajózási Társaság főigépcse volt. Három év óta nyugdíjából él az özvegy, akit most leánya tragikus vége mély gyászba borított.

— **A szabók strájkja.** A Zöldvadászban levő strájktagyán ma a kétszázadik mester írta alá a munkások követelését, de az aláírók között a kartel tagjai közül eddig egy nagyobb műhely tulajdonosa sincs. A kartel tagjai kétezer korona bánatpénzzel kötelezték magukat arra, hogy nem engednek a sztrájkolóknak. Ma délelőtt a kartel egyik tekintélyes tagjainkijárt a strájkolóknál, hogy tájékozást szerezzen arra nézve, hogy van-e kilátás az egyezkedésre. A munkások kijelentették, hogy csakis a benyújtott árszabálytervezet alapján hajlandók munkába állni. A nagymesterek megbízottja erre bemutatta a strájkvezetőségnek a nagymesterek által kidolgozott árszabálytervezetet, amelyet a munkások tervezetára válaszképpen szerkesztettek a nagymesterek. A munkások most már remélik, hogy a jövő hét elején meg lesz az egyezés. — **A szervezett szabómesterek nyilatkozata** küldtek szét, melyben kijelentik, hogy a kartellel lépett mesterek közül egy sem fogadja el a munkások árszabályát. A kartell tehát szilárdan fenntéli.

— **A vasúti podgyászhorádok gyűlése.** A vasúti podgyászhorádok és ideiglenes alkalmazottak tegnap éjjel 11 órakor tartották meg országos gyűléseiket a József főherceg-szálló disztermegében. Magyarország összes vasúti állomásairól érkeztek kiküldöttek a gyűlésre.

A gyűlés elnökéül Obernyik Edét választották meg, aki megnyitván a gyűlést, ismertette a kérdéses magánvállalat beértevelét ajánlatát. Dr. Szabó Imre és dr. Csepregyhi Lajos számoltak be azután eljárásukról az országos gyűlésnek, hangoztatván, hogy a terv most megbiusult. Az országos gyűlés husztagu permanens bizottságot küldött ki, mely elabórtumot fog kidolgozni s átadni az e'nökigazgatónak s a kereskedelmi miniszternek, hogy egyszersmindenkorra elejét vegyék a bérbeadásnak s ezután sok ezer család tönkreteljenek. Az országos gyűlés ezután a nyugdíjértékesítési és fizetésrendezésről tárgyalta. E kérdésben, miután az éppen rendezés alatt van, várakozó álláspontot foglalt el s megbízta a bizottságot, hogy azonnal hívjon egybe újabb gyűlést, ha a mostani fizetésjavítási tervzetből kimaradnának. A gyűlés harmadik pontja az országos egyesület megalakítása volt. A tervet egyhangulag elfogadták s nyomban meg is alakították az országos egyesületet, mely mint erkölcsi testület ugy az utazóközönséggel, mint a máv.-val szemben a podgyászhorádokrét az anyagi és erkölcsi felelősséget vállalja. Ez az egyesület átveszi a podgyászhorádoknak a máv.-nál lefeltezt biztosítékait is s az elvezett podgyászokrét az utas az egylettől kérhet kárpótlást. Ez az egyesület egyuttal nyugdíjpótló és betegsegíté-egylet is lesz, melynek ideiglenes tisztikarát is megválasztották.

— **Léghajósás.** Král Sándor főhadnagy, a Magyar Aero-Klub kapitánya holnap, vasárnap, délelőtt fél tízkor Csizsár István 10-ik huszárezredbeli főhadnaggyal a Tattersall-telepről léghajó utra indul.

— **Ralálósás Gár Lajos** az ismert magyar illusztrátor, tegnap 89 éves korában meghalt.

— **Sikkasztó katonatiszt.** Néhány hét előtt megírta, hogy a román hadsergnek Krajován állomásozó lovasezredénél egy Borusacu Filemon nevű segédiszt feltréte az ezredpénztárt, huszezer frankot ellopott belőle s megszökött. Azóta egyre keresték, de nem tudják a nyomára akadni. De végre tegnap a szurdoki szoros közelében elfogták a sikkasztót egy eszterdőr-örjárat. A szökevény román parasztnak volt öltözve s azt mondta, hogy egy romszédos közleg polgára. A csendőrség azonban gyannusnak találták s bekiéérték Vulkánra, ahol vallatóra fogták. Itt látván, hogy nem menekülhet, töredelmesen bevallotta, hogy Borusacu Filemon s azonos a krajovai sikkasztóval. A pénzt néhány száz frank hiányával megtalálták nála. Egyelőre áadták a bíróságnak.

— **A lift halottja.** Pétervárról táviratozzák, hogy Theodorescu román alkonul kiesett a vilamos felvonógepből és kevéssel azután meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy Theodorescu saját vigyázatlanságának lett áldozata.

— **Torok- és gégebajok** ellen kiválóan alkalmasnak bizonyult a rohitás iürdöböl való Styria-törzsviz. Gargalival, vagy mint itál is kitűnő hatással van a torokra és gégekre. A Styria-törzsviz langyosan használandó; kapható a drogeriákban, gyógyszer-tárakban és ásványvizkereskedésekben.

— **Báró Bornemiza Pál** hasatérése. Báró Bornemiza Pál, aki már két évitied óta többszörösen járt be Dél-és Közép-Afrikának kevésbé ismert vidékeit, a napokban érkezett vissza Magyarországra legutóbbi keletafrikai utáról. Bornemiza utóbbi kutatásai Német-Kelet-Afrika és az angol protektorátus alatt álló Uganda területén lakó néger törzsekre terjedtek ki. A magyar kutató a Nemzeti Múzeum néprajzi osztálya részére közel 3000 darab néprajzi tárgyat és mintegy 1000 darab zoológiai preparátumot hozott magával. Azonkívül igen gazdag magángyűjteményt is állított össze olyan vadászati, néprajzi és ariai kereskedelmi tárgyakból, amelynek Magyarországon eddigéig bemutatva nem voltak. Az utóbbi gyűjteményéből április hó iolyamán Budapestten kiállítást fog rendezni.

— **Kvilecka grófné hangversenye.** Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy Kvilecka grófné a hirtedt gyermekesempészési vád alól felmentetvén, elhatározta, hogy a berlini szegények javára márciusban hangversenyt fog rendezni. Ma kellett volna a koncertet megtartani, de a grófné rokonai lebeszélék erről Kvilecka grófnét s így a hangverseny elmaradt.

— **Öngyikos vasúti tetszviselő.** Zsolnáról táviratozzák, hogy Arany Dező államasvasúti főnökkel egyes ma egy szállóban revolverből magára lött. Sebe nem életveszélyes. Teltének oka ismeretlen.

— **Mulatság.** A Postakárpénztári Tetszviselő Sportegyesület ma hangversenyrrel egybekötött táncmulatságot rendezett. A tényesen sikerült koncert során R. Maróthy Margit briliáns szavallattal. Bíró Lilly szépen csengő énekek. Székely Arnold és Fessler Géza zongorajátékkal, Vidéky Ödön hegedűjátékkal aratott tapsokat. A műsor zárópontján Nagy Endre tartott szellemes szabade bádást zajos tetszviselővániatások között. Hangverseny után tánc volt virradatig.

— **A Budapesti Orvosi Kaszinó** tegnap szépsikerű es'et adott saját helyiségében. Budai Otilia mély drámai hatású szavallat, Várdai Margit és Komlóssy Emma művészi éneket Kovacs Mihály vídám komédiá, továbbá Renner Árpád és dr. Löbl Vilmos száimat a közönség osztatlan tetszéssel fogadta. A koncert után tánc volt.

— **Elsüllyedt hajó.** A Kurländer Imre cég egy teherszállító-hajója tegnap Nagybacsereken, mint onnan táviratozzák, elsüllyedt. A Béga folyón teljes erővel haladó hajó odacsapódott a Béga-híd vaspilléirehez és oly nagy léket kapott, hogy rögtön elsüllyedt. A személyzet par-ra uszott, de a néhány száz méter-mázsa gabona, amely a hajón volt, elveszett. A hatóság megindította a vizsgálatot.

— **Adakozás.** Lippert Károlyné két doboz szivarveget küldött be hozsánk az öreg honvédek részére. A játékony adományt rendeltetés helyére juttatjuk.

— **Órásek költségése.** A budapesti órásjpar-testület betegsegélyező-pénztára 27-én közgyűlést tart Uj-utca 4. szám alatt. A közgyűlés déluán három órakor kezdődik.

— **Tavaszi dívat.** Acs és Fodor Mu-ém-körút 39. szám alatt levő női dívat, vízson- és lebernému-áruházában a legújabb tavaszi dívatot érezet tel essegében megálálja a hölgyvilág. A cég Hojehérk nével rendkívül praktikus erős vásznat hozott legutóbb forgalomba. Az új vízson kizárólag az Acs és Fodor cég tu ajdona.

— **Uj pezsgő.** A Kleinschleg testvérek es. es kir. udvari szállítók budafoki borpinccel új pezsgő került forgalomba Kleinschleg-sec névvel. Az új pezsgő máris nagy népszerűsége telt szeri, ami jó minősége mel ett tanuskodik.

— **The Very.** Az új, elegáns amerikai szabású Koch-féle felöltők feltűntest keltenek most a fővárosban. Újabb bizonyosaga az annak, hogy felöltő-dívat terén a Koch-testvérek-cég (Károly-körút 26. szám) dominál Budapesten.

— **Fővárosi Orfeum.** A Tunnhäuser-párdia minden este óriási sikert arat a Fővárosi Orfeumban. A kacagató bohóság 27-ikéig estér5-1-esére szinre kerül. A márciusi különlegeségi műsor is európai színvonalon áll. Hétfőn a Tarka Szinpad udjonesgot mutat be.

— **Finom kávé.** A Fratelli Deisinger-cég (Budapest, királyi bérpalota) bérmentve küld 4 1/2 kilogramm finom Kuba-kávé 12 korona 16 fillérért. A cég a kávé Fiuméből is szállítja.

(X) **Gaszák, ha nagy terméshes akarnek jutni,** Mauthner-fele magvakat vessnek. Idei főárjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner udón es. es kir. udvari magkereskedése Budapeston Roitenbiller-utca 83. sz., mindenkinek kívánatra ingyen, készséggel megküldi.

(X) **A Kerpel-készítmőtő jóságát** igazolja sok külföldi rendelés es ismerőrelvé. A kezet 3 nap alatt báronysimává es hóhéhréte teszi. Üveg 90 fillér. 4 füveget franco küld: Kerpel-gyógytár, Budapest, Lipót-körút 28.

(X) **Vívó- és párbajszerekről** árjegyzéket bérmentve küld Tiller udv. szállító (Budapest, Váci-utca 35.)

**A BALDÓCZI „DEÁK”-forrás.**  
A legjobb és legolcsóbb gyógyvíz minden gyomorhaj és étvágytalanság ellen.  
A legkellemesebb borviz. Bővebbet a kútközlelőség Baldócson. (U. p. Szepes-Váralja.) Budapesti képvislet: VI., Károly-körtől. Telefon 15-65



(x) Dr. Kovács kóspasztája három nap alatt minden kezét gyöngéddé és fehérré varázsol. Egy tégely 1-20 K. Főraktár: Dr. Kovács gyógytára, Budapest, Gyár-utca 17.

## Harc a becsületért.

— Nyilatkozatok Mattasich könyvére. —

Budapest, március 19.

Mattasich Géza memoárjainak, amelyek az imént jelentek meg *Lipsceben* s mindenfelé nagy feltűnést keltek, megvan már a maguk élénk visszhangja. A bécsi lapok foglalkoznak velük természetesen a legbehatóbban s most már cikkek és nyilatkozatok egészítik ki ennek a regényes ügynek az aktáit. Előttünk van három megemelkedőbb közlemény. Az egyik egy bécsi lapban megjelent támadó kritika, olyasvalakine a tollából, aki „az ügýhöz közel áll”. A másik Mattasich Gézának a bécsi *Zeitungen* megjelent nyilatkozata, amely válasz erre a kritikára s egyúttal újabb hangoztatása az ő ártatlanságának s az ellene folytatott eljárás rosszhiszeműségének. Azonkívül azt a véleményét is kimondja Mattasich, hogy ez a kritika csakis dr. Bachrachnak, Koburg Fülöp herceg ügyvédjének a tollából eredhetett, akit Mattasich a könyvében visszaélésekkel vádolt. És végül előttünk van magának dr. Bachrachnak egy nyilatkozata, amelyet a mai postával küldött be lapunknak.

Mattasich Géza nyilatkozata, amelyet a támadó kritikára beküldött, így hangzik:

Tisztelt szerkesztőség!

Engedjék meg nekem, hogy a *Reichswehr* mai számában könyvemről megjelent ártatlóság „hiteles” részről eredő, az igazság tekintetében azonban tendenciózus kritikára ezen a helyen válaszoljak.

Aki a könyvemet elolvasta, az tisztában van azaz, hogy valami jóindulatú kritikát nem vártam arról a részről, ahonnan a *Reichswehr* hiteles előadása ered. Megírom könyvemet, hogy az igazságot bármilyen uton-módon napvilágra hozzam. Ennek következtében arra is el vagyok készülve, hogy mindazok, akiket megáldtam — köztük első sorban dr. Bachrach — becsületért vagy rágalmazás címen bepanaszolnak. Mert akkor végre meglesz az a sóvárgó alkalom, hogy ügyemet nyilvános eljárás keretében tárgyszemmel fel. Ha esetlegem nem eszi s a *Reichswehr* hitelessége mögött dr. Bachrach kormánytanácsos ur áll, akkor lépjen előlem a becsületértés vádjának a terére. A utasápolmára épp úgy nem az ő kenyere, mint ahogy az én csájamnak sem felel meg, amelyet könyvem kiadásával magam elé kitűztem.

Csak két pontra terjeszkedem ki. Bizonyos célszerűsággal állítják azt, hogy dr. Barber, aki akkoriban úgy engem, mint a hercegszenny képviselő, *szász*er koronát fizetett ki a hercegszenny pénzéből. Ha ez azt akara jelenteni, hogy ennél a váltóügyletnél finánciális előnyökre törekedtem, akkor csak utalok könyvemnek megfelelő passzusára — ott csak elszámolást kérek a váltóhóly befolyó összegekről — és éppen ez az elszámolás a főoka annak, hogy az ellenem folytatott eljárás újra való fivételét kérem.

Fő akarom továbbá hívti a figyelmet a cikkek arra a pontjára, amely világosan kimondja, hogy Zágrábban való elfogatásomkor nem a válóhamissággal igazolták a fogatásomat; teljes mértekben lehetett tartani attól — írja a *Reichswehr* — hogy abban a kétségbeesésben, amelyben akkor Mattasich volt *nincs többé biztonságban a hercegszenny személyes biztonsága*. Tehát az alatt az ürügy alatt fogtak el, amint ezt könyvemben meg is állapítom, hogy a hercegszenny élete ellen törtek. Örülök, hogy megállapítottam, hogy a kritikus ur gondolatmenete teljesen megegyezik azéval, aki akkor elfogatásomat intézte.

Dros troumak vagjak ki ellenem — hogy kegyelem után visszakapott szabadságomat csak arra használom fel, hogy szenzióbajhászó rüportat adjak ki, ahelyett, hogy bizonyítékokat szerezsek, amelyekkel revizós kérvényemet támogathatom. Hogy mennyire állja meg a helyét ez a csunya szemrehányás, azt eléggé bizonyítja az itt következő két okmány.

(Kövelek két okmány, amelyben a katonai, illetőleg a polgári bíróság megítájadja Mattasich Gézának ügyvédje dr. Stimmer útján beadott kérését, hogy az aktákba betekinthessen.)

Ez a két okmány ékesen beszél. Revizós kérvényem előkészítése végett engedélyt kérek az aktákba való betekintésre; megtagadják kérésemet részint minden megokolás nélkül, részint tarthatatlan megokolással.

Mély tisztelettel

alázatos szolgálja

Mattasich Géza.

Dr. Bachrach hozzánk beküldött nyilatkozatában arra kéri lapunkat, hogy Mattasich brosurájának egy-nemely helyeiben állításaira megbtehes észrevételeit. Mindenekelőtt, mint legutóbb külföldi lapokban, újra felsorolja mindazokat a tekintélyes orvosi szakírókat, amelyek a hercegszenny elmeaját megállapították, hogy továbbá a hercegszenny érdekében mindent elkövetnek, hogy jól érezze magát, s maga is hála-lasan köszönte meg dr. Piersonnak „jótékony gondoskodását és szerettejes bánásmódját, akinek az intézésében már öt év óta tartózkodik s ahonnan éppen egészségének a gyarapítása végett el távozott az utóbbi időben Schandauba, Elsterbe és Felső-Olaszországba. Aztán így folytatja:

Kliensem, mint az utóbbi években, ugy a gondnokság ideje alatt is biányatvull átszolgáltatá évenként 72.000 koronát. Azonkívül több mint hárommillió adósságot fizetett ki, noha ezek az adósságok csaknem kizárólag azokból az évekből erednek, amelyekben a házasság tényleg fel volt bontva, s evégből a hitbizományt a törvény által megengedett végső határig megerhele. A hátralevő összeg akkor lesz esedékes, ha a hercegszenny akár Brökség, akár ajándékozás után vagyonhoz jut. S az adósságok kifizetése minden kénszer nélkül folyik, mint ezt a császári és királyi legfőbb törvényszék 1899. november 9-iki 14.191. számú ítélete is bizonyítja.

Kliensemnek ezzel csakis az volt az intenciója, hogy mindenféle olyan cselekményeknek a következményeit, amelyeket felesége elkövetett, akiket beteges természete később kitünt, harmadik szemlével lehetőleg ne éreztessek. Ez adósságoknak a kifizetése, sőt a hamisítóknek a beállításával semmi-éle összefüggésben nem volt a hercegszenny „internálása”.

Ha a hercegszenny a férje és más hozzátartozói ellen mindazokat a bántó kijelentéseket megtette volna, amelyeket a szája adnak, akkor azokat nem a rögösökre kell visszavezetni, amelyek ná a sajnos nem ritkán fordultak elő.

A hamis váltókra vonatkozó büntető eljárás menetére nézve, amelynek befejeztével aztán Mattasich Géza urat elítélték, sem kliensem, sem én befolyást nem gyakoroltunk, sem gyakorolni nem próbáltunk és az egy polgári, mint a katonai bíróságnál ki is van teljesen zárva. Ellenkezőleg, Fülöp herceg a kihalgatása alkalmával a terhelő felvilágosításokat azzal a kijelentéssel mellőzte, hogy nem tartja helyénvalónak a maga részéről, hogy volt párbaj-elefele ellen nyilatkozzék.

A további magyarázatokról lemondva s e sorok közlését mélyen megköszönve, maradtam

Bécsben, 1904. március 17.

mély tisztelettel

dr. Bachrach Adolf,  
ügyvéd.

## FŐVÁROS

(\*) **Előleg a henteseknek** A közéletmezési és közgazdasági bizottság ma délután ülést tartott Melly Béia tanácsos elnök és mellette; előadó *Folksházy* Lajos tanácsjegyző és *Vajna* Ede fogalmazó volt. A serédszabványosok, a Magyar Leszámloló-Bank s a maradványtári vásárpénztár kérvényt adott be az iránt, hogy — a szalmazúrt elmozdítása érdekében — a vásárpénztár előlegeket adnasson a berakotti készűrura. A vásárpénztár hajlandónak mutatkozott arra, hogy ilyen célra 200.000 koronát ölyösit. Időközben a Leszámloló, valamint a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank is telt hasonló ajánlatot azzal, hogy ez a kisérlet csak három hónapra időre szűnna. A közéletmezési és közgazdasági ügyosztály hozzájárul mindehhez akként, hogy azok a hentesek kapussanak a szalmazúrt és szirra előlegek, akik a váratast a hóvágóhidon végzik. Javasolja az ügyosztály, hogy monopoliumot a két banknak ne adon a főváros, úgy hogy ha más ilyen vállalkozó is lesz, annak szintén bocsásson helyet a rendelkezésére. Az ügyosztály csak három hónapi próbaidőt kíván engedélyezni. A bizottság ez értelemben határozott.

## SZÍNHÁZ, ZENE

\*\* **A népszínházi foglalat.** A polgármester elnökletével ma érkezel volt amelyben megvitatták, mit tegyen a város, hogy a foglalat első főszerződés azokat a díszleteket, amelyek az alapanyag-tarajonai. A polgármester hétédőre összehívja a népszínházi bizottságot, hogy a további tennivalókat megvisszák. *Porzoltó* Kálmán csődöt megmondnoka ma lefoglaltatta a volt igazgatónak a fővárosnál letett harmincezer korona kaucióját. *Vidór* Pál, a Népszínház igazgatója, a volt igazgató hitelezőit felszólította, hogy a lefoglalt díszleteket vigyék el, mert a Népszínház nem csődötmeqraktár. Valószínű azonban, hogy ha a hitelezők megkísérlelnék a díszletek elvitelét, a főváros elsőbbségi zálogjogával élve, megakadályozná az elvitelt.

\*\* **Vigszínház.** A Vigszínház jövő heti műsorán estli előadás is, úgy mint az előző két héten kizárólag a *Takarodó* tóti be. Nincs rá példa, hogy idegen katonai dráma akkora sikert ért el volna nálunk, mint *Bejerlein* műve, amelynek szenzációs hatása minden előadásban a legintenzívebb módon nyilvánul. A harmadik felvonás törvényszéki tárgyalása után minden este hét-nyolcoszor tapsolják ki a szereplőket — Holnap, vasárnap, Kossuth grásznapián a dráma előtt *Győző* Lajos eszavalja *Lampérth* Gézának erre az alkalomra írt költeményét. Délutáni előadásul holnap *Piers* és *Callavet* vigjátka, az *Erény útjai* kerül színrre, amelynek ez lesz a 28-ik előadása. — Két előadás lesz pénteken Gyertyaszentelő Boldogasszony napján is. Déután és este is a *Takarodó* adják.

\*\* **Uránia-színház.** Az Uránia-színház e heti műsorának érdekessége *Hairid Ben Ajád* török hercegnő előadása lesz a háromrői és a török nő társadalmi állásáról. A hercegnő hétédőre és kedden tart előadást a tudományos színházban, ahol elsőütrökön *Hopp* Ferenc számol be világtörüli utjáról, szombaton pedig *Csüdaky* Bertalan az *Orosz Riviera és a Kaukázus* című darabja kerül bemutatásra.

\*\* **Utazás az örvégység felé.** A Nemzeti Színház legközelebbi udonsága ismét hazai szerző műve lesz. Az új darab háromfelvonásos vigjátka, a címe *Utazás az örvégység felé*, szerzője *Szécsy* Ferenc, akinek már több darabja szerepel a Nemzeti Színház és más fővárosi színházak műsorán. Az új darab bemutatását e hét szombatjára tűzték ki az igazgatók.

\*\* **Ujházy egészsége.** Ujházy Ede, a Nemzeti Színház kiváló művésze, akit súlyosabb természetű betegsége két hónap óta elvont a színpadtól, teljesen felgyógyult s e hó 21-én lép fel először egyik legkiválóbb szerepében, a *Constantin abbé* címszerepében.

\*\* **Magyar hegedűművészek sikere Párisban.** *Szigeti* Desző hegedűművész *Hubay* Jenő tanítványa, aki fiatal kora dacára máris első hangversenymester *Colonne* világhírű párisi zenekarában, a napokban önálló hangversenyt adott a *Pleyel*-teremben és a párisi lapok egyhangulag konstataáltak az új művész nagy sikerét. Különösen az *Airs Hongrois* és *Hubay Sous sa jentere*, valamint *Bruch* versenyműveivel aratott lelkes tapsvihart. Hogy milyen népszerű *Szigeti* Desző Párisban, azt misem bizonyítja jobban, mint hogy a *Figaro* hangversenyeim, amelyeken *Paris* legelőkelőbb közönsége szokott megjelenni, rendszeren részvesz. Így a legutóbbi *Figaro* estélyen rendkívüli tetszést aratott *Reynaldo-Hahn* egy kompozíciójával, amelyet *Saint-Paul* márkinő kísért zongorán.

\*\* **As Erzsébet népakadémia hangversenye.** Az Erzsébet népakadémia 25-én rendezi második néphangversenyt. A változatos és tartalmas műsorban résztvesznek: *Löhrré* Kóka Margit, *Kelemen* Irén, *Winkler* Mária *Balázs* Olga, dr. *Diutrich* Vilmos, *Szentgály* Gyula, *Laban* Antal, *Huber* Ervin, *Kresz* Károly, ifjabb *Berények* Gyula, *Polgár* Imre és *Gerő* László. A koncert pontban hat órákor kezdődik.

\*\* **Magyar Színház.** A Magyar Színház legközelebbi udonsága a *Hüvelky* Káto *Ordonneau* és *Hennequin* operetteje, amelyhez *Fugno* Raoul írta a muzsikát. A nő főszereplők: *Tomcsányi* Ruzsi, *Kornai* Berta és *Sziklai*né. A bemutatás szombaton, 26-án lesz. Csütörtökön kerül színrre *Ötvenedszer Rajna* Ferenc és *Csabor* Károly a *hajduk hadnagya* című operetteje. A jubileus előadást *Merei* Adolf verses prólogusa vezeti be, amelyet *Kornai* Berta fog elmondani. A *hajduk hadnagya* a jubileumot követő ünnepnapon este, jövő vasárnap pedig délután kerül színrre. Az operett holnapi, március 20-iki előadását *Kossuth* emlékeztető ünnepi musor előzi meg. A zenekar akkaim megnyitót játszik, utána *R. Maróthy* Margit asszony eszavalja *Ábrányi* Emil és dr. *Horváth* Akos nagyhatású meodrámat. — Pénteken délután mérsékelt helyárrakkal a *Aróttótot* játszzák.

\*\* **Népszínház.** Holnap, vasárnap este a *Vándorlegény* kerül színrre. A hét többi napjára péntek estig a *Latinka grófnő* van műsorra kitűzve az *Operaház* díszleteivel. Szombaton *Szabados* Béla és *Lovrik* Károly udonságának a *Felsőbb asszonyoknak* lesz a bemutatása. A premiére-re a jegyek árusítását már megkezdették.

\*\* **Király-Színház.** A *Király-Színház* egész heti műsorán *Szöllősi* Zsigmond és *Hegyi* Béla nagysikerű operetteje, a *Boris király* szerepel. Az udonság minden este színrre kerül, pénték délután a *toradort*, vasárnap délután a *Rákosi* Sziidiskola növendékei a *Dunanan apó és fia* című operettet adják. A *Király-Színház* igazgatósága szerződtette *Olaska* Vanda lengyel énekesnőt, aki most képezi ki magát magyar énekesnővé.

\*\* **A Színház.** A *Színház*nak tizenkét aktuális képpel díszített tizenkettős száma pompás tartalommal jelent meg. A *Színház* egyes száma husz flúter.

\*\* **Tanítók hangversenye** A Magyar Tanítók Otthona április 13-án segély-egylete és szamaritanus-alapja javára hangversenyt rendez. A koncert vendökségét dr. *Bereznyicz* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter vállalja el. Közreműködéseket megígérték: *Kury* Klára, *Békay* Józsa, *Rippler* Alice, *Torday* Grál! Erzsi és *Eötvös* Károly. A hangverseny iránt érdekes körkötben nagy érdeklődés mutatkozik.

\*\* **Gyermekszínház.** A gyermekszínházban vasárnap az idei évad utolsó előtti előadásul *Hamupipőke* új betanulásal s fényes kiállításal kerül színrre. Ez előadás fél 5 órákor kezdődik, jegyek már délelőtt kaphatók.

## TUDOMÁNY, IRODALOM

o **A Teleky-pályázat eredménye.** Ma döntötte el a Magyar Tudományos Akadémia a Teleky-féle drámapályázat sorsát. A kitzűzött száz aranyra ezutal tizenhatan pályáztak. Pályabírák: *Jókai* Mór, *Gyulati* Pál és *Bánóczy* József az Akadémia, *Gyenes* László és *Mihályfi* Károly a Nemzeti Színház részéről. A bírák eljeltését *Bánóczy* József olvasta föl. A beérkezett tizenhat darab közül egyet visszavont a szerzője, egy megkritikán alul áll. Valami nagyon kedvezően a többiről sem nyilatkozik a jelentés. A *Dóssa György* című sok igyeketozre val, de tele van reminiscenenciával. A *IV. László* címűben van néhány sikerült részlet, de teljesen hiájával van a pszichológiának. A *Frangepán Imre*nek jó az expozíciója, de az akció elsőké yenedik. *As asszony* című pályaműnek kitűnő dialógiai vannak, a cselekmény is biztos kézzel van fölépítve, de nem felel meg a pályázat föltételeinek. Legkevésbé rossz a jelentés szerint az *Agrippina* című háromfelvonásos tragédia, amely Nero korában játszik. Nyelve szines, cselekménye mozgalmal, főhíjaja azonban, hogy egész másképp végződik, mint ahogy



indul. Magának Agrippinának nincs cselekvő szerepe a darabban. A bíráló többsége az *Agrippina* című tragédiát javasolja a díjazásra, azonban a 159. paragrafus alkalmazásával, hogy tudniillik, ha a nyertés mű rossz bírálataban részesül, a jelítés levél csakis a szerző jelentkezése esetén bontható fel. A szerző mindeddig nem jelentkezett.

Uj Idők. Horkayné szellemes észrevételei a hétnek nevezetes eseményeiről, két érdekes novella. Thaly Kálmán jellemzése kevésbé. Hercege Ferenc regénye. sok színes, érdekes apróság alkotják az Uj Idők e heti tartalmát, amelyet kiegészít a sok szép kép. A kiadóhivatalt (Andrássy-ut 10.) mindenkinek, aki meg akar ismerkedni a lap irányával, kivanatára ingyen küld mutatványszámot.

**Nyiltér.**



Nátha ellen az új náthaather, a Forman használandó. Orvosok által többszörösen eszményi náthaellenes szernek előismerve. A Forman a Mentholnak chlormethylaetherje. Könnyű náthánál a **Forman-gyapot** használandó, adaga 40 fillér. Erős náthánál orvosi rendeltet, a Forman-pasztyák egy szagoló-ívgecséből való felszívás után. **Hatása meglepő** és kezdődő bajnál gyorsulván elmaradhatatlan. — Kapható minden gyógyszerárban. 121

**VÉRGYÓGYÍTÁS**

HOMEPATIA.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívül jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmak, súlyos ideg-, vér- és bőrbajokban**. Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen. 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének, **Dr. Kovács J.** egyet. orvosnak (Hemopatia rendelőintézete van Budapest, V., Váci-körút 18. szám a.

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegnek intézetén kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymód.

**Társ.**

20—25.000 korona tőkével rendelkező társ kerestek, egy olyan új iparvállalathoz, mely állami kedvezményekre is számíthat. Az iparvállalat megbízhatóságáról kiváló szakértők nyilatkozatai tanuskodnak. Értekezni lehet Andrássy-ut 9. sz. III. emelet 7. ajtó reggel 9 és 10 óra között.

**Dr. SZEGŐ KÁLMÁN** szanatóriuma és vizgyógyintézete

Abbaziában, közvetlen a tengerparton, saját szabadtüdővel. Csatlakoznak, a tanuló ifjúságnak és gyermekeknek legalkalmasabb nyári időtöltésére. Gyermekek 6 éven felül kísérhet nélküli felvételenek.

**Elő biztosító-intézet katonai** szolgálat eseté

0 cs. és kir. fensége József főherceg véd.

Budapest, Váci-utca 34.

Figyelmek ellátása a védőkteleltetés, illetve a nagykorúság idejére. Aggkori, övezgyárak és nyugdíjbiztosítás. — Olcsó díjtelek, szabadlevél feltételek. Jelenléten nyereségreszesedés, képviselő, utazók és főigényelők előnyösen alkalmazhatók.

Biztosítási állomány 45 millió korona. Biztosítási alapok 12 millió korona.

**Dr. A. WITTEK, Graz, Merangasse 26.** Telefon 594.

Gyógykezel **hátgerinc** és **végtagok görbülését, zsugorodott és luddalpat**, valamint az **izületi lobbok** minden fajtáját stb. Saját műtőben **Hessing-féle corsettek** és készülékek számára. Prospektus ingyen.

**SOMATOSE**

(oldódó húsfehérnye)

orvosi szakértők véleménye szerint „**laktószármányok** ideálja” betegeknek és gyengéknek. **Idegeket és izmokat erősíti.**

Gyógyszertárakban és gyógyszerkereskedésekben.

**Dr. Palócz** specialista v. kórházi orvos

sokasán mulasztja el a speciális gyógymód terén tudományosan bevált legújabb vívmányokat, szerket és eszközöket budapesti intézetében (**VII. Kerepesi-ut 10.**) meghonosítani, a miért is az idén, mint minden évben külföldre utazott és rendeléseit csak **aprilis 11-én kezd meg ismét.**

**KRONSTEINER-féle UJ Zománc homlokzafesték!** 50 különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, szomszédosított, csak egyszerű mázolás, jobb, mint az olajfesték. Legelőször felük homlokzafesték, belőle létre és minőségileg más tárgyhoz. Egy agyagzetet árba 2 és fél krajczár. — Meglehető eredmény. — Viharmentes homlokzafesték, megszabott olajható, olajfestékkel azonos, 40 minta, kilogrammj 12 körül 13-ébb. Körén ingyen próbaküldeményt. — **WIEB, II., Kronsteiner Károly, Hauptstrasse 120.** mintakönyvet stb.

**Árva János és Társa** cégtulajdonosa **MEZEY GYULA** csász. és kir. udvari selyem és divatúru szállító.

A **vevőkönzés** szíves figyelmébe ajánlom, hogy **Tárházam drasztályában** (földszinti helyiség) a **méteráru eladásra** kiváló gondot fordított. Párisi és londoni első gyárosokkal kötött megállapodásom folytán úgy selyemkeltő, szőr, divat és mosozóvetekben ugyanazon exlusive divatárkat, melyeket elsőrendű párisi házak Modelle ruhákra alkalmaznak, **jutányos árak** mellett méterszáma adjuk el.

Házam nagybecsű vevői azon rendkívüli előnyben részesülnek, hogy a **készítési módra** nézve, utbagizást nyerne, a mennyiben **ruházati osztályom eredeti modell-jei** megtekinthetők. Másrészt pedig áruim nem válnak **utcai divattá**, — mert minden egyes kelméből csak kórlott mennyiséget, az az csak egy toilette-re valót hozunk forgalomba.

**REDLY** angol cigaretta-hüvelyek és papírok.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

**TÖRVÉNYSZÉK**

§§ **Vádaskodás.** Azzal dísekedett **Harmincz Mihály dr. Mihajlovics** Miklós és usok előtt, hogy **Popovics** Bocsidar u vidéki szerb plébánosra pénzzel biztosan lehet hatni. Dr. Mihajlovics mint egyházmegyei képviselő a váasztmány két tagját figyelemztette, hogy ez nem válik előnyükre, amire ók ahelyett, hogy **Harmincz Mihályon** igazukat keresték volna, **Harmincz Mihályt** bízták meg, hogy perelje dr. Mihajlovicsot s a perben a maguk tisztázására ók tanukul fognak jeentenki. A pert ma tárgyalta a büntetőjársbírósg s a tanuk egyoldalú vallomása alapján pénzbüntetésre ítélte dr. Mihajlovicsot. Az elítelt sebezbezt. A bizonyítói eljárás nem engedteven meg, a felebbezés eredménye fogja megmutatni ebben a dologban az igazságot.

**Legujabb.**

**Az orosz-japán háboru.**

London, március 19.

A **Reuter-ügynökség** jelenti, hogy a **Jalu folyó** melletti ütközetről szóló **céjfü** távirat **egy orosz céjfü** ered. Eddig nem sikerült a jelentés hitelességéről meggyőződést szerezni.

**TÁVIRATOK**

**A horvát pénzügyi egyezmény.**

**Ezék márcus 19.** A **Drau** című lap értesülése szerint a horvát **regnikoláris bizottság** a Magyarországal fennálló pénzügyi egyezmény megújítása céljából még e hó folyamán ülést fog tartani Zágrábban, azután mindkét bizottság által kiküldendő albizottságok Budapesten együttes ülést fognak tartani és a kiegyezési tervezetet fogja tárgyalni. A horvát tartománygyűlést előreláthatólag április végére rövid időszakra fogják összehívni.

**A balkán helyzet.**

**Konstantinápoly, március 18.** A Prizrendtől délre fekvő Ljumából táviratozza a kajmakom, hogy az a veszedelem forog fenn, hogy a ljumaiak a Bikan vagy Bici mellett Prizrendtől délnyugatra 35 kilométernyire álló hat századot Prizrendtől elvágnák. Ezert erősítéseket kért. Ezek az aggodalmak lehet, hogy tulzottak, ha azonban alaposnak, úgy kedvezőtlen jelzi annak, hogy a ljumaiak csatlakoztak a djakovai mozgalomhoz.

A porta nem várta meg a csendőrségi újjászervezésére vonatkozó határozatokhoz adandó felvilágosítások átadását, hanem ma éjjel az entente hatalmak nagyköveteinek átadta a válszást, mely **terjedelmes replika** a külföldi csendőrségi bizottság követeléseivel, amelyek közül egyeseket elfogad, másokat, **még pedig lényegeseket, visszautasít.**

**Oszták képviselőház.** Bécs, március 19. A képviselőház mai ülését gróf **Vetter** elnök 1/12 rskor nyitotta meg. Az interpellációkat szó szerint felolvassák. A kormány törvényjavaslatot nyújt be a mező- és erdőgazdasági üzemek alkalmazottainak szolgáati viszonyai ügyében. **König** képviselő indíányát, melylyel a névszerinti szavazást követeli, 99 szavazattal elvetették. Az elnök kijelenti, hogy ó a századik képviselő és ezért a ház határozatképessége meg van állapítva. Kövekezik a második névszerinti szavazás. A beérkezett iratok felolvasása 1/3 óráig tart, mire névszerinti szavazások következnek a kérvényeknek a naplóban való kinyomatása fölött.

**Porsországból kiutasított bécsi orvosok.** Berlin, március 19. Dr. **Fröhlich** bécsi orvosnak, aki Németországban több felolvasást szándékozott tartani az a kóhol elleni küzdelemről, Boroszóban megtiltották, hogy e célból gyűlést tartson és kiutasító rendeletet adtak ki ellene. **Kiedben**, ahol az orvos tegnap este nagy népgyűlés előtt skart az emilit témáról beszélni, a gyűlés folyamán kézbesítették a kiutasító rendeletet azzal a tialommal, hogy a gyűlésen nem beszélhet. Dr. Fröhlich már elhagyta a porsorz állan területét.

**Róma Franciaország ellen.** Róma, március 19. A **pápa** a bibornokok gyűlekezetével előzetesen megismertette azt a tiltakozást, amelyet a francia kormány egyházipolitikája ellen intézett s a bibornokok helyeselték a tiltakozást. A pápa ellenállásra akarja buzdítani Franciaország katolikus lakosságát. **Vatikáni körökben** azt hiszik, hogy a francia kormány nagykövetének visszarendelésével és a konkordátum felmondásával fog erre válaszolni.

**A hererók lázadása.** Berlin, március 19. A **Leutwein** kormányzó ma táviratozza: **Glansen** órnagy március 13-án, midón a századot megelőzve, számos tisztból álló törzskarral és 36 lovassal előre lovalgott, az ellenség utócsapatára bukkant, mely váratlanul megerősítést nyert, úgy hogy **Glansen** kénytelen volt visszavonulni. Hét tiszt és 19 ember elesett, három tiszt és két ember megsebesült.

**Berlin, március 19.** **Leutwein** kormányzó távirata szerint a balottak között van **Francis** kapitány, a könnyen megsebesültek között **Glansen** órnagy.

**Berlin, március 19.** A **birodalmi gyűlés** a délnyugatiarikai póthiteljavaslat tárgyalása folyamán **Bebel** fenattarta a állásait a durvaságokat illetőleg, melyeket a németek a hererókkal szemben elkövettek. **Arendt** (birodalmi párt) kijelent, hogy nem sikerült **Bebelnek** elenyészletni azt a rossz benyomást, melyet legutóbbi beszéde tett. **Bebel** mindent ószegyűjt, ami hofitársai ellen szól és mindent szépen a hererókról, kiknek kegyetlenkedései előtt csak állítólagosak. — **Bebel** azt váaszolja, hogy az általa felhozott tények mind német emberek közlésein és levelein alapulnak. **Arendt** kiemei, hogy **Bebel** nem hozott fel bizonyítékokat állításai mellett. **Bebel** csak azt hiszi, el akar binni. A póthittel ezután elfogadják és folytatták a tengerészeti költségvetés tárgyalását.

**Oroszország és a Balkán.** Pétervár, március 19. A **Novoje Vremja** bécsi tudostójának a **bécsi orosz nagykövettel** folytatott beszélgetését közli, amely szerint ez azt állítja, hogy az orosz-japán konfliktus ezeitő a Balkán helyzetére csak kedvező hatással volt. A macedonok külső és belső szervezete kijelentette, hogy készségesen fogja lehetővé tenni a hatalmaknak a reformok békés keresztülvitelét. Az a pillanat, midón a **szlávok** általánosan kifejezik szimpátiájukat Oroszország iránt, **nem alkalmas arra**, hogy ennek nehézségeket okozzanak a Balkánfélszigeten. A reformokat egy vagy más alakban végre fogják hajtani. Ha a szultán a javasolt intézkedéseket nem akarná végrehajtani, **mások új javaslatokat fognak neki tenni.** Sorsa saját kezében van.

**A newyorki panik.** London, március 19. **Sully** semmiféle felvilágosítást nem ad a nagy összeomlásról, ügyvédjével és a cég társtulajdonosaival visszavonult irodáiba és a teendők felől tanácsozzik. A cég egy tagja azt mondja, hogy a fizetésképtelenséget a **booker-klíkk** okozta New-Orleansban, amely **Sully** ellen **contremine** ment, s rövid idő előtt, amikor a gyapju árát sikerült 15 centtel felvenni, óriási mennyiségben adtak tulajdonosok a fizetésképtelenséghez azok a nagy veszteségek is, melyeket **Sully** nemrég a new-yorki kávé- és értéktőzsdén szenvedett. Különösen kávéban óriási összegekbe rugnak **Sully** kétései; számitott



arra, hogy Braziliában rosszul fog kiütni a termés, de alaposan csalódott. A fizetésképtelenséget úgy a kávé- mint az értéktőzsdén kihirdették és erre iszonyú pánik keletkezett. Leirhatatlan nagy volt a riadalom a new-orleansi tőzsdén is. A new-yorki tőzsdén Sully bukásának hírére a tőzsdelátogatók szinte öröngeni kezdtek; botokkal, székekkel rohanat egymásra, leszaggatták egymásról a ruhát. Olyan volt a tőzsde, mintha világháború híre csapott volna a spekulánsok közé. A new-orleansi tőzsdén pár pillanat alatt 10 dollárral hanyatlottak az árak bálonként. A veszteségek nagyságáról képtelen számokat emlegetnek. Egyelőre még hozzátétel sem lehet képet alkotni a Sully-órg veszteségéről.

**Közgazdasági táviratok.**

**Bécs-Ujhely, március 19.** A városi tanács elhatározta, hogy a héli marhavásárokon kívül az évtől kezdve az őt nagy marhavásár helyett évenként 7 nagy marhavásárt fog tartani február, március, április, június augusztus, október és december hónapokban.  
**Bécs, március 19.** A városi tanács elhatározta, hogy *vesztésgári marhavásárt* és járvány-szállást fog építeni 1,200,000 korona költséggel. Már egy évtized óta logalkozik a városi tanács ezzel a tervvel, a költségeket is beállították a költségvetésbe, de mindig ellentétek merültek fel a kormánylyal. A városi tanács ettől a vásártérrel a felejthetetlen jelentékeny emelkedést reméli.

**Bécs, március 19.** (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott *buza* 80 kg. 8.17 K. Mezőtúrról, 78 kg. 8.20 K. Nagyszombatból, 75-80 kg. 8.10 K. Dunaszerdahelyről, 76 kg. 7.75 K. Léváról. *Rossz*: Dovecserről 6.05 K., Balassagyarmatról 6.30 K., Surány 6.50 K., *Tengeri* 5.65-5.90 K., magyar *szab* 5.65-6.30 K., *válogatott*, 6.85 K. *Liszt* 30 fillorrel olcsóbb, *körpe* ártartó.

**Bécs, március 19.** (A *Lucapesti Naplo* tudósítójától.) A *délvidéki magángazdálkodásban* a szériátok a következők voltak: *Osztrák hitelrészvény* 644.25. *Magyar hitelrészvény* 764.50. *Angol-Osztrák bank* 279.75. *Bécsi bank* egyesület 511.50. *Union bank* 526.—. *Länderbank* 424.75. *Osztrák-magyar államvasút részvény* 438.75. *Déli vasút* 80.50. *Elbavóligy vasút* 406.—. *Északnyugati vasút részvény* —. *Dohányrészvény* 328.—. *Rimamurányi vasút* 477.50. *Alpesi bányarészvény* —. *Ménes járádek* 408.50. *Magyar korona járádek* 99.55. *Osztrák koronajárádek* 97.95. *Lombard* 124.75. *Török sorajegyek* 117.47. *Hénesi budapesti mára* 117.46. *Napleoni* 109.98.

**Berlin, március 19.** (A *Gabonátözsde*.) *Buza* májusra 176.25 márká (10-26 korona), júliusra 177.25 márká (10-42 korona). — *Rossz* májusra 186.75 márká (8-02 korona), júliusra 141.— márká (8-28 korona). — *Zab* májusra 128.— márká (7-52 korona), júliusra 188.— márká (7-81 korona). — *Tengeri* amerikai mixed májusra 118.— márká (6-63 korona), júliusra 118.50

márka (6-66 korona). — *Spiritusz* 70 márká (ár/olyam 117.40 korona per 100 márká.) *Irányzat*: engedékeny. *Idő*: szép.

**Berlin, március 19.** (Tőzsdéjelentés.) A tegnapi nyugati tőzsdék kedvező hangulata, épp úgy a new-yorki hír, hogy a gyapotpekuláns Stilly megbukott, nem voltak semmi befolyással. A bankpapirok s iárd-sága a többi értékeknek is támaszt adott. Csak bányarészvények, különösen kohók gyengébbek, arra a jelentésre, hogy az acélgyárak egységese még nehézségekre ütköznek. A forgalom egyáltalán nem nehézkes volt; a spekuláció tartózkodó a *Standard* ama hírére, hogy Khina az orosz kormány kérelmét, hogy a kínai katonaságot a faak által körülvevő területre vonják vissza, megtagadta. Spanyol és kínai értékek gyengébbek, oroszok szilárdak. Vasutak nyugodtak, de tartottak. A második tőzsdéóránban bankok szabálytalanok, részben gyengébbek. Spanyolok javultak. Belkődi értékek szilárdak. Magánkamatlab 8 1/2 százalék.

**Berlin, március 19.** (Zárólat.) 4 1/2%-os papírjáradék —. 4 1/2%-os osztrák aranyjáradék —. Elbavóligy vasút —. Magyar koronajáradék —. Osztrák-magyar államvasút 138.80. Kassa-odobergi vasút —. Bécsi váltóár 85.10. Magyar vasuti beruházási kölcsön —. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commanoit 185.80. Altalanos viamossági kölcsön 212.—. Gelsenkircheni 209.96. Laurakohó 229.80. 4 1/2%-os ezüstjáradék 99.60. 4 1/2%-os magyar arany járadék 99.30. Osztrák hitelrészvény 203.20. Déli vasút 14.50. Károly-Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 216.50. 4 1/2%-os új orosz kölcsön —. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 101.75. Magyar hitelbank —. Dynamit Trüsti 166.70. Harmin 183.90. Az irányzat nyugodt.

**Berlin, március 19.** *20. sz. forgalom* 4 1/2%-os magyar aranyjáradék —. Magyar koronajáradék —. Osztrák hitelrészvény 203.40. Osztrák-magyar államvasút 136.50. Déli vasút 14.50. Északnyugati vasút —. Elbavóligy vasút —. Orosz bankjegy készpénz —. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Utimo.) Lombard —.

**Páris, március 19.** (Zárólat.) Osztrák-magyar állami vasút —. Új török konzol 80.82. Egyiptomi járádek 106.10. Osztrák Lánderbank 469.—. Párisi bank részvény —. 3 1/2%-os francia járádek 95.70. 4 1/2% spanyol járádek 82.90. 3 1/2% új törleszhető járádek 97.30. Crédit foncier de Franco —. A pesa bányarészvény —. 4 1/2% 1890. román kölcsön —. Görög kölcsön 207.50. Váltó Olaszország 1/2%. Váltó Amsterdamra 265.27. Váltó Brüsselle 1/4. De Beers 482.—. Chartered 45.75. 5 1/2% bolgár kölcsön 397.—. Magyar aranyjáradék 99.65. Déli vasút 83.—. Váltó Londonra 251.40. Osztrák aranyjáradék 101.90. 16-8k sorajegy 118.—. Meridional vasút 705.—. 4 1/2% olasz járádek 101.55. Ottomanbank 562.—. 3 1/2%-os francia járádek —. Osztrák földhatalintézet 1212.—. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 314.50. 4 1/2%-os 1896. román kölcsön 86.50. Dohányrészvény 355.—. Váltó Bécsre 103.62. Váltó német piacokra 121.75. Rio 12.59. East Rand 161.80. Randfontein —. Magyar Jelzőkönyv 560.—. Az irányzat szilárd.

**Franciaország, március 19.** (Zárólat.) 4 1/2%-os papírjáradék —. 4 1/2%-os osztrák aranyjáradék 101.30. 4 1/2%-os magyar aranyjáradék 99.50. Osztrák hitelrészvény 203.30. Osztrák-magyar államvasút 137.—. Északnyugati vasút —. Buschtiehradi vasút —. Londoni váltóár 204.27. Bécsi bankjegyek 131.—. Villamos részvény —. 3 1/2%-os magyar aranykölcsön —. 4 1/2%-os ezüstjáradék 100.20. Osztrák koronajáradék 99.30. Magyar koronajáradék 98.05. Osztrák-magyar bank 115.50. Déli vasút részvény —. Elbavóligy vasút —. Bécsi váltóár 850.68. Párisi váltóár 812.66.

Uniobank részvény —. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat csendes.

**Hamburg, március 19.** (Zárólat.) 4 1/2%-os ezüstjáradék 100.20. 1890. sorajegy 152.50. Déli vasút 14.—. 4 1/2%-os Osztrák aranyjáradék 101.—. Osztrák hitelrészvény 203.40. Osztrák-magyar államvasút 136.50. Olasz járadék 101.10. 4 1/2%-os magyar arany járadék 99.70. Az irányzat nyugodt.

**New-York, március 19.** (Tőzsdéjelentés.) (Zárólat.) *Gyapot*: New-Yorkban nyelben 14.50 (15.—). Márc-ra 13.52 (13.06). Júnusra 14.— (13.60). New-Orleansban helyben 14 1/4 (—). — *Petrolium*: Stand white New-Yorkban 8.65 (8.65). Stand white Philadelphianban 8.60 (8.60). Refined in Cases 11.25 (11.25). Credit Balance at Oil City 1.71 (1.71). — *Zav*: Western steam 7.30 (7.30). Rohe és Brothers 7.40 (7.40). — *Tengeri irányzata* szilárd. — Májusra 67.— (67.—). — Júliusra —. (—). — Szept-re —. (—). — *Buza* irányzata szilárd. — Píros ószi helyben 102.— (102 1/2). — Máj-ra 96 1/4 (97 1/4). Jul-ra 92 1/4 (92 1/4). — Aug-ra —. (—). — Szept-re —. (—). — *Gabona* szállítási díja Liverpoolban 1 1/2 (1 1/2). — *Adó*: Inir Rio 7.—. 6 1/2 (6 1/2). — Márc-ra 5.05 5.05. Jún-ra 5.40 (5.35). — *Liszt*: Spring Wheat cleara 4.25 (4.25). — *Cukor*: 3 1/2 (—). (3.—). — *Olaj*: 28.10-28.50 (28.10-28.50). *Rés*: 12.50-12.75 (12.50-12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

**Chicago, március 19.** (Tőzsdéjelentés.) (Zárólat.) *Buza* irányzata szilárd. Máj-ra 98 1/4 (92 1/4). Jul-ra —. (—). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Májusra 51 1/2 (51 1/2). — *Zav*: Májusra 6.97 (6.82). Júliusra 7.12 (7.02). — *Szalonna* short clear 7.31 (7.31) — *Serleshus*: Júliusra 13.47 (13.45). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

**Napirend.**

**Napló.** Vasárnap, március 20. — Római-katholikus: Judica. — Protestáns: Hubert. — Görög-ország: (március 4.) Nagyboldi 4 vas. — Zsidó: Nisan 4. — Nap hét: 5 óra 49 perccor. — Nyugizk: 5 óra 55 perccor. — Hold két: 7 óra 22 perccor reggel. — Nyugizk: 9 óra 19 perccor este. A pénzügyminiszter fogad délelőt 11 órakor. Grafikai kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva este 8 óráig. Belepódi 50 fillér. Könyves Kálmán-társaság képhidillidea Nagymező-utca 37. szám. Megtekinthető egész nap díjtalanul. Nemzeti Múzeum. Az összes tárlak nyitva vannak 9 óratól 12 óráig. Országos képtár az Akadémiában nyitva 9-1 óráig. Természettörténeti gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőt 8-12-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőt 9-12 óráig és 4 óra után 3-8 óráig. Akadémiai könyvtár zárva. Múzeumi könyvtár zárva. A fűvészeti könyvtár a rendezés ideje alatt zárva. Művelődési egyesület helyisége a Markó- és Selyem-utca sarkán, reggel 8 óratól este 6-ig.

**Magyar Általános Hitelbank.**

# Hirdetmény.

A részvények mai napon tartott közgyűlésének határozata szerint az 1903. évre megállapított osztalék részvényenkint

**36 koronával fog folyó évi április 1-től kezdve**

az 1904. évi május 1-én esedékes 13. számú szelvénynek beszolgáltatása ellenében

**Buda pesten:** a társaság pénztáránál,  
**Bécsben:** a K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe című intézetnél,  
**Berlinben:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, vagy S. Bleichröder bankháznál,  
**Fiumében:** a Fiumei hitelbank részvénytársaságnál,  
**M.m. Frankfurtban:** a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél,

az ezen beváltó-helyeknél szokásos üzleti órák alatt kifizettni.

A szelvények hátlapjukon címbélyeggel vagy aláírással ellátva, vagy pedig azok számai sorszám szerint tartalmazó jegyzékek kíséretében nyújtandók be, a mihez a szükséges nyomtatványok az említett beváltási helyeken ingyen kaphatók.

Budapest, 1904. évi március 19-én.

**A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága.**

Aufrecht és Goldschmid cég fényképezési cikkek osztálya Budapest, VI., Eötvös-utca 32.

## Kézi kamara

9x12 cm. lemeznyágra, 12 felvétele.  
Méretek: 21x12 1/2x9 cm. Súlyja 2000 gr.

Ára teljes felszereléssel együtt **125 korona.** Fizetendő **6 korona 50 fillér** havi részletben.

Ezen kamara legnagyobb térfogatú deklatívkészlet, 12 felvétele 9x12 cm-re berendezve. Az objektív E sorozatu extra rapid apantatógámmal ellátott, beállítható minden távolságra. Irís fényszabályozó világos, homorú felületű. A kamara minden részlete a legújabb technológiával készült. Különböző lehetőségek között a legelőnyösebb sárgás-vöröskékkel.

Ezen készülékkel együtt az I. számu külön mintánál felsorolt felszerelés is szállítok. A teljes készlet ára a felszereléssel együtt 125 korona, fizetendő 6 korona és 50 fillér havi részletben. Képzőművészeti és mindenkor kamatatlátnak megfelelő pénztárjuttatást adok.

Készletünk ezen készülék alólott munkaképességéért és ajánljuk annak beszerzését pillanatnyi felvételekre utakonak, turistáknak, kerékpárosoknak stb. Az objektív oly kiváló, hogy barna tükörbe is sikerült pillanatnyi felvételek készíthetők.

II. számú külön minta.

**Stollwerck Testvérek Csokoládé és Cacao**

Elismert legkitűnőbb honi gyártmány. Mindenütt kapható.

**Gyárak:** Köln, Pozsony, Berlin, London, New-York.

**+ Soványság +**

Szep, felt. testidomokot nyerveheti D. Franz Steiner & Co. keli irodórával, Berlin, 1900. Párisban aranyéremmel kitüntető az orozsásgyártó kállításban, 1901-ben Hamburgban az 1903-ban Berlinben 4-8 hól alatt 20 fontig súlygyarapodásért jóállás. Orvosok rendelik. Sz. gorubensziletség — nem szedél. Sz. Szamos készíradat. Ára 1 doboz 2.50 kor Postautólyon vagy utatér. el. Kapható Török Jozsef gyógyszereszetnél Budapest, 64. Király-utca 12.

**Biztos existenciára. Ritka alkalom.**

Törvényilag védett

**alkoholmentes italoknak**

központi elárúsításának átvételére (újdonsg Magyarországon)

kerestétnék töképezés cégek még meghatározandó nagyobb területre rendkívüli előnyös feltételek mellett. Ajánlatok +40.00 korona jövedelem címen Fischer J. D. hirdetői irodája Budapest, IV., Gerleóczy-utca 1, kértetnek.











Minden más egykori beállítás... azonosítást a kiadóhivatal: VIII. Kerepesi-ut 25. szám.

BUDAPESTI NAPLO

A hirdetőkre díjmentesen ad... azonosítást a kiadóhivatal: VIII. Kerepesi-ut 25. szám.

Leveléből tudakozóknak ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeggel kell mellékelni. Tudakozóadásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Levelezés.

Elvált... 2 éves cseléd... 18929

Középkorú nő... 18929

Eljárás... 18929

Ugyonk... 18929

Minden... 18929

Kérem... 18929

Árvesz... 18929

Állás... 18929

37 éves... 18929

30 éves... 18929

A. a. a. mak... 18929

Szék... 18929

Takarítónő... 18929

Ótka... 18929

Alapok... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Szék... 18929

Dohánytörzsei

hálgyás nagy körűn, 300 ft... 7097

Külföldi korecsma... 7097

Eljárás... 7097

Ugyonk... 7097

Minden... 7097

Kérem... 7097

Árvesz... 7097

Állás... 7097

37 éves... 7097

30 éves... 7097

A. a. a. mak... 7097

Szék... 7097

Takarítónő... 7097

Ótka... 7097

Alapok... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szék... 7097

Szép telek

Budán Logodai út mentén... 18929

Falu ház kerttel... 18929

Birtok... 18929

Földbirtok... 18929

Budapesti... 18929

Ölcső... 18929

Butor... 18929

Hálószoba... 18929

Két ágy... 18929

Lakás-bérlés... 18929

Május 1-ére... 18929

Uj házbau... 18929

Butorozott szoba... 18929

Május 1-re... 18929

Penz... 18929

Kézpénz... 18929

Üveg... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Kévház... 18929

Angol

francia titkok elegáns... 18929

Eredeti család... 18929

A ki... 18929

Szabászati... 18929

Budapesti... 18929

Felhívás... 18929

Használt férfi... 18929

Cimbalom... 18929

Motor kocsi... 18929

Petroleum... 18929

Kerékpár... 18929

Tavaszi kárpát... 18929

20.000 rózsa... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Angol

francia titkok elegáns... 18929

Eredeti család... 18929

A ki... 18929

Szabászati... 18929

Budapesti... 18929

Felhívás... 18929

Használt férfi... 18929

Cimbalom... 18929

Motor kocsi... 18929

Petroleum... 18929

Kerékpár... 18929

Tavaszi kárpát... 18929

20.000 rózsa... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Angol

francia titkok elegáns... 18929

Eredeti család... 18929

A ki... 18929

Szabászati... 18929

Budapesti... 18929

Felhívás... 18929

Használt férfi... 18929

Cimbalom... 18929

Motor kocsi... 18929

Petroleum... 18929

Kerékpár... 18929

Tavaszi kárpát... 18929

20.000 rózsa... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Angol

francia titkok elegáns... 18929

Eredeti család... 18929

A ki... 18929

Szabászati... 18929

Budapesti... 18929

Felhívás... 18929

Használt férfi... 18929

Cimbalom... 18929

Motor kocsi... 18929

Petroleum... 18929

Kerékpár... 18929

Tavaszi kárpát... 18929

20.000 rózsa... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929

Pénzkölcsön... 18929



# REGÉNY

## GÖSTA BERLING

SVÉD REGÉNY

Írta: LAGERLÖF ZELMA

(8)

— Istenemre, ha ezt tudtam volna, nem hivatalok volna a szánkámba. Ebben biztos lehetsz! A büszke örökösön erre ezt felelte:  
— Azért Gösta Berling nélkül is eljuttotam volna Borgba.

— Tulajdonképpen kár érted Anna — mondotta Gösta elgondolkozva — hogy sem apád, sem anyád nincsen. De hát úgy vagy, ahogy vagy és nem kell olyan nagyon szigorúan venni téged.

— Igazán kár, hogy nem mondtad ezt már hamarabb, akkor másvalaki vitt volna el Borgba.  
— A papné bizonyosan úgy gondolkozik, mint én, hogy olyan férjre van szüksége, aki apád is legyen egyuttal, különben hem boronált volna össze egy ilyen vén csonttal.

— A papnénak ehhez semmi köze nincsen.  
— Uristen, hát magad választottad ki magadnak ezt a szép embert?

— Ez legalább nem a pénzemért vesz el.  
— Nem, az öregek csak a szemmel és piros orrával törődnek és bolondok, hogy ilyenek.

— Ah, Gösta, szégyelhetnéd magadat!  
— De gondold meg, hogy ezental nem mulathatsz már a fiatalemberekkel. Táncnak, játéknak most már vége. A pamlag sarkában lesz a helyed, vagy jobb szeretsz majd talán rabougat játszani az öreg Dahlberggel?

— Aztán némán ültek ott a szánban, miután a meredek borgi halmokon haladtak lefelé.

— Köszönöm a jószágodat. Nem egyhamar esik meg majd, hogy Gösta Berlinggel megyek valahová!

— Köszönöm szépen! Jó néhány embert ismerek, aki irigylet, amiért veled megyek az ünnepségre.

Egy kicsit szelidebben, mint máskor, lépett a táncterembe a dacos, szép leány és végigjártatta szemét az egybegyűlt vendégeken.

Mindenekelőtt a kopasz kis Dahlberget, a szőke hajú Gösta Berling vette szemügyre. Igen nagy kedve lett volna ahhoz, hogy mind a kettőjüket kikergesse. Jegyese hozzájött, hogy táncba szólítsa, de ő gúnyos ámulattal fogadta.

— Táncolni akarsz? Mióta táncolsz te?  
— És a fiatal leányok odajöttek hozzá, hogy szerencsét kívánjanak neki.

— Ugyan ne alakoskodjatok, gyerekek! Csak nem hiszitek, hogy az öreg Dahlbergbe is bele lehet szeretni? De ő is gazdag, én is gazdag vagyok, hát ezért illünk össze.

Az öreg dámák is odajöttek hozzá, megszorították fehér kezét és az élet legfőbb boldogságáról beszéltek neki.

— Gratuláljatok a papnénak, — felelte. — Sokkal jobban örül ő a dolgoknak, mint én.

De ott állt Gösta Berling, a vig lovag, akit ujjongva köszöntöttek akár úde kacagásáért, akár szép szavaiért, amelyek arannyal hintettek tele az élet szürke egyhangúságát. Soha a leány így még nem látta, mint ezen az estén. Nem volt ő kitaszított, écsapott, honnan tréfamester. Nem, király volt a férfiak között, született király.

Gösta és a többi fiatalember összeesküdött ellene. Hadd legyen ideje azon gondolkodni, milyen rosszul tetta, hogy szép arcával és nagy gazdagságával egy öregembernek vetette oda magát. És tiz tánc alatt árultatták vele a petrezselymet.

Forrt a vére a haragból.  
Mikor az első táncot megkezdték, odajött hozzá egy ember, az utolsó az utolsó közt, akivel senki sem akart táncolni és táncba hivta.

— A sör elfogyott, most jön az alja — mondotta a leány.

Aztán zálogosdít játszottak. Szőkefűrtös fiatal leányok összedugták a fejüket és arra itéltek, hogy csókolja meg azt, aki a legkedvesebb neki. És mosolygó ajakkal losték azt a jelenetet, hogyan csókolja meg majd a büszke szépség az öreg Dahlberget, ő azonban büszkén feállott haragjában és így szólt:

— Nem üthetném-e pofon inkább azt, akit legkedvesebb szenvedhetek?

A következő pillanatban már tüzelt is Gösta Berling arra erős kezének az ütéstől. Mélységes pirosság öntötte el a férfit, megfogta a kezét, egy másodpercig szorosan tartotta s ezt sugta:

— Félóra múlva várj rám lenn a vörös teremben.

Kék szeme lesugárzott rá és az ígézet szálalival vonta körül. A leány érezte, hogy engedelmeskedni kell.

Ott lenn büszkén és gonosz szavakkal fogadta.

— Mi köze ahhoz Gösta Berlingnek, hogy kihez megyek én férjhez.

Barátságos szavakra nem hajlott még a férfi nyelve, azt sem tartotta még tanácsosnak, hogy Ferdinandról beszéljen.

— Nem tartom túlságosan nagy büntetésnek, hogy tiz tánc alatt petrezselymet árultattunk veled. Hát te esküt és ígéreteket csak úgy büntetlenül akarsz megszegni? Ha valami külön ember vette volna kezébe a bíraskodást, akkor keményebben csinálta volna a dolgot.

— Mit követtem én el ellened és a többiek ellen, hogy nem hagyott békében? Csak a pénzemért üldöztök. Hát majd beledobom a Löt-tóba s aztán haláézsza ki, akinek kedve van hozzá.

Kezébe rejtette az arcát és sirt haragjában. A költő szívét ez meghiagta. Szégyelte magát a szigorúsága miatt. A hangja gyöngéd lett.

— Oh, gyermekem, gyermekem, bocsáss meg! Bocsáss meg a szegény Gösta Berlingnek! Hiszen senkiséim hederit arra, amit egy ilyen korhely beszél, jól tudod. Senki sem sirt az ő haragja miatt, akkor épp úgy lehetne egy szunyogcsipész miatt is sirmi. Orútség volt — de meg akartam akadályozni, hogy a mi legszebb és leggazdagabb leánykánk az öreg legyen. És most csak azt értem el, hogy elszomorítottalak.

Leült melléje a pamlagra. Gyöngéden átkarolta a derekát, hogy gyöngéd gondoskodással támogassa és fölsegítse. A leány nem húzódtott el tőle. Odasimult hozzá, nyaka köré fonta a karját és sirt, szép fejt a férfi vállára hajtva.

Ah, költő, te világ legerősebb és leggyöngébb teremtménye! Nem a te nyakad körül kellene fondóniok ezeknek a fehér karoknak.

— Ha ezt tudtam volna, sohasem választottam volna az öreget, csak ma este ismertelek meg, senki sem olyan, mint te.

De halvány ajkkal sugott Gösta egy szót: — Ferdinand!

Egy csókkal hallgattatta el a leány.  
— Ó semmi. Csak te vagy valaki. Hozzád akarok hű lenni!

— Gösta Berling vagyok, — felelte a férfi sötéten, — az én feleségem nem lehetsz.

— Téged szeretlek, a legelső férfit mind között! Semmit sem kell csinálnod, semminek sem kell lenned. Született király vagy.

A költő most elborította a vér. A leány szép volt és búbajos volt a szerelmében. A karjaiba zárt.

— Ha az enyém akarsz lenni, nem maradhatsz a parókia előtt. Most éjeli Ekebybe vislek, ott majd meg tudlak védelmezni, amíg megcsúdhatsz.

Mármoros ut volt az azon az éjszakán. Megadták magukat a szerelem parancsának és ragadtatták magukat Don Juantól. A hónap recsegése a szántalp alatt mintha csak annak a panaszos hangja lett volna, akit megcsaltak. De hát törődtek is ők azzal? A leány ott csüngött a férfi kelyén, Gösta pedig lehajlott hozzá és így sutogott a fülébe:

— Van-e nagyobb boldogság a világon a lopott boldogságnál?

A kihirdetés!... Hát fontos az? Ők szerettek. És az emberek felháborodása? Gösta Berling a végzetre gondolt. A végzet kényszerítette őket, s a végzet ellen senki sem küzdhet. Ha a csillarak menyegzői gyertyák, ha Don Juan csengői templomi harangok lettek volna, amelyek az embereket az öreg Dahlbergel való esküvés jére szólítják — mégis meg kellett volna szöknie Gösta Berlinggel. Ilyen hatalmas a végzet!...

Boldogan és épségben hajtottak el a munkeskerudi parókia előtt. Még félmérföldjük volt Bergaig és még félmérföldjük Ekebyig. Az ut az erdőszélen vezetett, jobbfelől sötét hegyek, balfelől hosszú, fehér völgy.

Ekkor Tankred rohant elő. Ugy futott, mintha hosszában a földön feküdt volna. Rémülten vonítva ugrott be a szánba és odakuporodott Anna lábához.

Don Juan egyet rántott a szánon aztán és vágatva kezdett rohanni.

— Farkasok! — mondta Gösta Berling. Hosszu szürke vonalat vettek észre, amely az erdő szélén mozgott. Legalább is egy teuc volt.

Anna nem ijedt meg. Az a nap gazdag volt kalandokban s az éjjel, úgy látszott, nem marad mögötte. Az volt az élet! A csillámlovon így tovarohanni vadállatokkal és emberekkel dacolva.

Gösta kiromkodott egyet, előrehajolt és éleset csapott Don Juanna.

— Félsz-e? — kérdezte — keresztülvágnak, s ott hátul, ahol az országot elhagyják, elérnek bennünket.

Don Juan nagyokat szökött és versenyt futott az erdő vadaihoz. Tankred pedig dühében és rémületében éktelenül vonított. Egyszerre érték az ut hajlását a farkasokkal és Gösta az első visszazavarta az ostaróval.

— Ah, Don Juan fiam, milyen könnyen tudnál te tizenkét farkas elől elmenekülni, ha nem kellene cipelned bennünket, embereket!

Erdősen odakötötték hátul a szánkóhoz a zöld utishawlt. A farkasok nyugtalanok lettek tőle és egyideig távolmaradtak. De amikor legyözték a félelmüket, egyikük kilógó nyelvvel és eltátott szájjal nekirugaszkodott, hogy behozza a mulasztást. Akkor Gösta Berling kapta Staal asszony Corinnáját és a szájába dugta.

Megint volt egy kis nyugtán, miután a vadak a zsákmányukat szétszaggatták s újra érezték a rángatásokat, amikor a farkasok a zöld utishawlt kapkodták s egyre hallották a vad állatok heves lihegését. Tudták, hogy Bergaig semmi emberi hajlékot nem találának, de a halálnál is rosszabbnak érezte Gösta, hogy szembe nézzen azokkal, akiket megcsalt. Azt is tudta, hogy a ló kifárad s mi lesz akkor belőlük?

Akkor előbukkant a bergai ház az erdő szélén. Az ablakokban gyertyák égtek. Nagyon jól tudta Gösta, kinek szóltak azok.

Most végre elmaradtak a farkasok, félve az emberek közelségétől s Gösta elhajtott Berga előtt. Alig ért azonban ahhoz a ponthoz, ahol az ut megint erdőben tűnik el, amikor sötét csoport pillantott meg. A farkasok vártak ott reá.

— Forduljunk vissza a paplakhoz. Azt mondjuk majd, hogy egy kis sétaszánkázásra mentünk a csillagos éjszakában. Ez egészen rendjén lesz.

Visszafordultak, de a következő pillanathban farkasok vettek körül a szánt. Szürke alakok siklottak előlük, fehér foguk csak úgy villogott tátozt szájukban, a szemük szikrákat szórt. Az éhségtől és vérszomjtól rettenetesen üvöltöttek. Alig vártak, hogy csillogó fogukat a puha embushba vágják. Don Juanna ugráltak fel s erősen megkapaszkodtak a lószerszámba. Anna arra gondolt, vajjon a bestiák szőröstül-bőröstül falják-e fel őket, vagy pedig meghagynak belőlük valamit s vajjon az emberek másnap reggel rátalálnak-e majd a letaposott véres hóban a szétrágott csontjaikra.

— Most már az életünkről van szó, — mondotta, aztán lehajolt s nyakszírtan ragadta Tankredet.

— Hagyd el, nem használn ez! Nem kutyáért kóborolnak a farkasok éjszaka.

Azzal Gösta befordult a bergai udvarba, de a farkasok még oda is utánuk mentek a lépcsőig. Az ostaróval kellett elzavarni őket.

— Anna — mondotta, amikor a lépcsőnél megállott — Isten nem akarta. Mutass jó arcot, ha az a leány vagy, akinek tartalak, hallod?

Odabenn meghallották a csengő hangját és kijöttek.

— Elhozza! — kiáltották. — Elhozza! Eljén Gösta Berling!

— És a vendégek egyik ölelő karból a másikba kerültek.

Nem sokat kérdezősködtek. Későre járt az éjszaka, az utasokat teljesen kimerítette veszedelmes utjuk, pihenésre volt szükségük. A fődolog amugy is az volt, hogy Anna megjöjjön.

Minden jó volt, csak Corinna és Ulrika leányasszony zöld uti shwaljának volt vége.

Aludt az egész ház. Akkor Gösta Berling fölkel, felöltözt és kisorsant. Észrevétlenül kivette Don Juant az istállóból, befogta a szánba és el akart távozni. Akkor kijött a házból Stjárnök Anna.

— Hallottam, hogy kijöttél — mondotta. — Arra fölkeltem. Kész vagyok veled menni.

A férfi odalépett hozzá és megragadta a kezét.

— Hát nem érted még? Nem lehet. Isten nem akarja. Figyelj rám és próbáld megérteni a dolgot. Ma déliem itt voltam és hallottam, amint a hutlenség miatt keseregtek. Arra Borgba mentem, hogy visszavigyelek Ferdinandhoz. Szánalmas hitvány ember voltam mindig és sohasem is leszek egyéb. Elárultam őt és magamnak tartottalak meg. Van itt egy öreg asszony, aki hiszi, hogy ember lesz még egyszer belőlem. Becstele-nül cselekedtem ellene. És egy másik szegény öregasszony, meg akar itt lagyni és éhen halni, csakhogy baráti szívek között haljon meg, én pedig közel voltam ahhoz, hogy a gonosz Sintram kezére adjam. Szép voltál és a bün olyan édes. Gösta Berlinget olyan könnyű elesébitani.

— O, kicsoda hitvány nyomorult vagyok én! Tudom, hogy ezek itt benn mennyire szeretik az otthonukat s mégis közel voltam ahhoz, hogy kifosztassam őket. Mindenről megfeledkeztem te éretted. Olyan búbajos voltál szerelmedben. De most, Anna, most, amikor láttam az örmüket, nem akarlak megtartani magamnak. Ó, én szerelmem! Az ott fenn játszik a mi akaratunkkal. Itt az ideje most, hogy meghajoljunk sujtó keze alatt. Igérd meg, hogy mátol kezdve viselni fogod a terhedet. Ezek itt benn mind benned bízunk. Igérd meg, hogy nálunk maradsz s támogatód, segited őket! Ha szeretsz, ha keserves gondom könnyíteni akarsz, igérd meg ezt nekem! Szerelmem, van-e olyan nagy a te szíved, hogy meg tudja magát győzni és mosolyogni is tud?







c) Idegen államadóságok.

Table with 4 columns: Country, Value, and other details. Includes Romania, Hungary, and others.

d) Egyéb nyilvántartások.

Table with 4 columns: Name, Value, and other details. Includes Tompa-Béga-társulat.

Bankok.

Table listing various banks and their financial data, including Magyar kereskedelmi bank and others.

Malmok.

Table listing mills and their financial data, including Óbuda-malom and others.

Bányák és téglagyárak.

Table listing mines and brickworks with their respective values and details.

Takarékpénztárak.

Table listing savings banks and their financial data, including Budapesti Takarékpénztár.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing shares of transportation companies like Ádria and Budapesti Közút.

Különléte vállalatok részvényei.

Table listing shares of various other companies, including Által. wagnonkötés and others.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets and their values, including Baszika-sorsjegy and others.

Biztosító-társaságok.

Table listing insurance companies and their financial data, including Foncière and others.

Könyvnyomdai részvények.

Table listing shares of printing houses, including Általános and others.

Pénzmenek.

Table listing financial assets and their values, including Magyar vassz. and others.

Váltóárnyomok.

Table listing exchange rates for various locations like Amsterdam and London.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzék-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag lucerna magyar 50.—57.— korona, vörös aprószemű 42.—48.— korona, vörös erdélyi... korona, vörös bányai... korona, középszemű 50.—53.— korona, nagyszemű 54.—58.— korona. Disznószár: budapesti 67.—67.50 korona, vidéki... korona. Táblaszalonna: légszárított vidéki... korona; városi 4 darabos 66.—67.— korona, 3 darabos 58.50—59.— korona, füstölt... korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 17.50—17.75 korona, 120 darabos... korona. 100 darabos 22.50—22.75 korona, 85 darabos 26.25—26.50 korona, azonnal szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.75—17.— korona. 100 darabos 22.25—22.50 korona, 85 darabos 25.—25.50 korona. Szilva: sláviai 15.25—15.75 korona, szerbiai 18.25—18.75 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Az előtérben az osztrák beruházási kölcsön megszavazása kedvező megítélésre talált, mert ez az esemény nem kell komoly politikai komplikációktól tartani. Szilárdítólóg hatott az irányzatra a magyar képviselőház tárgyalásainak rendes menete, az a remény, hogy az osztrák parlament megegyezik és a külföldi piacok magasabb jegyzései. A két hitel, legyvergyár és alpesi részvények jelentékenyen emelkedtek. Az üzlet folyamán az emelkedett árak nem tartották magukat, ami a Standard azon jelentésének tulajdonítható, amely szerint Khina és Oroszország közti konfliktus ütött ki.

A déli tőzsdén csekély volt az árhullámzás. Berlin a bányá értékek némi gyengülését jelentette. Prágai vasmű 1900. Cseh bánya 1220. Brüxi kőszén 640. Galicai kárpát 1190.

Zárlat kedvtelen, renék irányzata oszlik. Prágai vasmű 1900. Brüxi kőszén 642. A magánkamatláb 3%.

Bécs, március 19. (Magyar értékek árlata). 4% os aranyjárdék 118.50. Lisszi és szegedi kölcsön-sorsjegy 166.50. Magyar vasúti kölcsön ezekben... Magyar kelet vasúti állami kötvény... Magyar lezámító- és pénzültőbank... Rimamurányi vasműrészvény 477.—. Magyar koronajárdék 97.50. 4% os Magyar időtlen kötvény 98.05. Székely hitelbank részvény 764.—. Magyar nyercemény kölcsön sorsjegy 208.50. Kassa-oderbergi vasúti részvény... Magyar keresk. bank... Magyar kukoripar 1580.

Bécs, március 19. (Osztrák értékek árlata). 4 2/3% os papírjárdék 99.55. 4% os osztr. aranyjárdék 119.15. 1860-os sorsjegy 151.25. Osztrák hitelsorsjegy 464.—. Angol-osztrák bank 279.50. Német bankjegyeslet 510.75. Osztrák-magyar bank 1666.—. Dél vasút 80.—. Duna-öböljárás részvény 11.34. Németbank váltók 117.47. 4 2/3% os osztr. járdék 99.50.—. Osztrák szonajárdék 99.35. 1864-ik sorsjegy 258.—. Osztrák hitelintézet részvény 644.50. Unobank 525.—. Osztrák Lánckerbank 424.50. Osztrák-magyar Államvasút 678.25. Elbárványi vasút 405.—. Alpesi bányarészvény 408.25. 20 frank. arany 19.09. Londoni váltók 240.10. Bécsi Tramway Ltt E.—. Bécsi Iramway Ltt A.—. Liptó roho 327.—. Osztrák Lloyd —. Török sorsjegyek —. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányal sertéskereskedelmi asznak jelentése.

Március 19. A sertéslelté irányzata: tartott. A Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz páronkint 400 kilogramm felüli súlyban 116—118 fillérig. Öreg közep (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 124—125 fillérig. Fialat közep páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 123—124 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 260 kilogramm terjedő súlyban) 122—123 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közep (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban, fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közep (páronkint 240—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) 124—125 fillérig. Közep (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 123—124 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 120—122 fillérig. Sertésleltés szám 1904. március 17. napján volt készlet 19.490 darab. — 1904. március 18. napján felhajtott 320 darab. — 1904. március 18. napján eladott 410 darab, 1904. március hó 19. napjára maradt készletben 19.400 darab.



Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság. Felheltett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI. Arány-sz. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjegyűk felvásárló helye: IV. Ferenctek-tere 4. Kéz-ábrázolók: IV. Károly-körút 13. IV. Ferenctek-tere 4. Irány-utca sarok: VII. Király-útcát 57. VIII. József-körút 2; Utifutó 6. sz.

Első Leány kiházasítási Egylet m. sz. gyermek- és élethiteltő Intézet Budapest, VI. ker. Teréz-körút 40—42. Alapított 1863. Legelőnyösebb díjazások gyermek- és mandemum élethiteltőitásokra, havi befizetések mellett is. Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási Állomány: 48.000.000 korona.

Időjelzés.

As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Március 19. —

Table titled 'Állomások' showing weather data for various locations. Columns include location, time, and weather conditions.

Jelöl magyarázat: K. = kelet, Ny. = nyugat, D. = dél, É. = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, \* = hó, ☼ = köd, ☽ = szivatar.

Hazánkban az idő száraz jellegű megmaradt és a hőmérséklet sem változott lényegesen. A földközi tengeri depresszió meggyengült és a délnyugatoroszországi maximum a Finn-öbölre nyomult, Spanyolország felől pedig tovább emelkedett a barometrom.

Dél-Európa kivételével, hol jelentékeny esők voltak, mindentűl száraz időjárás uralkodott. A hőmérséklet eloszlásában is alig mutatkoztak némi változások.

Különb. lényegtelen hőváltozással változóan felhős idő várható helyenkint esővel.

Vizálla.

Table showing results of a competition or exam. Columns include names, scores, and other details.

Advertisement for Takarékpénztár (Savings Bank) with text: 'Ki a fenti értékek iránt érdeklődik, forduljon személyesen vagy levélben hozzánk, hol kimerítő felvilágosítással ingyen szolgálunk. Ugyanott ezeknek vétele és eladása szigorú napiárfolyamon eszközöltetik. HECHT BANKHÁZ részvény-társaság Budapest.' Includes address: Ferenctek-tere 6. and phone number: 4% kamatoztatnak.

# Színházak, szórakozó helyek.

## NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1904. március hó 20-án.  
Déltűn 2 1/2 órákor, mérsékelt helyárakkal.  
Blaha Luiza asszony vendégfelépítével.

### A betyár kendője.

Eredeti népszínmű, dalokkal 4 szakaszban. Irta Abonyi Lajos. Zenéjét szerzte Nikolics Sándor.

#### Személyek:

Bandi Szirmai Zsófi, leányuk Blaha  
Buzi, csárdás Némedi A. „Ragyás” Raskó  
Buziné Boránd A. „Piszo” Mátrai

#### Este:

### A vándorlegény.

Nagy operett 3 felvonásban. Irtaák West és Schnitzler. Ford. Faragó Jenő. Zenéjét szerzte Eysler Ödön.

#### Személyek:

Fülpő herceg Rusznayák Csepű Kisa M.  
Lola hercegnő Harmath Libuska Krecsányi  
Nikél Delli Apró Ujvári  
Oleander Láng Reszkető Nagy V.  
Straubinger Kovács Kanoscs Irsai  
Oculi Komlóssy E. Bonifács Pázmán

#### Kezete 7 1/2 órákor.

## MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1904. március hó 20-án.  
Déltűn 3 órákor mérsékelt helyárakkal:

### A hajduk hadnagya.

Operett 3 felvonásban. Irta Rajna Ferenc. Zenéjét szerzte Czobor Károly.

#### Személyek:

Blanchefort Iványi Hajas András Fenyéri  
Balajthy Farkas Baroarina Tomcsányi  
Kressenbronn Fodor Gaston Szentgyörgyi  
Vivenot Giróth Scherffenberg Dénes  
Bischoffshofen Korda Szépczig Sziklai  
Boronay Imre Szabó Albufera Iványi

#### Este:

### Ugyanaz.

Kezete 7 1/2 órákor.

## KIRÁLY-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1904. március hó 20-án.  
Déltűn 3 órákor mérsékelt helyárakkal:

### A torador.

Operett 2 felvonásban. Irta James Tanner és Adrian Ross. Fordította Lutzkó Andor. Zenéjét szerzte Ivan Caryl és Lionel Monkton.

#### Személyek:

Don Panza Körmeny Sammi Gigg Ferenczy  
Augustus Szomoró Rinaldó Csizsér  
Archibald Papp Karmester Gabányi  
Karajó Vécsei Dóra Ceatay  
Moreno Hársny Szuzette Dóry  
Petifer Gyöngyi Nancy Szentgyörgyi

#### Este:

### Boris király.

Operett 2 felvonásban és egy előjattékkal. Irta Szöllösi Zsigmond, zenéjét Hervay Frigyes verseire szerzte Hegyi Béla.

#### Személyek:

Királyné Buday Bibikov Ferenczy  
Boris király Fedák Jockó, hóhér Körmeny  
Jolena Bánó I. Györgye Torma  
Babakov Vágó Dulcsásza Erdői

#### Kezete 7 1/2 órákor.

## URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1904. március hó 20-án.  
Déltűn 4 órákor mérsékelt helyárakkal:

### Berlini élet.

Irta: Dr. Havass Rezső.

#### Este:

### A Balaton.

Kezete 7 1/2 órákor.

# NESTLÉ

gyermek-lisztje.  
tartalma: kiltű-  
nó alpesi tej.

Kisérlet előtára (főladagok 1 koronájával. A t. e. születésnőknek próbadosok ingyen állanak rendelkezésükre a magyarországi főraktárban Neruda Nándor drogériájában, IV. Kosuth Lajos-utca.

## Hölgyek figyelmébe!

Magyarország legnagyobb csipkeáruháza.

Üzletnagyonbítás miatt a raktáron levő összes áruk lezártított szabott árak mellett kaphatók: — különösen felemlítendő

Pongis selyem minden színben	37 kr.
Louisine selyem minden színben	48 kr.
Bluz selymek kiváló mintákban	58 kr.
Liberty minden színben . . .	16 kr.
120 cm. széles Mouslin de soir minden színben . . . . .	38 kr.
120 cm. széles Mouslin de soir minden színben 1 <sup>a</sup> . . . . .	48 kr.

rendkívül nagy választék a legjobb celpék és applikációkban az olcsóságról közismert

## Elsner Oszkár cégnél

Budapest, IV., Párisi-u. 3. (volt Zsitbárus-u.)

# KOHN HEILMANN és FIAI

vv es. és kir. udvari szállítók vv  
az „Angol szabó”-hoz.

Legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruháza.

Föld zint és el. emelet.  
Legdivatosabb újdonságok.



Minden darabon es a tórr. védjegy látható.

Souterrain:  
Leszállított árak.

Károly-körút 12. szám.

Alapítottatott 1850.  Alapítottatott 1850.

Cs. és kir. udvari szállító.

## Semler J. Budapest, V., Bécsi-u. és Deák Ferencz-u. sarok.

Értésít a n. é. vásárló közönséget, hogy a tavaszi valódi angol kelme-újdonságai már megérkeztek, melyek legkiválóbb cikke a

## „Riviera”,

mely uri öltöny és női kosztümökre előszörban alkalmos. Angol himalaya és utazó piadéki nagy választékban. Minták kiváratra kezezővel küldenek.

A tegérdekebb és legújabb könyv a most megjelent:

## „Elkésett Levelek”

(Briefe die ihn nicht erreichten).

Regény levelekben. A 95 eredeti kiadás után fordította:

Miklós Jenő.

Ára: remek kiállításban kor. 4.00 Fényes díszkötésben „ 6.—

Nagy feltűnést keltő irodalmi mű, amelynek különösen a Japán Kínával foglalkozó része jelenleg külön aktualitással is bír. Minden iródomkedvelőnek el kell olvasni ezen magas irodalmi nívón álló, rendkívül érdekes könyvet.

Megrendelhető Szilágyi Béla könyvkereskedésében Budapest, IV., Károly-körút 26.

Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy a Koronaherceg-utca 9. szám alatt (a volt MOLNÁR és MOSER) helyiségben

## női ruhakelmék és mosóáru üzletet

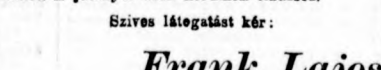
nyitottam.

Ez alkalommal különösen felhívom a m. t. hölgyek figyelmét felülmulhatatlan, legjobb minőségű fekete kelméimre, melyek megbízhatóságuk mellett is jutányos áron kerülnek eladásra.

Szíves látogatást kér:

Frank Lajos

IV., Koronaherceg-u. 9. sz.



Kérje ingyen és bérmentve több mint 600 képpel gazdagon illusztrált árjegyzékemet, szolid kivitelű, jó és olcsó órákról, arany- ezüst- és hangszerekről

## Hans Konrad

első órágyára Brúx No. 896. (Csehország).

Valóságos amerikai nikkell-anker-remonitór órák, szab. Roskopf módszer szerint, tartós szarvasbőr-tartóval és nikkell láncsal együtt darabonként 2 forint 50 kért kaphatók.



Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy sikerült Agobián urunknak 4 havi keleti utazása alatt 2500 drb rendkívül szép és kiváló minőségű valódi perzsa szőnyeget megszerezni, melyeknek megtekintésére a n. é. közönséget ezennel minden vételkényszer nélkül meghívjuk.

## 500 darab valódi perzsa szőnyeg

12 frttól 30 frtig

hossza: 1.50 cm.-101; 8 m.-ig, szélessége: 1 m.-101 1.30 cm.-ig

## Agobián és Adorján

Budapest, IV. Váczy-utca 36.

(Klotild-palota).

Nagy raktár ebédlő és szalonszőnyegekben

az „Olcso szabott árak”-hoz

Magyar iri magyar ironni!  Legújabb fajta HAZAFI IRON papírkészítésben. Kapható minden jobh

## INGYEN

itt és csomagolt Rendkívül olcsóságot ad el Magyarhon!

## ÜVEG-

## PORCELLÁN

gyári raktára VI., Andrássy-ut 74.

Díszes ebédli készlet ara. 12 nyonya és festve 13

Csoda-ebédli-készlet 6 szem. díszesen fest. és aranyozva ára csak 15

Csoda-tábla-készlet 6 szem. 7

Földron ki leas áruvala békületes, szép és fin. met-szött és mintázott 6 szem. üvegkészlet csak 8

Szinte fél áron ki leas áru-síva borostyeg 1

Szinte fél áron ki leas áru-síva vízszoros és vízszö-1

üveg a 12

Finom mezei vízszö-1

csak csak 10

Borosporak csak 10

Legúj. remek szép kávé-10

ésy-büfék, fűgőállomások

Mosdókészlet, angol, díszes virággal 10

Pontos és szolid kiszolgálás Vasuti Állomás köréit.

## Étterem - megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönségek és barátainak szíves tudomására hozni, hogy tegnap, szombaton

## Steinfeldi sörház

cím alatt a mai igényeknek megfelelően berendezett vendéglőt VI., Teréz-körút 28. sz. alatt megnyitottam.

Színház után vacsora!

Szíves pártfogást kér

Várady József, a Steinfeldi sörház tulajdonosa.

## Tarján A.

angol posztóáruháza

Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 23. B.

Újdonságok Valódi Angol uri ruhakelmékben.

Minták ingyen és bérmentve.

Teljes mintagyűjteménycim minden jobb uriszabónál rendelkezésre állanak.

## Fr. Gessner

húzóharmonika-gyára

Magdeburg 17.

szállítja sokszor kitűnő, világos gyárminőségű és t. köznésg ügyel-mébe.

Képes árjegyzékét ingyen és bérmentve.





**M. A. VASÁRNAP** egész nap **LUKÁCS GYULA** FÉRFISZABÓ.  
30-án nyitva. **Kossuth Lajos-utca 18. szám.**

# NOXIN CIPŐ-CRÉME

(törvényileg védve)  
sevő- és kiv. box-kalf-bőr fényesítéséhez. A bőrt puhítja s vízhatlanná teszi, annak tükörfényt kölcsönöz. Kapható drogeriákban, jobb elpótlást, bőrkereskedés, festék- és fűszerüzletekben.  
„Uranos“ vegyszertgyár  
**Hochsinger Testvérek,**  
Budapest, VI, ker., Rózsa-utca 85. szám.

**Féltető**  
A legújabb és szép fényű, a  
Féltető-  
Fényűző v. Féltető-  
crém-  
„Nigri“-t  
használni, fe-  
hér, sárga  
vagy fekete  
szinben.  
Mindennapi  
kapható.  
C. kir. szabad. gyár  
**Féltető**  
C. és kir. udv. szállító  
Budapest, V. Lipótkürt 21. sz.  
(Levelein: Wien, III.).  
Főhatalmához: vegyon csak  
kut-szappant.

**Március hó 20-án**

jelent meg ujdonságokban bővelkedő divatlapunk

## „Budapesti Divat-Ujság“

cimen, mely a tavaszi és nyári időnyre a legújabb ábrákat tartalmazza: kész női ruhák, costümök, tavaszi felöltők (paletok) bluzok és aljkabók.

Ugy a divatlapot, valamint a hozzá tartozó árjegyzéket és nagy mintagyűjteményeket kívánatra ingyen és bérmentve bárkinek megküldjük.

A midőn még nagy raktárunkat kész női ruhák, tavaszi felöltők (paletok), bluzok, aljkak és minden e szakmába vágó divat-cikkekből ajánlani bátrak vagyunk, tisztelettel kérjük b. megrendeléseit megelőzőleg eszközölni, hogy a szokásos ünnepi nagy forgalom miatt a postai szétküldés pontosan és fennakadás nélkül történhessenek. — Kiváló tisztelettel

**Weiner és Jakobovics** női ruha- és confection-áruháza

BUDAPEST, VIII. KER., KEREPESI-UT 75./B SZ. (A központi pályaudvar közelében).

Gyászruhák 4 óra alatt készíttetnek el.

Saját műtermekkel rendelkezőnk  
Nem főünk vásárolt kelmet.  
is elfogadunk elkészítésére.

Videki postai szerkhüdes ma-  
posta készsor.

# The „Deri“

legújabb szabású amerikai felöltő bő harangalj, minden testre alkalmas, minden színben

frt 16	frt 8.—
> 18	
> 20	
> 21	
> 24	10.—
> 28	
> 32	szabott árak! 14.—

## KOCH Testvérek,

Budapest legnagyobb férfi, nő- és gyermek ruha-áruháza  
Károly-kört 26.

Visszamaradt árakat hihetetlen olcsó szabott árak mellett adnak el!!!

### ÉN ZT

SORSJEGYEKRE értékpapirokra és vidéki takarékpénztári sorsjegyekre (visszafizethető részletekkel) kisebb részletekben is, bármily összegben, igen olcsón ad

**Kováry Armin** bank- és váltóüzem, országos elismerésű, főhatalmú IV. Ferenc-kört 8. Gróf Csizsáry-palota.

### FAJBAROMFI és kottás tojások.

Tyúkok: Cochín-China, Brahma, Plymouth, Langshain, Houdan, Dorking és törpe 1 törpe (1 kakas és 2 tyúk) 6 koronától feljebb. Kottás tojások 30 fillértől feljebb. Kacskák: Pócska drótsz. nagy. Azieszterg. Pista 24 koronától feljebb. Óriás emendi lada; hatalmas diszálto, 1 törpe 50 korona, 1 kottás tojó 100 kor. Folyókák: bronz és virágos hópulyka, 1 törpe 40 és 60 korona, 1 kottás tojó 60-80 korona. Elér. 1904. évi kottás árjegyzék kívánatra bérmentve. Csakidit uradalom, Vas-Ferencfalva.

## „LESSIVE HUNGARIA“

Tisztelt háziasszonyok!  
Ha szép és tiszta ruhát óhajtanak, tegyenek próbát a „LESSIVE HUNGARIA“ mosógéppel, melynek használatát felülmúlja az összes mosószerek. Pénz, idő és munkamegtakarítás. Tiszta hazai gyártmány. Kapható mindenütt. Gyár:  
Budapest, VI. Dálnok-u. 9

### Az „Első leánykiházasítási egyesület m. sz.“

gyermek- és életbiztosító intézet  
1904. évi március hó 25-én. délelőtt 10/10 órakor az intézet hivatalos helyiségeiben (VI. Teréz-kört 40-42. sz. a.) tartja  
XII. rendes közgyűlését,  
melyre a szövetséget tagjai tisztelettel meghívhatnak.

**A közgyűlés napirendje:**

1. A jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése és az 1903. évi mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és indítványai.
4. A mérleg megállapítása és a fölösleg hováfordítása iránti határozathozatal.
5. A felmentvény megadása.
6. Az igazgatóság indítványai.
7. A felügyelő-bizottság választása.

**Az igazgatóság.**  
Azon igok, kik 1904. évi január hó 31-ig bejáról esedékes díjfelrakatát befizették és akik 1904. évi március hó 25-ig bejáról részvevőknek (köztvényzet) a szövetséget pénztáránál letette helyezték, a letéti elismorvony fölmutatás ellenében a közgyűlésen való részvételre jogosítva vannak.

### Párisi különlegességek.

Párisban időseim alkalomával beszerestem a legújabb eredeti párisi modelket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a lelkületes igyekvés az alomtisztítás. Minden máram vásárolt cipőt a lévi iras-  
beli jótállást vállalok, hogy a felsőbor repedése ki van zárva, ha GUZL-kezeléssel kezelik, idő előtt elszakadás esetén ingyen megostánlom.

### A legjobb új és egyszerű használt ZSÁK

Vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható  
**FISCHER J.** Budapest, V., Nádor-utca 31-33  
Veszek állandóan minden mennyiségben használt zsákok és becserelek ujakra használt terményzsákokat.  
Ponyvaköcsönző-intézet. Legszolidabb kiszolgálás.  
Alapítva 1882.

**AGULÁR IGNÁC**  
Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a.  
a Rókus-kórház templomával szemben.

300-500 korona

havi jövedelmet nyújt budapesti bankház, minden állás, bárhol élő egyéneknek az 1883. évi XXXI. t. c. értelmében, sorsjegyeknek részletfizetésre való eladása által.

Ajánlatok címzendők „Szerencse-íradó“ kiadóhivatalához, Budapest, Postafiók 180.

### Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyítást ólajó szenvedőknek, 20 éves kórhat és magán-  
gyakorlati tapasztalattal fogva legjobban ajánlható

## Dr. CZINCZAR J.

egyetem. orvos-tudor  
gyógyi férfiaknak és nőknek foglalkozást zavar nélküli mindennapi bármily régi kórhat

### Nemi betegségek

ugymint húgyvesztést, hólyag- és vizeleti bajokat, bujakóros sebeket, syphilist, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmagasabb borbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

### Nemi gyengeségi állapotokat

(Impotentia)  
megelőző biztos eredménytel gyorsan a legújabb módok.

Rendelő-intézet Bpest, VII. Károly-kört 5. (Deb-utca sarkán.)  
I. em., bejárat a lépcsőházból  
Rendel: Naponta délelőtti 10-4 és est. 6-8 óráig  
Külön várótermek. Néreltek tiszteletdíj. Levelekre kímorítottan válaszol. Kívánatra gyógy-  
serről is gondoskodik.

### Jegygyűrűk

14 karátos aranyból 5 gr. — 5 frt. 75 kr.  
14 karátos férfi-lánc tiszta arany függ. — 23 frt. 50 kr.  
14 kar. arany női hosszú lánc 25. gr. 30 frt. 50 kr.  
Ezüst ötvözőkös grammja — — frt. 05 kr.  
Egy 6 szem. ezüst ötvözőkös dísz falkban mely 55 daraból áll — 90 frt. — kr.  
6 pár valódi ezüst esemege készlet — 6 frt. 50 kr.

**Lipovioz Zsigmond**  
ékszerész  
Budapest, IV. Eskü-ut 6. sz. (Klotild palota).

### Első Magyar Fűzőipar

Budapest, Andrassy-ut 11.  
Legnagyobb raktár bel- és külföldi fűzőkben a leggyorsabbított a 2 K-tól 80 K-ig. Megrendelések mörök szerint 24 óra alatt. Köpes árj. és mörök-utasítást díjmentesen.  
En-gros árak, tehát legolcsóbb beszerzési forrás.

### Egyedüli FERLACH gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Arányerem Páris 1900. 44 remek-16s.

## Ogris Márcus

fegyvergyár és (präcios) puskaműves

### FERLACH (KARINTHIA)

szállít első-rangú bármily rendszerű vadász- és céllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2 3/8-3 kilogramm. Levelezés magyar! Levelezés magyar!

### Schamoping-Bay-run

(Vedőgy: 2 bányás)  
v. Bergmann & Co.  
Dresden és Tetschen a/E

csodálatosan ütős és baj-  
erősítő, emellegre kúszak-  
vetéselő fejű, valamint a  
legjobb ezer felkorpa ellen.  
Kapható üvegként 2 ko-  
ronától. Kapható is a  
fémraktárban Buda-  
pesten:

Detényi Károly drogeriá-  
jában V. Fűrdő-u. Molnár  
és Moser drogeriájában  
V. Korona-u. Neruda Nándor  
drogeriájában IV.  
Kossuth Lajos-u. Benczger  
József borbályüzletében  
IV. Deák Ferenc-u., Faudi  
Antal borbályüzletében V.  
Károlyi Károly borbály-  
üzletében V. Fűrdő-  
utca 5. valamint a leg-  
jobb más drogeriákban és borbály-  
üzletekben.

### Pipacsutorákat

a legolcsóbban szállít H. Zeisler,  
Bernarditz-Ben Cseh-  
ország. Ausztria-Magyarország  
legnagyobb pipacsutorák gyára.  
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

### BRÖDER PLACHT

legnagyobb és legérősebb  
1830-ban alapított hang-  
szer- és hárgyára Schönbach  
379. Eger mellett Cseh-  
országban. Ajánlják minden-  
féle hangszereket és hár-  
jalkat a legolcsóbban. Jár-  
tások jól és olcsón. Ár-  
jegyzék kívánatra ingyen  
és bérmentve. Levelezés  
német.

# VÉGRE VAN

egy szer, mely évszázados sikertelen kísérletezés után feltétlenül megszünteti a kopaszodást.

## A „CITO”-SAPKA HAJNÖVESZTŐ

hatása felülmúl minden eddig a külföldről importált csodakenőcsöt.

Egy etemi tanárok, orvosok egybehangzó véleménye, hogy ez a módszer az egyetlen, a mely a higiéniai alapelvek szerint **biztos sikerre vezet.**  
Nyolc napi használat után megkezdődnek a hajhullás, korpádzás megszűnt. **A fejfájás megszűnik.**  
Már most számtalan elismeréssel és köszönet. **Egyedüli szétküldés Magyarországra részére:**

**A CITO-sapka három nagyságban:**  
I. szám gyermekek számára  
II. szám férfiak  
III. szám nők  
Az oldat 2 színben kapható, szőkeknek és barnáknak.  
**A CITO ára:**  
I CITO-sapka bétessel 4.- kor.  
külön bétessel 6.-  
I üveg CITO-oldat (1 liter) 7.-  
I üveg CITO-oldat (fél liter) 4.-

Megrendelések eskis utánvét mellett eszközöltnék. A cím pontos betartására ügyeljen.  
**Szabadalmazva:**  
Magyarország, Ausztria, Anglia, Franciaország, Német birodalom és az Egyesült Államokban.  
Ujpest, Árpád-ut.



# SZÉLMANÓ

gyógyszerész drogeriaja

## A Párisi nagy áruház tüzetől megmentett házban leltár után még a következő árak

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'perza mintás ágyló való', 'szőke való', 'ablakra való szőveg'.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'ruhára való remek francia delain gyönyörű minik', '1 grapij delain toll', '1 vészon női ing'.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like '1 mt. valódi spárga-szőnyeg', '1 mt. ugyaznan, 65 szőles', '1 ruhára való remek delain'.

### Rőfő-áru osztály:

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like '1 tiszta órna-ábrós 6 szalvétával', '1 tolltolló Ágyhárat', '1 lőpápa vészon remek minőség'.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like '1 mt. valódi spárga-szőnyeg', '1 mt. ugyaznan, 65 szőles', '1 ruhára való remek delain'.

## Butorok

Háló, ebéd és szalon butorok úgy készpénzre, mint részletfizetésre, Ártelmesség nélkül, eszemben mint bárhol, kaphatók. **Leffler Adolf** Budapest, Erzsébet-kört 51/N. Árjegyzék bérmentve.



**Minden jobb körökben**  
mozgó személy, törvényt megengedett sorsjegyek részletezésével meletti eladással igen jelentékeny jövedelmre tehet cseggémi (alapítva 1886) szert; legmagasabb jutásokat, esetleg fix fizetést kap.  
Ajánlatok intézendők:  
**FUCHS H.**  
váltóházban BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 1. sz.

**Magyarnak Pécs, németnek Bécs.**  
Órákat arany és ezüst tárgyakat olcsó árak mellett Old Jótállással  
**Schönwald Imre**  
órásmeister és ékszergyáros PÉCSETT/A  
„ERINYI” ezüst tula, horgony, anker, remontort, duzzadóval 3 ezüst fedéllel különféle ábrákkal szilárd jó szerencsétl naptárj oros toktár  
24 K. 50 fill.

**Világhírű!**  
„REKORD” festészet műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeket, melyeket elemelt művészek által készített Számos (kir. közlegyező által hitelesített) elismert levél a világ minden tájáról.  
**ELSŐRANGU KÉPEK ÁRAI:**  
Olaj, aquarell és pastel festésben fény-Ára 20 kor.  
Legtöbbnyire kivitelezés Brom, Platina és Kréta Ára 5 kor.  
Részletes árjegyzék bérmentve. 23  
Egy életnagyságu festmény készítésének feltételekén ingyen, ha résztvevő 5 rendeltelt szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.  
„REKORD” festészet műintézet Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

**Mesés olcsóság!!**  
Tavaszi időzár egy teljes hónapra való, 3 méter sbevit vagy kamczon-szövetű hószálval együtt 5 ft. legújabb minőségű 8 ft. utánvétel mellett küldenek  
**Deutsch és Grünfeld**  
Budapest, VII., Laudon-utca 4/a.  
Mintákat a nagy forgalom miatt nem küldhetünk.

**KÖLTŐZKÖDÉSEKET** vasuton és hajón, az Ártelmesség és eszmegőlése megtakarításával, elfogad az elárba: Szabadalmazott Patentervezet  
**Caro és Jellinek szállító,** Budapest, V., Army János-a. 34.

**Párisi higiénikus különlegességek**  
V. Reich utca Bécs, I. Adyváros 1.  
Direkt próbaküldemények iustentek, 2 koronától feljebb. Mindenféle cikkek betégnélához.  
**Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP lan PAP lan PAP lan**

**BUTOR**  
Az üzlet teljes felosztása miatt a székletben lévő összes butorok igen olcsó árakon, készpénzre eladhatók. Az ártelmesség átvehető.  
**VI. Teréz-kört 21**

**DÓCZI M.**  
legnagyobb saját készítésű cipőraktára  
**BUDAPEST,**  
Kerepesi-ut 10.  
Az általánosan beállított bőrdrágula dacára, alant olcsó árakon szállítja celnes, tartós és jóminőségű cipőit.  
**Női cipő:**  
Lakk vagy serge kivágott 1.60, csatos 2.-  
Zörgő vagy borjúbőr cugos 3.-, füz. 3.20, gomb. 3.50  
Elegáns amerikai box, cugos 3.50, füz. 3.60, " 3.80  
Orosz vagy szalonkötő, füzés v. cugos 3.50, " 3.80  
Párizsi francia serge, füz. 4.20, cugos 4.40, " 4.80  
**Férfi-cipő:**  
Orosz vagy szalonkötő, cug. 4.20, füz. 4.60, gombos 4.80  
Dorobákban, box, szalón- vagy orszákkötő 4.80  
Elegáns amer. box, cugos 4.-, füz. 4.20, gombos 4.50  
Elegáns francia serge cug. 4.50, füz. 4.70 gombos 5.00  
Borjúbőr sima 3.- bététes 3.20, füzés 3.50, bakbanes 3.70  
Párizsi serge, box és lakk kőcsépek dobozoként 20

**Gömbölyű kebel.**  
Amely helyre ezt biztosan és tartósan akarja elérni, annakélt, hogy helyre orvosságoltsa benne és a bőrt megőrizze. „VENOLIN”-nek nevezett tálmányomról Hítek kömlük, Anstetter, Biorváros, „Változószék”  
Uj! Szencsítés. Uj!  
**Verseny nélkül.**  
Csovdaszert, eddig el nem ért mértékű, a székletet, a „VENOLIN”-nek, amely a legjobb szájfarmóntik.

**Biztos gyógyulást keresőknek** kik bírálty  
**nemi betegségben szenvednek**  
mint hurges és nőbetegségek, hurgeserű betegségek, vizelet zavarak, éjjeli magömlések, széklet és húgyvesztés, kőbetegségek (erzshilla) az önterítés megőrzéséért feltöltő drogok, **korai fertőző elgyengülés**, bármely betegség, mint női fertőző betegség, mely blyok alapos, gyors és gyökéres gyógyítására, szigorúan tudományosan és lelkiismeretes gyógyítójának fogva legjobban ajánljuk  
**Dr. Garai Antal**  
v. es. 6. kir. osztály főorvos országos hírd és legregőbb 30 éve fennálló rendelőintés  
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,  
Rendelőnapon 10-4ig és 7-8ig este, itüli hurges és nőbetegségek, vizelet zavarak, éjjeli magömlések, széklet és húgyvesztés, kőbetegségek, korai fertőző elgyengülés, bármely betegség, mint női fertőző betegség, mely blyok alapos, gyors és gyökéres gyógyítására, szigorúan tudományosan és lelkiismeretes gyógyítójának fogva legjobban ajánljuk  
**Nőknek külön váróterem.**

**Uj árjegyzék és csomagolás ingyen.**  
Videki rendeléseket utánvétellel pontosan eszközöltek. Nem megfelelő kiserlek. 10 forintot felül bérmentve.

**GICHNER JÁNOS**  
paplan, matrés és kártylósára gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raklára  
Budapest, VII., Erzsébet-kört 20. szám.  
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Videki megrendelések pontosan eszközöltnék, nem tetsző árak kísérletlenek, vagy a pénz visszaadatik.  
**„TRIPLEX” Képművészet**  
Legjobb szoboralkotás. Fotóalkotás az eddig létező különféle rendűkét képművészetek. Kiválóan készítek, legolcsóbb árak mellett, nagy színezéssel. A képművészetek és hangoknak teljes megőrzésére, Prospektusokkal kívánom szolgálni: **LINCZENPOLZ FERENCZ** Budapest, III., Ródel-ut 1240.

Szabadalmazva az összes kultúrákban.  
**A világ legpraktikusabb UNIVERSAL butora** a gyorsan és tisztán kezelhető **universal íróasztal**, mely **teljes író- és teljes lakberendezés** ügyintézésére alkalmas. Legjobb minőségű, ragasztás, csiprítés, beállíthatóság, puhaságot. 8 főkérdőre: 1) teljesen felszerelt rugalmas ágyló, éjjeli-székény, mosádozókarócska, szőnyeg, ágylófülk, edény-székény, kávézó ebédasztal stb. mely mint többézerféle kiegészítéssel, vagy nélkül. **Népszerű: 1) székény, 2) kávézó, 3) mosádozókarócska, 4) szőnyeg, 5) ágylófülk, 6) edény-székény, 7) ágylófülk, 8) székény, 9) mosádozókarócska, 10) szőnyeg, 11) ágylófülk, 12) edény-székény, 13) ágylófülk, 14) székény, 15) mosádozókarócska, 16) szőnyeg, 17) ágylófülk, 18) edény-székény, 19) ágylófülk, 20) székény, 21) mosádozókarócska, 22) szőnyeg, 23) ágylófülk, 24) edény-székény, 25) ágylófülk, 26) székény, 27) mosádozókarócska, 28) szőnyeg, 29) ágylófülk, 30) edény-székény, 31) ágylófülk, 32) székény, 33) mosádozókarócska, 34) szőnyeg, 35) ágylófülk, 36) edény-székény, 37) ágylófülk, 38) székény, 39) mosádozókarócska, 40) szőnyeg, 41) ágylófülk, 42) edény-székény, 43) ágylófülk, 44) székény, 45) mosádozókarócska, 46) szőnyeg, 47) ágylófülk, 48) edény-székény, 49) ágylófülk, 50) székény, 51) mosádozókarócska, 52) szőnyeg, 53) ágylófülk, 54) edény-székény, 55) ágylófülk, 56) székény, 57) mosádozókarócska, 58) szőnyeg, 59) ágylófülk, 60) edény-székény, 61) ágylófülk, 62) székény, 63) mosádozókarócska, 64) szőnyeg, 65) ágylófülk, 66) edény-székény, 67) ágylófülk, 68) székény, 69) mosádozókarócska, 70) szőnyeg, 71) ágylófülk, 72) edény-székény, 73) ágylófülk, 74) székény, 75) mosádozókarócska, 76) szőnyeg, 77) ágylófülk, 78) edény-székény, 79) ágylófülk, 80) székény, 81) mosádozókarócska, 82) szőnyeg, 83) ágylófülk, 84) edény-székény, 85) ágylófülk, 86) székény, 87) mosádozókarócska, 88) szőnyeg, 89) ágylófülk, 90) edény-székény, 91) ágylófülk, 92) székény, 93) mosádozókarócska, 94) szőnyeg, 95) ágylófülk, 96) edény-székény, 97) ágylófülk, 98) székény, 99) mosádozókarócska, 100) szőnyeg, 101) ágylófülk, 102) edény-székény, 103) ágylófülk, 104) székény, 105) mosádozókarócska, 106) szőnyeg, 107) ágylófülk, 108) edény-székény, 109) ágylófülk, 110) székény, 111) mosádozókarócska, 112) szőnyeg, 113) ágylófülk, 114) edény-székény, 115) ágylófülk, 116) székény, 117) mosádozókarócska, 118) szőnyeg, 119) ágylófülk, 120) edény-székény, 121) ágylófülk, 122) székény, 123) mosádozókarócska, 124) szőnyeg, 125) ágylófülk, 126) edény-székény, 127) ágylófülk, 128) székény, 129) mosádozókarócska, 130) szőnyeg, 131) ágylófülk, 132) edény-székény, 133) ágylófülk, 134) székény, 135) mosádozókarócska, 136) szőnyeg, 137) ágylófülk, 138) edény-székény, 139) ágylófülk, 140) székény, 141) mosádozókarócska, 142) szőnyeg, 143) ágylófülk, 144) edény-székény, 145) ágylófülk, 146) székény, 147) mosádozókarócska, 148) szőnyeg, 149) ágylófülk, 150) edény-székény, 151) ágylófülk, 152) székény, 153) mosádozókarócska, 154) szőnyeg, 155) ágylófülk, 156) edény-székény, 157) ágylófülk, 158) székény, 159) mosádozókarócska, 160) szőnyeg, 161) ágylófülk, 162) edény-székény, 163) ágylófülk, 164) székény, 165) mosádozókarócska, 166) szőnyeg, 167) ágylófülk, 168) edény-székény, 169) ágylófülk, 170) székény, 171) mosádozókarócska, 172) szőnyeg, 173) ágylófülk, 174) edény-székény, 175) ágylófülk, 176) székény, 177) mosádozókarócska, 178) szőnyeg, 179) ágylófülk, 180) edény-székény, 181) ágylófülk, 182) székény, 183) mosádozókarócska, 184) szőnyeg, 185) ágylófülk, 186) edény-székény, 187) ágylófülk, 188) székény, 189) mosádozókarócska, 190) szőnyeg, 191) ágylófülk, 192) edény-székény, 193) ágylófülk, 194) székény, 195) mosádozókarócska, 196) szőnyeg, 197) ágylófülk, 198) edény-székény, 199) ágylófülk, 200) székény, 201) mosádozókarócska, 202) szőnyeg, 203) ágylófülk, 204) edény-székény, 205) ágylófülk, 206) székény, 207) mosádozókarócska, 208) szőnyeg, 209) ágylófülk, 210) edény-székény, 211) ágylófülk, 212) székény, 213) mosádozókarócska, 214) szőnyeg, 215) ágylófülk, 216) edény-székény, 217) ágylófülk, 218) székény, 219) mosádozókarócska, 220) szőnyeg, 221) ágylófülk, 222) edény-székény, 223) ágylófülk, 224) székény, 225) mosádozókarócska, 226) szőnyeg, 227) ágylófülk, 228) edény-székény, 229) ágylófülk, 230) székény, 231) mosádozókarócska, 232) szőnyeg, 233) ágylófülk, 234) edény-székény, 235) ágylófülk, 236) székény, 237) mosádozókarócska, 238) szőnyeg, 239) ágylófülk, 240) edény-székény, 241) ágylófülk, 242) székény, 243) mosádozókarócska, 244) szőnyeg, 245) ágylófülk, 246) edény-székény, 247) ágylófülk, 248) székény, 249) mosádozókarócska, 250) szőnyeg, 251) ágylófülk, 252) edény-székény, 253) ágylófülk, 254) székény, 255) mosádozókarócska, 256) szőnyeg, 257) ágylófülk, 258) edény-székény, 259) ágylófülk, 260) székény, 261) mosádozókarócska, 262) szőnyeg, 263) ágylófülk, 264) edény-székény, 265) ágylófülk, 266) székény, 267) mosádozókarócska, 268) szőnyeg, 269) ágylófülk, 270) edény-székény, 271) ágylófülk, 272) székény, 273) mosádozókarócska, 274) szőnyeg, 275) ágylófülk, 276) edény-székény, 277) ágylófülk, 278) székény, 279) mosádozókarócska, 280) szőnyeg, 281) ágylófülk, 282) edény-székény, 283) ágylófülk, 284) székény, 285) mosádozókarócska, 286) szőnyeg, 287) ágylófülk, 288) edény-székény, 289) ágylófülk, 290) székény, 291) mosádozókarócska, 292) szőnyeg, 293) ágylófülk, 294) edény-székény, 295) ágylófülk, 296) székény, 297) mosádozókarócska, 298) szőnyeg, 299) ágylófülk, 300) edény-székény, 301) ágylófülk, 302) székény, 303) mosádozókarócska, 304) szőnyeg, 305) ágylófülk, 306) edény-székény, 307) ágylófülk, 308) székény, 309) mosádozókarócska, 310) szőnyeg, 311) ágylófülk, 312) edény-székény, 313) ágylófülk, 314) székény, 315) mosádozókarócska, 316) szőnyeg, 317) ágylófülk, 318) edény-székény, 319) ágylófülk, 320) székény, 321) mosádozókarócska, 322) szőnyeg, 323) ágylófülk, 324) edény-székény, 325) ágylófülk, 326) székény, 327) mosádozókarócska, 328) szőnyeg, 329) ágylófülk, 330) edény-székény, 331) ágylófülk, 332) székény, 333) mosádozókarócska, 334) szőnyeg, 335) ágylófülk, 336) edény-székény, 337) ágylófülk, 338) székény, 339) mosádozókarócska, 340) szőnyeg, 341) ágylófülk, 342) edény-székény, 343) ágylófülk, 344) székény, 345) mosádozókarócska, 346) szőnyeg, 347) ágylófülk, 348) edény-székény, 349) ágylófülk, 350) székény, 351) mosádozókarócska, 352) szőnyeg, 353) ágylófülk, 354) edény-székény, 355) ágylófülk, 356) székény, 357) mosádozókarócska, 358) szőnyeg, 359) ágylófülk, 360) edény-székény, 361) ágylófülk, 362) székény, 363) mosádozókarócska, 364) szőnyeg, 365) ágylófülk, 366) edény-székény, 367) ágylófülk, 368) székény, 369) mosádozókarócska, 370) szőnyeg, 371) ágylófülk, 372) edény-székény, 373) ágylófülk, 374) székény, 375) mosádozókarócska, 376) szőnyeg, 377) ágylófülk, 378) edény-székény, 379) ágylófülk, 380) székény, 381) mosádozókarócska, 382) szőnyeg, 383) ágylófülk, 384) edény-székény, 385) ágylófülk, 386) székény, 387) mosádozókarócska, 388) szőnyeg, 389) ágylófülk, 390) edény-székény, 391) ágylófülk, 392) székény, 393) mosádozókarócska, 394) szőnyeg, 395) ágylófülk, 396) edény-székény, 397) ágylófülk, 398) székény, 399) mosádozókarócska, 400) szőnyeg, 401) ágylófülk, 402) edény-székény, 403) ágylófülk, 404) székény, 405) mosádozókarócska, 406) szőnyeg, 407) ágylófülk, 408) edény-székény, 409) ágylófülk, 410) székény, 411) mosádozókarócska, 412) szőnyeg, 413) ágylófülk, 414) edény-székény, 415) ágylófülk, 416) székény, 417) mosádozókarócska, 418) szőnyeg, 419) ágylófülk, 420) edény-székény, 421) ágylófülk, 422) székény, 423) mosádozókarócska, 424) szőnyeg, 425) ágylófülk, 426) edény-székény, 427) ágylófülk, 428) székény, 429) mosádozókarócska, 430) szőnyeg, 431) ágylófülk, 432) edény-székény, 433) ágylófülk, 434) székény, 435) mosádozókarócska, 436) szőnyeg, 437) ágylófülk, 438) edény-székény, 439) ágylófülk, 440) székény, 441) mosádozókarócska, 442) szőnyeg, 443) ágylófülk, 444) edény-székény, 445) ágylófülk, 446) székény, 447) mosádozókarócska, 448) szőnyeg, 449) ágylófülk, 450) edény-székény, 451) ágylófülk, 452) székény, 453) mosádozókarócska, 454) szőnyeg, 455) ágylófülk, 456) edény-székény, 457) ágylófülk, 458) székény, 459) mosádozókarócska, 460) szőnyeg, 461) ágylófülk, 462) edény-székény, 463) ágylófülk, 464) székény, 465) mosádozókarócska, 466) szőnyeg, 467) ágylófülk, 468) edény-székény, 469) ágylófülk, 470) székény, 471) mosádozókarócska, 472) szőnyeg, 473) ágylófülk, 474) edény-székény, 475) ágylófülk, 476) székény, 477) mosádozókarócska, 478) szőnyeg, 479) ágylófülk, 480) edény-székény, 481) ágylófülk, 482) székény, 483) mosádozókarócska, 484) szőnyeg, 485) ágylófülk, 486) edény-székény, 487) ágylófülk, 488) székény, 489) mosádozókarócska, 490) szőnyeg, 491) ágylófülk, 492) edény-székény, 493) ágylófülk, 494) székény, 495) mosádozókarócska, 496) szőnyeg, 497) ágylófülk, 498) edény-székény, 499) ágylófülk, 500) székény, 501) mosádozókarócska, 502) szőnyeg, 503) ágylófülk, 504) edény-székény, 505) ágylófülk, 506) székény, 507) mosádozókarócska, 508) szőnyeg, 509) ágylófülk, 510) edény-székény, 511) ágylófülk, 512) székény, 513) mosádozókarócska, 514) szőnyeg, 515) ágylófülk, 516) edény-székény, 517) ágylófülk, 518) székény, 519) mosádozókarócska, 520) szőnyeg, 521) ágylófülk, 522) edény-székény, 523) ágylófülk, 524) székény, 525) mosádozókarócska, 526) szőnyeg, 527) ágylófülk, 528) edény-székény, 529) ágylófülk, 530) székény, 531) mosádozókarócska, 532) szőnyeg, 533) ágylófülk, 534) edény-székény, 535) ágylófülk, 536) székény, 537) mosádozókarócska, 538) szőnyeg, 539) ágylófülk, 540) edény-székény, 541) ágylófülk, 542) székény, 543) mosádozókarócska, 544) szőnyeg, 545) ágylófülk, 546) edény-székény, 547) ágylófülk, 548) székény, 549) mosádozókarócska, 550) szőnyeg, 551) ágylófülk, 552) edény-székény, 553) ágylófülk, 554) székény, 555) mosádozókarócska, 556) szőnyeg, 557) ágylófülk, 558) edény-székény, 559) ágylófülk, 560) székény, 561) mosádozókarócska, 562) szőnyeg, 563) ágylófülk, 564) edény-székény, 565) ágylófülk, 566) székény, 567) mosádozókarócska, 568) szőnyeg, 569) ágylófülk, 570) edény-székény, 571) ágylófülk, 572) székény, 573) mosádozókarócska, 574) szőnyeg, 575) ágylófülk, 576) edény-székény, 577) ágylófülk, 578) székény, 579) mosádozókarócska, 580) szőnyeg, 581) ágylófülk, 582) edény-székény, 583) ágylófülk, 584) székény, 585) mosádozókarócska, 586) szőnyeg, 587) ágylófülk, 588) edény-székény, 589) ágylófülk, 590) székény, 591) mosádozókarócska, 592) szőnyeg, 593) ágylófülk, 594) edény-székény, 595) ágylófülk, 596) székény, 597) mosádozókarócska, 598) szőnyeg, 599) ágylófülk, 600) edény-székény, 601) ágylófülk, 602) székény, 603) mosádozókarócska, 604) szőnyeg, 605) ágylófülk, 606) edény-székény, 607) ágylófülk, 608) székény, 609) mosádozókarócska, 610) szőnyeg, 611) ágylófülk, 612) edény-székény, 613) ágylófülk, 614) székény, 615) mosádozókarócska, 616) szőnyeg, 617) ágylófülk, 618) edény-székény, 619) ágylófülk, 620) székény, 621) mosádozókarócska, 622) szőnyeg, 623) ágylófülk, 624) edény-székény, 625) ágylófülk, 626) székény, 627) mosádozókarócska, 628) szőnyeg, 629) ágylófülk, 630) edény-székény, 631) ágylófülk, 632) székény, 633) mosádozókarócska, 634) szőnyeg, 635) ágylófülk, 636) edény-székény, 637) ágylófülk, 638) székény, 639) mosádozókarócska, 640) szőnyeg, 641) ágylófülk, 642) edény-székény, 643) ágylófülk, 644) székény, 645) mosádozókarócska, 646) szőnyeg, 647) ágylófülk, 648) edény-székény, 649) ágylófülk, 650) székény, 651) mosádozókarócska, 652) szőnyeg, 653) ágylófülk, 654) edény-székény, 655) ágylófülk, 656) székény, 657) mosádozókarócska, 658) szőnyeg, 659) ágylófülk, 660) edény-székény, 661) ágylófülk, 662) székény, 663) mosádozókarócska, 664) szőnyeg, 665) ágylófülk, 666) edény-székény, 667) ágylófülk, 668) székény, 669) mosádozókarócska, 670) szőnyeg, 671) ágylófülk, 672) edény-székény, 673) ágylófülk, 674) székény, 675) mosádozókarócska, 676) szőnyeg, 677) ágylófülk, 678) edény-székény, 679) ágylófülk, 680) székény, 681) mosádozókarócska, 682) szőnyeg, 683) ágylófülk, 684) edény-székény, 685) ágylófülk, 686) székény, 687) mosádozókarócska, 688) szőnyeg, 689) ágylófülk, 690) edény-székény, 691) ágylófülk, 692) székény, 693) mosádozókarócska, 694) szőnyeg, 695) ágylófülk, 696) edény-székény, 697) ágylófülk, 698) székény, 699) mosádozókarócska, 700) szőnyeg, 701) ágylófülk, 702) edény-székény, 703) ágylófülk, 704) székény, 705) mosádozókarócska, 706) szőnyeg, 707) ágylófülk, 708) edény-székény, 709) ágylófülk, 710) székény, 711) mosádozókarócska, 712) szőnyeg, 713) ágylófülk, 714) edény-székény, 715) ágylófülk, 716) székény, 717) mosádozókarócska, 718) szőnyeg, 719) ágylófülk, 720) edény-székény, 721) ágylófülk, 722) székény, 723) mosádozókarócska, 724) szőnyeg, 725) ágylófülk, 726) edény-székény, 727) ágylófülk, 728) székény,**







